

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

ПОЯСОК Т. Б., БЕСПАРТОЧНА О. І., ГЕРАСИМЕНКО Л. В.

СЛОВНИК ТЕРМІНІВ
З ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ
(УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ
АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ)

Навчальний посібник

Кременчук
ПП Щербтих О. В.
2019

УДК 37.013

П 41

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського
Протокол № 6 від 26.02.2019 року*

Рецензенти:

д.пед.н., проф. Зеленська Л. Д., професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди

д.філол.н., проф. Сізова К. Л., професор кафедри філології та видавничої справи Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського

Науково-технічний редактор (англійська мова):

к.пед.н. Дніпровська Т. В.

Поясок Т. Б.

П 41 Словник термінів з педагогіки вищої школи (українсько-англійський, англо-український): навчальний посібник / Т. Б. Поясок, О. І. Беспарточна, Л. В. Герасименко. – Кременчук : ПП Щербтих О. В., 2019. – 120 с.

ISBN 978-617-639-210-1

Словник містить узагальнену й систематизовану сучасну інформацію з теорії і практики педагогіки вищої школи. Розглянуто широке коло понять педагогіки вищої школи, подано їх переклад англійською мовою. Словник рекомендовано педагогам – практикам, науковим працівникам, студентам, магістрантам та аспірантам.

ISBN 978-617-639-210-1

© Поясок Т. Б., Беспарточна О. І.,
Герасименко Л. В., 2019

ЗАМІСТЬ ПЕРЕДМОВИ

Цей словник підготовлено для Вас, шановні колеги-однодумці, небайдужі до своєї професії! Ми керувалися прагненням полегшити роботу педагогів, визначивши дефініції понять, знання яких допомагали б розумно, ефективно організувати освітній процес у ЗВО. Авторський колектив має надію, що запропонований склад термінів допоможе нам краще порозумітися не тільки між собою, але й з іноземними колегами, яких цікавить Україна, багаторічний педагогічний досвід, новітні тенденції, методологічні підходи наукових досліджень.

Сподіваємося, що підготовлена праця допоможе науковцям у написанні анотацій англійською мовою, перекладі публікацій для іноземних наукових видань з проблем педагогіки вищої школи, складанні рецензій та ревізю іноземних джерел.

На наш погляд, дане видання може стати у нагоді викладачам з педагогіки і психології вищої школи для проведення занять із магістрами різних спеціальностей; аспірантам у процесі опанування дисциплін з педагогіки, а також при написанні статей та дисертаційних досліджень. Зберігаючи точність визначень, ми намагалися зрозуміло й доступно донести до широкого кола користувачів зміст педагогічних термінів.

Словник складається з двох частин. Перша містить переклад українських термінів, друга – англійської термінології з педагогіки вищої школи на українську. Статті словника подано в алфавітному порядку. Для термінів-словосполучень прийнятий прямий порядок слів.

Джерелами даного словника слугували тлумачні словники та інші довідники, енциклопедії, підручники, монографії, періодичні видання, нормативно-правові документи (закони, постанови Кабінету Міністрів України, рекомендаційні листи Міністерства освіти й науки України).

СЛОВНИК

Українська	Англійська
А	
<p>Автономія закладу вищої освіти – самостійність, незалежність і відповідальність закладу вищої освіти у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації наукових досліджень, освітнього процесу, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного добору і розстановки кадрів у межах, передбачених Законом.</p> <p>Права закладу вищої освіти, що визначають зміст його автономії, визначаються Законом України "Про вищу освіту" і не можуть бути обмежені іншими законами та нормативно-правовими актами</p>	<p>Autonomy of the institution in a higher education – the independence, sovereignty and responsibility of the higher educational institution in making decisions regarding the development of academic freedoms, the organization of scientific research, educational process, internal management, economic and other activities, independent selection and placement of personnel within the limits provided for by this Law.</p> <p>The rights of a higher educational institution that determine the content of its autonomy are determined by the Law of Ukraine "About Higher Education" and can not be limited by other laws and regulations</p>
<p>Академія (від грец. <i>ακαδημία</i>) – заклад вищої освіти четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації у певній галузі науки, виробництва, освіти, культури і мистецтва, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром у сфері своєї діяльності і має відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>Academy – a higher education institution of the fourth level of accreditation conducting educational activities related to higher education and qualification in a certain field of science, production, education, culture and art, conducts fundamental and applied scientific research, is the leading scientific and methodological center in its field activities and has the appropriate level of personnel and logistics</p>
<p>Академічна мобільність – інтеграційний процес у сфері освіти, що надає можливість студентам, аспірантам, викладачам брати участь у різноманітних навчальних або навчально-дослідницьких програмах. Основними цілями таких програм є підвищення якості освіти, розвиток міжку-</p>	<p>Academic mobility – an opportunity for the participants of the educational process to study, teach, practice or pursue scholarly activities in another higher educational institution (scientific institution) on the territory of Ukraine or an abroad. It is an integration process in the field of education that enables</p>

<p>льтурного обміну, підготовка майбутніх кваліфікованих фахівців. Участь у програмах академічної мобільності дає студенту можливість отримати якісну європейську освіту з обраного напрямку підготовки, розширити свої знання у всіх галузях європейської культури, відчутти себе повноцінним громадянином Європи.</p> <p>Це можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами</p>	<p>students, graduate students and faculty members to participate in a variety of educational or research programs. The main objectives of such programs are improving the quality of education, developing intercultural exchanges and training future qualified professionals. Participation in the programs of academic mobility gives the student the opportunity to get high-quality European education in the chosen direction of training, to expand their knowledge in all areas of European culture, to feel as a full-fledged citizen of Europe</p> <p>It is an opportunity for the participants of the educational process to study, teach, practice or pursue scholarly activities in another higher educational institution (scientific institution) in the territory of Ukraine or abroad</p>
<p>Академічна свобода – надання певних прав працівникам освіти (професорсько-викладацькому складу, науковцям і студентам ЗВО). Означає для викладачів можливість самостійно вибирати зміст навчальних дисциплін та методіку їх викладання, розробляти методологію наукових досліджень, а для студента – одержувати знання згідно до своїх потенційних можливостей і потреб</p>	<p>Academic freedom – the provision of certain rights for education workers (academic teaching staff, scientists, and students of higher education institution). For teachers it means both a possibility to independently choose the content and teaching methods of educational subjects and to develop a methodology of scientific research; for students this is an opportunity to obtain knowledge consistent with their potential and needs</p>
<p>Акмеологія (грец. асме – пік, вершина, вищий ступінь чого-небудь, процвітання) – наука про феноменологію, закономірності і механізми, які забезпечують можливість досягнення людиною найвищого ступеня її індивідуального розвитку; об'єктом вивчення якої є людина в динаміці саморозвитку, самовдосконалення, самовизначення у різних життєвих сферах</p>	<p>Acmeology (Greek ακμή – peak, prosperity, Ancient Greek λόγος - study) – the study of phenomenology, consistent patterns and mechanisms which enable an individual to achieve the highest level of their personal development. People in the dynamics of their self-development, self-perfection, and self-determination in different spheres of life are the object of the study</p>

<p>Акмеологічна компетентність – інтегральна готовність і здатність зрілої особистості будувати свій поступовий психічний та професійний розвиток, постійно ускладнюючи задачі і підвищуючи рівень досягнень, що дозволяє найповніше реалізувати психічні ресурси, які має людина</p>	<p>Acmeological competence – integral readiness and ability of mature personality to build the gradual psychical and professional development under permanent complication of tasks and increase the level of achievements, that will realize psychical resources a man has that most full</p>
<p>Акмеологічний підхід – напрям методології науки, який розкриває закономірності досягнення людиною свого акме – стану можливого максимально повного розкриття й використання внутрішнього потенціалу в діяльності, спрямованій на саморозвиток. Найвищий ступінь самореалізації особистості у контексті акмеологічного підходу характеризується професіоналізмом, майстерністю, готовністю до виконання діяльності. Досягненню оптимуму у професійній діяльності сприяють самопрогнозування, самоорганізація, самоуправління. До акмеологічних принципів відносять принципи суб'єктності, оптимальності, операційно-технологічний принцип, потенційного й актуального моделювання</p>	<p>Acmeological approach – the direction of the methodology of science, which reveals the laws of human achievement of its acme - the state of possible maximum full disclosure and use of internal potential in activities aimed at self-development. The highest degree of self-realization of the individual in the context of the acmeological approach is characterized by professionalism, skill, readiness to perform activities. Self-organization, self-management helps to achieve the optimum in professional activity. The acmeological principles include the principles of subjectivity, optimality, operational-technological, potential and actual simulation</p>
<p>Акредитація (лат. accredo, «довіряти») – процедура, у ході якої національний орган з акредитації документально засвідчує компетентність юридичної особи чи органу з оцінки відповідності виконувати певну діяльність чи вид робіт</p>	<p>Accreditation – a procedure in which the national accreditation department documented the competence of a legal entity or an assessing authority for carrying out certain activity or type of work</p>
<p>Аксіологія – наука про цінності, вчення про природу духовних, моральних, естетичних та інших цінностей, їх зв'язок між собою, із соціальними, культурними чинниками та особистістю людини</p>	<p>Axiology – science about values, studies about nature of spiritual, moral, aesthetic and other values, their connect with each other, with social, cultural factors and personality of man</p>

<p>Аксиологічний підхід (у педагогіці) – напрям методології педагогічної науки, який визначає перспективи подальшого вдосконалення системи освіти на позиціях гуманістичних ціннісних орієнтирів. Аксиологічний підхід спрямовує педагогічну взаємодію на всебічний розвиток особистості, створення умов для формування соціально значущої ціннісної системи кожного студента. Реалізація аксиологічного підходу в освітньому процесі дозволяє озброїти молодь знаннями, професійними й життєвими компетенціями, здобути досвід ціннісного ставлення, що сприяє формуванню персональної системи цінностей, які найбільшою мірою відповідатимуть власним потребам, життєвим цілям, інтересам</p>	<p>Axiological approach (in pedagogy) – the direction of the methodology in pedagogical science, which determines the prospects for further improvement of the education system at the positions of humanistic value orientations. The axiological approach directs pedagogical interaction to the comprehensive development of the individual, creating conditions for the formation of a socially significant value system of each student. The implementation of the axiological approach in the educational process allows the youth to equip young people with knowledge, professional and vital competencies, gain experience of value attitude, which contributes to the formation of a personal value system that will most fully meet their own needs, life goals and interests</p>
<p>Активність (від лат. <i>activus</i> – діяльний, енергійний) – одна з характерних рис способу життєдіяльності соціального суб'єкта (особистості, соціальної групи, історичної спільноти, суспільства в цілому), що відображає рівень спрямованості його здібностей, знань, навичок, прагнень, концентрації волевих, творчих зусиль на реалізацію нагальних потреб, інтересів, цілей, ідеалів</p>	<p>Activity – one of the characteristic features at the way of life of a social subject (personality, social group, historical community, society as a whole), reflecting the level of orientation of his abilities, knowledge, skills, aspirations, concentration volitional, creative efforts to realize urgent needs, interests, goals, ideals</p>
<p>Активізація навчально-пізнавальної діяльності – це процес, спрямований на посилену спільну навчально-пізнавальну діяльність педагога і студентів, на спонукання до її енергійного цілеспрямованого здійснення, на подолання інерції, пасивності та стереотипних форм викладання і навчання</p>	<p>Activation of educational and cognitive activity – a process aimed at enhancing the joint educational and cognitive activity of teachers and students, on motivation for its energetic purposeful implementation, overcoming of inertia, passivity and stereotyped forms of teaching and learning</p>
<p>Актуалізація знань – видобування з різних видів пам'яті раніше засвоєних</p>	<p>Actualization of knowledge – production from different types of</p>

знань, умінь або навичок з метою їх подальшого використання при засвоєнні нового матеріалу	memory that will be previously acquired knowledge, skills or skills for the purpose of their further use in the mastering of new material
Андрогогіка (від грец. <i>άνήρ</i> (<i>άνδρος</i>) – дорослий чоловік і грец. <i>αγωγή</i> – вести) – галузь педагогічної науки, що охоплює теоретичні і практичні проблеми освіти, навчання і виховання дорослих	Andragogy – branch of pedagogical science, covering the theoretical and practical problems of education, training and upbringing of adults
Андрогогічна парадигма – парадигма навчання і освіти зрілої людини, яка усвідомлює свої потреби (у тому числі й освітні) і здатна свідомо задовольнити їх у своїй діяльності	Andragogical paradigm – a paradigm of education and education of a mature man, a person who is aware of their needs (including educational ones) and is able to consciously satisfy them in their activities
Анкета (від фр. <i>enquete</i>) – структурно організований набір запитань, кожне з яких логічно пов'язане з основною метою дослідження, отримання інформації відбувається шляхом опитування респондентів	Questionnaire – a structured set of questions, each of which is logically linked to the main purpose of the study, receiving information is through interviewing respondents
Аномія (від французького <i>anomie</i> – відсутність закону, організації) – поняття, що визначає морально-психологічний стан індивідуальної і суспільної свідомості, яка характеризується руйнуванням системи цінностей, зумовленим кризою суспільства, протиріччями між визначеними цілями і неможливістю їх реалізувати більшістю людей. Виявляється у відчуженості людини від суспільства, апатії, розчарованості життям, злочинністю. Поняття було вперше введено Е. Дюркгеймом	Anomie – a concept that defines the moral and psychological state of individual and social consciousness, characterized by the destruction of the system of values, caused by the crisis of society, the contradictions between the defining goals and the impossibility of their implementation by most people. It turns out in the alienation of a person from society, apathy, disappointment in life, and crime. The concept was first introduced by E. Durkheim
Антропософія – течія в духовному житті 20 ст., різновид теософії, що досліджує можливості розвитку людиною прихованих у ній духовних сил	Anthroposophy – a flow in the spiritual life of the 20th century, a kind of theosophy, which explores the possibilities for the development of man by the spiritual forces hidden in her

<p>Асистент – помічник професора (доцента) у процесі викладання лекцій, проведення лабораторних і практичних занять зі студентами. Одна з основних посад науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти третього і четвертого рівнів акредитації</p>	<p>Assistant – assistant professor (associate professor) while lecturing, conducting laboratory and practical classes with students. One of the main positions of scientific and pedagogical workers in a higher educational institutions of the third and fourth levels of accreditation</p>
<p>Асистент-стажист – особа, яка має вищу освіту ступеня магістра, навчається в асистентурі-стажуванні закладу вищої освіти за мистецькими спеціальностями з метою вдосконалення творчої майстерності</p>	<p>Assistant trainee – a person who has a master's degree, is trained in the assistant-internship of a higher education institution in artistic specialties in order to improve creative skills</p>
<p>Аспірант – особа, зарахована до закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття ступеня доктора філософії/доктора мистецтва</p>	<p>Postgraduate student – a person enrolled in a higher education institution (scientific institution) for a degree in Doctor of Philosophy / Doctor of Arts</p>
<p>Аспірантура (від лат. <i>aspiro</i> – прагну, прагну наблизитися) – форма підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів за освітньо-науковою програмою. Розрізняють денну форму навчання (з відривом від основної роботи) та вечірню (без відриву від основної роботи). Організовується при університетах та інших закладах вищої освіти і завершується захистом дослідницької роботи і присудженням наукового ступеня доктора філософії</p>	<p>Postgraduate study – a form of training of scientific and pedagogical and scientific personnel for a educational and scientific program. Divide the full-time form of study (with the separation of the main work) and evening (without interruption from the main work). Organized at universities and other higher education institutions and ends with the protection of research work and the award of a doctorate in philosophy</p>
<p>Атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь; набутих компетентностей вимогам стандартів вищої освіти</p>	<p>Attestation – the establishment of the correspondence between the level of knowledge acquired by higher education students and the amount of knowledge, skills and other gained competences to the requirements of higher education standards</p>
Б	
<p>Базова вища освіта – освітній рівень вищої освіти особи, який характеризує сформованість її інтелектуальних якостей, що визначають розвиток</p>	<p>Basic higher education – an educational level in a higher education of a person characterizing the formation of his intellectual qualities that</p>

особи як особистості і є достатніми для здобуття нею кваліфікацій за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра	determine the development of a person as a personality and are sufficient for obtaining her qualifications in the educational qualification of a bachelor's degree
Бакалавр – освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180–240 кредитів ЄКТС	Bachelor – an educational degree obtained at the first level of higher education and is awarded by a higher education institution as a result of successful completion in a higher education curriculum of an educational-professional program amounting to 180 to 240 ECTS credits
Безперервна освіта – філософсько-педагогічна концепція, відповідно до якої освіта розглядається як процес, що охоплює все життя людини. У теорії та практиці безперервної освіти особливо акцентується увага дорослих на можливості навчання після отримання базової освіти	Continuous education – a philosophy-pedagogical concept, according to which education is considered as a process that covers all of human life. In the theory and practice of continuing education, the focus is on adult learning opportunities after basic education
Бінарна лекція – різновид викладу матеріалу у формі діалогу двох викладачів (як представників різних наукових шкіл) або вченого і практика, викладача і студента, шляхом презентації уявного діалогу	Binary lecture – a kind of presentation of the material in the form of a dialogue between two teachers (as representatives of various scientific schools) or a scientist and a practitioner, a teacher and a student, by presenting an imaginary dialogue
Болонський процес – процес структурного реформування національних систем вищої освіти країн Європи, зміни освітніх програм й інших інституційних перетворень у вищих навчальних закладах Європи	Bologna process – a process of structural reform of the national systems of higher education in Europe, changes in educational programs and other institutional transformations in a higher education institutions in Europe
В	
Валідність – комплексна характеристика, що включає, з одного боку, відомості про те, чи придатна методика для вимірювання того, для чого вона була створена, а з іншого – яка її дієвість, ефективність, практична значущість	Validity – a complex feature, which includes, on the one hand, information about whether a suitable methodology is used to measure what it was created for, and on the other - what is its effectiveness, efficiency, practical utility

<p>Вибіркова частина змісту освіти – рекомендований для засвоєння зміст навчання, сформований як змістові модулі із зазначенням їх обсягу та форм атестації, призначений для задоволення потреб і можливостей особистості, регіональних потреб у кваліфікованих фахівцях певної спеціалізації</p>	<p>Selective part of the education content – recommended for learning the content of training, formed as content modules with indication of their volume and attestation forms, designed to meet the needs and capabilities of the individual, regional needs in the qualified specialists of a certain specialization</p>
<p>Викладання – діяльність викладача у процесі навчання, що полягає у формулюванні пізнавального завдання, повідомленні нових знань, організації спостережень, лабораторних і практичних занять, керівництві самостійною роботою студентів, у перевірці якості знань, умінь та навичок</p>	<p>Teaching – the activity of the teacher in the process of learning, which consists in setting up a cognitive task for the pupils, communicating new knowledge, organizing observations, laboratory and practical classes, guiding the work of students from self-learning, testing the quality of knowledge, skills and abilities</p>
<p>Викладач – працівник вищої, середньої спеціальної, професійно-технічної або загальноосвітньої школи, що викладає який-небудь навчальний предмет; у вузькому сенсі слова штатна посада у ЗВО, середніх і професійно-технічних навчальних закладах</p>	<p>Teacher – worker of a higher, secondary specialist, vocational or general education school, teaching any subject; in the narrow sense of the word, full-time positions at universities, secondary and vocational schools</p>
<p>Вихованість — рівень розвитку особистості, який виявляється в узгодженості між знаннями, переконаннями, поведінкою і характеризується ступенем сформованості суспільно значущих якостей.</p>	<p>Educatedness – the level of personality development, which manifests itself in the coherence between knowledge, beliefs, behavior and characterized by the degree of formation at a socially significant qualities.</p>
<p>Виховання у ЗВО – формування особистості в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися у сучасних умовах</p>	<p>Upbringing in institutions of higher education – formation of participants in the educational process of moral values, social activity, civic attitude and responsibility, healthy lifestyle, ability to think freely and self-organize in modern conditions</p>
<p>Вища освіта – це рівень освіти, який здобувається особою у закладі вищої освіти в результаті послідовного, сис-</p>	<p>Higher education – the level of education acquired by a person in a higher education institution as a result of</p>

темного та цілеспрямованого процесу засвоєння змісту навчання, який ґрунтується на повній загальній середній освіті й завершується здобуттям певної кваліфікації за підсумками державної атестації	a consistent, systematic and purposeful process of mastering the content the instruction, which is based on full secondary education and culminates in obtaining a certain qualification on the basis of state attestation
Відкритий заклад вищої освіти – заклад вищої освіти, куди слухачів приймають без обмежень за віком, при мінімальних вимогах до рівня їх знань. Організація навчання здійснюється за вільним графіком, оскільки термін навчання необмежений. Слухачі можуть отримувати стипендію, навчатися за грантами або безкоштовно під певні гарантії. До таких ЗВО відносять Відкритий Британський університет, відкриті університети Німеччини	Public institution of higher education – an institution of higher education, where students are admitted without restrictions on age, with minimal requirements to the level of their knowledge. Organization of training is carried out on a free schedule, as the term of study is unlimited. Students can receive a scholarship, study grants or free of charge under certain guarantees. These open source organizations include the Open British University, the open universities of Germany
Внутрішня позиція – система соціальних установок людини, міцно пов'язана з її актуальними потребами, яка визначає основний зміст діяльності в даний період життя	Internal position – a system social settings of a person, firmly connected with its actual needs and defines the main content of activities in this period of life
Вплив педагогічний – вплив педагога на свідомість, волю, емоції вихованців, на організацію їх життя й діяльності з метою формування у них необхідних якостей і забезпечення успішного досягнення визначених пріоритетів	Educational influence – the influence of the teacher on the consciousness, will, emotions of the pupils, on the organization of their lives and activities in the interests of forming their necessary qualities and ensuring the successful achievement of certain goals
Г	
Галузь знань – основна предметна галузь освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка	Branch of knowledge – the main subject area of education and science, which includes a group of related specialties, which are carried out vocational training
Гендерне виховання – цілеспрямований систематичний вплив на свідомість, почуття, поведінку вихованців з метою формування у них егалітарних (партнерських) цінностей, поваги	Gender education – purposeful systematic influence on the consciousness, feeling and behavior of pupils in order to form their egalitarian (partner) values, respect for the

до особистості незалежно від статі, розвитку індивідуальних якостей і здібностей задля самореалізації, оволодіння навичками статево толерантної поведінки	individual regardless of sex, development of individual qualities and abilities for self-realization, mastery of the skills a sexual tolerance
Герменевтика (від грец. hermeneutikos — пояснення, тлумачення) — напрям у філософії, основною проблемою якого є проблема розуміння. У педагогіці використовується як метод наукового дослідження, що вимагає більш глибокого й осмисленого розуміння педагогічних оригінальних текстів	Hermeneutics – a direction in philosophy, the main issues of which is the issues of understanding. In pedagogy it is used as a method of scientific research, which requires a deeper and more profound understanding of pedagogical original texts
Герогіка — наука про соціально-педагогічні проблеми людей похилого віку	Herogogica – the science about socially-pedagogical issues of person the elderly age
Гіпотеза — припущення, яке висувається з метою пояснення причин, властивостей і існування явищ дійсності. Формулювання гіпотези у педагогічних дослідженнях, як правило, спрямоване на визначення умов перебігу тих чи інших пед. процесів і явищ	Hypothesis – an assumption, which is advanced in order to explain the causes, properties and existence of the phenomena its reality. Formulation of the hypothesis in pedagogical investigations, as a rule, is aimed at determining the conditions for the flow of one or another ped. processes and phenomena
Глосарій – словник до якого-небудь тексту, переважно давнього, що пояснює маловідомі або застарілі слова. Зараз значення цього поняття розширюється. У педагогіці останнім часом стали говорити про глосарій окремого навчального предмета або освітнього стандарту	Glossary – a dictionary to some text, mostly ancient, which explains little-known or obsolete words. Now the meaning of this concept is expanding. In pedagogy recently began to talk about a glossary of a separate educational subject or educational standard
Громадянськість – моральна якість особистості, яка визначає свідоме й активне виконання громадянських обов'язків перед державою, суспільством, народом, розумне використання своїх громадянських прав, точне виконання законів країни і повага до них	Citizenship – the moral quality of the individual, which determines the conscious and active fulfillment of civil obligations to the state, society, people, the wise use of their civil rights, the exact execution and respect for the laws of the country

<p>Гуманізація освіти – один із нових соціально-педагогічних принципів, який відображає спрямованість розвитку освіти на гуманні стосунки у суспільстві як загальнолюдську цінність. Гуманізацію, тобто «олюднення» освіти, в найбільш загальному плані можна охарактеризувати як побудову стосунків учасників освітнього процесу на основі зміни стилю педагогічного спілкування – від авторитарного до демократичного, подолання жорсткого маніпулювання свідомістю вихованців, практики індоктринації учнів і студентів – нав'язування їм непорушних стереотипів мислення, догм, які не підлягають критиці. Гуманізація націлена на посилення тих положень вітчизняної й зарубіжної педагогіки, які орієнтують на повагу до особистості вихованця, формування в нього самостійності, встановлення гуманних, довірчих стосунків між ним і вихователем</p>	<p>Humanization of education – one of the new socio-pedagogical principles, which reflects the direction of development its education on human relations in society as a universal value. Humanization, that is, «anthropomorphization» of education, in the most general terms, can be characterized as the construction of the relations between participants in the educational process on the basis of a change in the style at pedagogical communication – from authoritarian to democratic, overcoming the rigorous manipulation of the consciousness in students, the practice of indoctrination in pupils and students – imposing on them immutable stereotypes thinking, dogmas that are not subject to criticism. Humanization is aimed at strengthening the provisions of domestic and foreign pedagogy, which focus on respect for the personality of the pupil, the formation of his independence, the establishment of humane, trust relationships between him and the educator</p>
<p>Гуманістична педагогіка – напрям сучасної педагогічної науки, який виник як втілення ідей гуманістичної психології і спрямований забезпечити умови для самореалізації особистості. Ґрунтується на ідеях поєднання емоційних і пізнавальних аспектів навчання, недирективного навчання (допомога особистості усвідомити свої можливості)</p>	<p>Humanistic pedagogy – the direction of modern pedagogical science, which emerged as the embodiment of the ideas in humanistic psychology and aims to provide conditions for self-realization of personality. It is based on the combination of emotional and cognitive aspects of learning, non-direct learning (helping the individual to realize their potential)</p>
<p>Гуманітаризація освіти – встановлення рівноваги між природничо-математичними та гуманітарними циклами у змісті навчання з метою розвитку духовно багатой особистості,</p>	<p>Humanitarization of education – the establishment of a balance between natural and mathematical and humanitarian cycles in the content of learning in order to develop a spiritually</p>

яка вміє протистояти технократизму й нелюдяності	rich personality who can resist technocracy and inhumanity
Д	
Дедуктивний метод – спосіб дослідження, при якому окремі положення логічно виводяться із загальних положень (аксіом, постулатів, законів)	Deductive method – a method of study in which certain provisions are logically deduced from general provisions (axioms, postulates, laws)
Декан – керівник факультету в закладі вищої освіти; безпосередньо керує навчальною, виховною і науковою роботою на факультеті	Dean – the head of higher education's faculty; directly supervises the educational, morale building and scientific work at the faculty
Державна атестація випускників – вид атестації відповідно до освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів чи магістрів. Проводиться у формі іспитів, зовнішнього незалежного оцінювання чи захисту кваліфікаційних (випускних) робіт.	State certification of graduates is a kind of attestation which corresponds to the educational and professional bachelor-level or master's degree programs and is conducted in the form of examinations, external independent evaluation or defence of degree works
Дескриптор кваліфікаційного рівня – опис знань, умінь, навичок та компетенцій, що використовується для визначення кваліфікаційного рівня у національній рамці кваліфікацій	Qualification level of descriptor – a description of the knowledge, skills and competences used to determine the qualification level in the national qualifications framework
Діалогічний підхід – методологія гуманістичної педагогіки, яка передбачає виявлення потреб учасників взаємодії та прояснення їхніх позицій щодо способів досягнення бажаного. Реалізується в міжособистісній взаємодії та забезпечує побудову партнерських відносин між викладачем і студентами	Dialogical approach is a methodology of humanistic pedagogy involving the identification of interlocutors' needs and clarifying their positions in regard of the ways to achieve the intended, which actualizes in interpersonal interaction and ensures partnerships between a teacher and students
Ділова гра – форма відтворення предметного і соціального змісту майбутньої професійної діяльності спеціаліста, моделювання таких систем відносин, які характерні для цієї системи в цілому. Це активний метод навчання, оскільки усуває суперечності між абстрактним характером навчального предмета і реальним характером майбутньої професійної діяльності	Business game – the form of simulation of social and content area of a professional's future career, imitation of systems of relationships which are characteristic of this system in general. This is an active method of learning since it eliminates the inconsistencies between the abstract nature of a student course and reality of the future professional activity

<p>Дидактика вищої школи – галузь педагогіки вищої школи, яка розробляє теорію освіти і навчання у закладах вищої освіти</p>	<p>Higher Education Didactics – a branch of higher education pedagogy, which develops the theory of education and training in higher education institutions</p>
<p>Дидактична гра – активна навчальна діяльність з імітаційного моделювання досліджуваних систем, явищ, процесів. Головна відмінність гри від інших видів діяльності полягає у тому, що її предметом виступає людська діяльність</p>	<p>Didactic game – the active educational activity which involves the simulation of studied systems, phenomena, and processes. Human activity, being the subject of the game, is the main feature distinguishing the game from other types of activities</p>
<p>Дисертація – (лат. dissertatio– дослідження, міркування) – наукова кваліфікаційна праця, що пройшла попередню експертизу і подана до захисту на здобуття наукового ступеня у спеціалізованій ученій раді</p>	<p>Dissertation – scientific qualification work, which passed the preliminary examination and submitted to defense for a degree in the specialized scientific council</p>
<p>Дистанційна освіта – форма навчання з використанням комп’ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та студентів на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі</p>	<p>Distance Education – formation of training using computer and telecommunication technologies that provide interactive cooperation between teachers and students at different stages of learning and independent work with materials of the information network</p>
<p>Диференційований залік – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни та на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань, що проводиться як контрольний захід під час залікового тижня. Диференційований залік не залежить від поточних оцінок студента</p>	<p>Differentiated test – the form of final control, which consists in assessing the student’s mastering of the teaching material from a certain discipline and based on the results of individual tasks performed as a control measure during the final week. Also, a differentiated credit does not depend on current student ratings</p>
<p>Диференційований підхід – методологія педагогіки, яка передбачає спеціальну організацію навчально-пізнавальної діяльності, яка з огляду на вікові, індивідуальні особливості студентів, їх соціальний досвід спрямована на оптимальний фізичний, психічний розвиток студентів, засво-</p>	<p>Differentiated approach is the methodology of pedagogy which suggests a special organization of educational and cognitive activity which, considering students' age, their individual characteristics and social experience, aims at the students' best possible physical and mental development as well as acquisi-</p>

ення ними необхідного обсягу знань, практичних дій за різними навчальними планами та програмами	tion of knowledge and skills within the frameworks of different educational plans and programs
Доктор наук – другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв’язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані в наукових виданнях	Doctor of Science – the second degree obtained by a person at the scientific level in a higher education on the basis of the degree the Doctor of Philosophy and involves gaining the highest competencies in the field of development and implementation of research methodology, conducting original research, obtaining scientific results that ensure the solution of an important theoretical or an applied problem, have a national or world significance and are published in scientific journals
Доктор філософії – освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді	Doctor of philosophy – an educational and, at the same time, the first degree obtained at the third level in higher education on the basis of a master’s degree. The degree Doctor of Philosophy is awarded by a specialized academic council of an institution of higher education or a scientific institution as a result of successful completion by a higher education student of a relevant educational-scientific program and public defense of a dissertation in a specialized academic council
Докторант – особа, зарахована або прикріплена до закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття наукового ступеня доктора наук	Doctorate – a person enrolled or attached to a higher education institution (scientific institution) for a doctorate degree
Доцент – вчене звання викладачів вищих навчальних закладів, що виконують функцію університетських лекторів; вчене звання співробітників наукових установ; посада у вищих навчальних закладах. Учене звання доцента присвоюється ученими рада-	Associate professor – the title of teachers in higher educational institutions that serve as university lecturers; academic rank the scientific institutions of employees ; position in higher education institutions. Doctor’s degree is awarded to scientists by

ми, звання доцента засвідчується атестатом, що видає Міністерство освіти і науки України	councils, the title of associate professor is certified by a certificate issued by the Ministry of Education in Ukraine
Духовність – поняття, що узагальнено відображає цінності (сенси) і відповідний ним досвід, протилежний емпіричному («матеріальному», «природному») існуванню людини або відмінні від нього. Духовність виявляється у зверненні особистості до вищих цінностей, до ідеалів, у свідомому прагненні до досконалості	Spirituality – the concept that in general reflects the values (meanings) and their corresponding experience, the opposite of the empirical ("material", "natural") existence of a person or different from him. Spirituality is manifested in the treatment of personality to higher values, ideals, conscious pursuit of perfection
3	
Задача пізнавальна – навчальне завдання, яке передбачає пошук нових знань, способів діяльності, і стимуляцію активного використання у навчанні зв'язків, відносин, доказів. Задача пізнавальна не розв'язується за зразком, а прогнозує нові рішення, у яких необхідна здогадка, пошукова діяльність	Cognitive task – an educational task that involves the search for new knowledge, ways of activity and stimulation of active use in the study of relationships, relationships, evidence. The task of cognitive is not solved by the model, and predict new solutions, which need a guess, search activity
Заклад вищої освіти – окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей	Institution of higher education – a separate type of institution that is a legal entity of private or public law, acts in accordance with the license issued for conducting educational activities at certain levels of higher education, conducts scientific, scientific and technical, innovative and / or methodological activities, ensures the organization of the educational process and obtaining higher education, postgraduate education, taking into account their vocations, interests and abilities
Закономірності освітнього процесу – об'єктивно існуючі, повторювані, стійкі, істотні зв'язки між явищами, окремими сторонами освітнього процесу. Закономірності зумовлюються <i>соціальними умовами</i> (характер вихо-	Regularities of the educational process – are objectively existing, repetitive, stable, and substantial connections between phenomena, individual aspects of the light process. Legitimacy is conditioned by social

<p>вання і навчання у конкретних історичних умовах визначається потребами суспільства, економіки, національно-культурними особливостями); <i>природою особистості</i> (формування особистості залежить від вікових й індивідуальних особливостей); <i>сутністю освітнього процесу</i> (взаємозв'язок між процесами навчання, освіти і розвитку)</p>	<p>conditions (the nature of education and training in specific historical conditions is determined by the needs of society, economy, national and cultural peculiarities); the nature of the person (the formation of a person depends on age and individual characteristics); the essence of the educational process (the relationship between the processes of learning, education and development)</p>
<p>Закріплення знань, умінь і навичок студентів – діяльність педагога, спрямована на міцне засвоєння знань. Проводиться на всіх етапах навчання. Закріплення умовно можна розділити на наступні види: відтворююче запам'ятовування (студенти вдруге осмислюють відомий їм навчальний матеріал і можуть його переказати, письмово оформити й узагальнити); тренувальне запам'ятовування (спочатку набуті уміння та навички доводяться до необхідної досконалості); творче запам'ятовування (студенти не тільки відтворюють і удосконалюють знання, уміння та навички, але й розкривають нові сторони досліджуваних питань, по-новому ставлять і вирішують їх)</p>	<p>Consolidation of knowledge, skills and abilities of students – the activity of the teacher, aimed at a solid learning of knowledge. Conducted at all stages of training. Fixing can be divided into the following types: reproducing memorization (students rethink comprehensible educational material known to them and can retell it, write it in writing form and summarize it); training memorization (first acquired skills and skills are brought to the necessary perfection); creative memorization (students not only reproduce and improve their knowledge, skills and abilities, but also reveal new aspects of the issues studied, newly put and solve them)</p>
<p>Залік – форма перевірки навчальних досягнень студентів з вивченої теми чи розділу навчального предмета. Його метою є оцінка, систематизація, узагальнення та поглиблення вивченого матеріалу, усунення прогалин у знаннях</p>	<p>Test – a form of checking the achievements of students from the subject or section of the course their subject. His goal is to assess academic achievements, systematization, generalization and deepening of knowledge, elimination of gaps in students' knowledge</p>
<p>Заохочення (педагогічне) – вид моральної санкції; позитивний вплив педагога на студента з метою закріплення досягнутих ним результатів (дії, поведінки, позиції і тощо) і пуб-</p>	<p>Encouragement (pedagogical) – a kind of moral sanction; positive influence of the teacher on the student in order to consolidate the results achieved by her (actions, behavior, position, etc.) and</p>

<p>лічного схвалення. Заохочення виявляється у визнанні (як правило, публічному) заслуг. Заохочення викликає позитивні емоції, сприяє формуванню почуття власної гідності, дисциплінованості, відповідальності та ін. Заохочення здійснюється у різних словесних формах (подяка, схвалення та ін.), нагородах, подарунках залежно від віку особи, інтересів, схильностей, цілей виховання та конкретних ситуацій</p>	<p>public approval. Promotion is in recognition (as a rule, public) merit. Encouragement causes positive emotions, promotes the formation of self-esteem, discipline, responsibility, etc. Promotion is carried out in various verbal forms (gratitude, approval, etc.), awards, gifts depending on the age of the person, interests, inclinations, goals of education and specific situations</p>
<p>Заочна форма навчання – вид навчання, який поєднує у собі риси самонавчання і очного навчання. Характеризується фазністю. У першу фазу відбувається отримання бази знань, навчальної літератури та її вивчення (настановча сесія), у другу – проводиться перевірка засвоєного матеріалу (заліково-екзаменаційна сесія). При цьому ці фази помітно віддалені одна від одної за часом (звичайно від декількох місяців до року)</p>	<p>Part - time form of education – a type of learning that combines the features of self-study and full-time education. Characterized by phase. In the first phase, the acquisition of knowledge base, study literature and its study (instructive session), the second - is carried out verification of the learned material (test and examination session). At the same time, these phases are markedly distant from time to time (usually from a few months to a year)</p>
<p>Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.</p>	<p>Higher education students – persons studying at a higher education institution of a certain level higher education in order to obtain the appropriate degree and qualification.</p>
<p>Зміст навчання – науково обґрунтований методичний та дидактичний навчальний матеріал, засвоєння якого забезпечує здобуття освіти і кваліфікації згідно з освітньо-кваліфікаційним рівнем</p>	<p>Content of the study – a scientifically substantiated methodological and didactic educational material, the acquisition of which provides education and qualifications in accordance with the educational-qualification level</p>
<p>Зміст освіти – система знань, практичних умінь і навичок, досвіду творчої діяльності, світоглядних ідей, якими учні оволодівають у процесі навчання. Це педагогічно адаптований соціальний досвід людства, тожний за структурою (звісно, не за</p>	<p>Content of education – a system of knowledge, practical skills and abilities, experience of creative activity, philosophical ideas, which students learn in the process of learning. It is a pedagogically adapted social experience of mankind, which is identical in</p>

обсягом) людській культурі в усій її повноті	structure (of course, not in volume) to human culture in its entirety
Зовнішнє незалежне оцінювання – оцінювання результатів навчання, здобутих на певному освітньому рівні, яке здійснюється спеціально уповноваженою державою установою	External independent assessment – the assessment of educational outcomes obtained at a particular educational level carried out by a specially authorized state institution
I	
Ідеал (педагогічний) – уявлення про ефективний і досконалий спосіб педагогічної взаємодії, який як взірець, норма і найважливіша мета визначає певний спосіб і характер дій педагога	Ideal (pedagogical) – an idea of an effective and perfect way of pedagogical interaction, which as a model, norm and the most important goal determines a certain way and the nature of the teacher's actions
Імідж педагога – емоційно забарвлений стереотип сприйняття образу викладача у свідомості студентів, колег, соціального оточення, у масовій свідомості	Image of the teacher – an emotionally colored stereotype of perception the image of the teacher in the minds of pupils, colleagues, social environment, and in the mass consciousness
Інваріанти педагогічні — педагогічні істини, які не підлягають сумніву	Pedagogical invariant – pedagogical truths that are not in doubt
Індивідуалізація навчання – організація навчального процесу з урахуванням індивідуальних особливостей студентів; дозволяє створити оптимальні умови для реалізації потенційних можливостей кожного студента. Індивідуалізація навчання здійснюється в умовах фронтальної навчальної роботи у межах розв'язання загальних задач і змісту навчання	Individualization of study – organization of educational process taking into account individual characteristics of students; allows you to create optimal conditions for the realization of the potential opportunities of each student. Individualization of training is carried out in conditions of collective educational work in the framework of general tasks and content of training
Індивідуальна освітня траєкторія – невід'ємна складова кредитно-модульної системи навчання, результат реалізації особистісного потенціалу студента в освіті через здійснення відповідних видів діяльності: вибір змісту навчання, типу навчання	Individual educational trajectory – the credit-module system of training is an integral part, the result of realization of the student's personal potential in education through the implementation of the relevant activities: the choice their content of training, type of training
Індуктивний метод – спосіб одержання узагальнюючого знання на підставі окремих даних. Має загальний	Inductive method – is a method for obtaining general knowledge based on individual data. It has general science,

<p>науковий характер як процес розмірковування від окремого прикладу до загально видового поняття</p>	<p>characterize as a process of reflection from a separate example to a general species concept</p>
<p>Інноваційні педагогічні установки – ставлення педагога до себе (як діючої особи), спосіб дії, об’єкт, на який спрямовано його активність під час освоєння нововведень, виступають як неусвідомлені або частково усвідомлені мотиви поведінки людини. Кожна з установок має такі аспекти: 1) налаштованість на певні знання й роздуми, що відповідають цій установці; 2) готовність до певних переживань, пов’язаних із об’єктом установки; 3) схильність до певної поведінки стосовно об’єкта установки</p>	<p>Innovative pedagogical settings – the attitude of the teacher to himself (as an active person), the mode of action, the object to which his activity is directed during the development of innovations, act as unconscious or partly conscious motives of human behavior. Each of the installations has the following aspects: 1) the ability to have certain knowledge and reflections corresponding to this installation; 2) readiness for certain experiences associated with the object of installation; 3) predisposition to certain behavior in relation to the installation object</p>
<p>Інноваційно-творче мислення – процес пізнання і діяльності, спрямований на відкриття суб’єктивно нового знання, нестандартне розв’язання проблем, на зміни і проектування професійно-діяльнісного середовища</p>	<p>Innovative and creative thinking – is a process of knowledge and activity aimed at the discovery of subjectively new knowledge, non-standard problem solving, changes and design of professional-activity environment</p>
<p>Інновація педагогічна – цілеспрямовані зміни, які вносять в освітнє середовище стабільні елементи, що покращують характеристики окремих частин, компонентів і самої освітньої системи у цілому. Інновації педагогічні класифікуються: за видами діяльності – <i>управлінські</i>; за характером змін, які впроваджуються — <i>радикальні</i> (що ґрунтуються на принципово нових ідеях і підходах); <i>комбінаторні</i> (нове поєднання відомих елементів) і <i>модифікуючі</i> (що вдосконалюють і доповнюють існуючі зразки і форми); за масштабом змін – <i>локальні</i> (незалежні одна від одної зміни окремих компонентів), <i>модульні</i> (взаємопов’язані групи декількох локальних</p>	<p>Pedagogical innovation – purposeful changes, which make the educational environment stable elements that improve the characteristics of individual parts, components and the educational system as a whole. Pedagogical innovations are classified: by type of activity - managerial; the nature of the changes being implemented - radical (based on fundamentally new ideas and approaches); combinatorial (new combination of known elements) and modifying (improving and complementing existing samples and forms); on a scale of changes - local (independent each other change of individual components), modular (interrelated groups of several local</p>

<p>інновацій, компонентів), <i>системні</i> (повна реконструкція системи як цілого); за масштабом використання – <i>одиночні й дифузні</i>; за джерелом виникнення <i>зовнішні</i> (за межами освітньої системи), <i>внутрішні</i> (розробляються в середині системи); 2) процес опанування новації (нового засобу, методу, методики, технології, програми тощо); 3) пошук ідеальних методик і програм, їх упровадження в освітній процес і їх творче переосмислення</p>	<p>innovations) of components), system (complete reconstruction of the system as a whole); for the scale of use - single and diffusive; by the source of external (outside the educational system), internal (developed in the middle of the system); 2) the process of mastering innovation (new medium, methodology, methodology, technology, program, etc.); 3) the search for ideal techniques and programs, their implementation in the educational process and their creative rethinking</p>
<p>Інтерактивний метод – спосіб навчання, у процесі якого студенти і викладач перебувають у режимі бесіди, діалогу між собою. Це співпраця, взаємонавчання: педагог – студент, студент – студент. При цьому викладач і студент – рівноправні, рівнозначні суб'єкти навчання. Інтерактивна взаємодія виключає домінування одного учасника навчального процесу над іншим, однієї думки над іншою. Під час такого спілкування студенти навчаються бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, ухвалювати обґрунтовані рішення</p>	<p>Interactive method – forth of learning, in which students and teachers are in conversation, dialogue with each other. This is cooperation, mutual learning: a teacher - a student, a student - a student. In this case, the teacher and student are equal, full-fledged subjects of study. Interactive cooperation eliminates the dominance of one participant in the learning process over another, one thought over another. During such communication students learn to be democratic, communicate with other people, think critically, make informed decisions</p>
<p>Інститут – галузевий (профільний, технологічний, технічний, педагогічний, богословський/теологічний, медичний, економічний, юридичний, фармацевтичний, аграрний, мистецький, культурологічний тощо) заклад вищої освіти, що провадить інноваційну освітню діяльність, пов'язану з наданням вищої освіти на першому і другому рівнях за однією чи кількома галузями знань, може здійснювати підготовку на третьому і вищому нау-</p>	<p>Institute – branch (professional, technological, technical, pedagogical, theological, medical, economic, legal, pharmaceutical, agrarian, artistic, cultural, etc.) institution of higher education, which conducts innovative educational activities related to the provision of higher education in the first and second levels in one or more branches of knowledge, can prepare for the third and higher scientific levels of higher education in certain specialties,</p>

<p>ковому рівнях вищої освіти за певними спеціальностями, проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність</p>	<p>conducts fundamental and / or applied research, is the conductor scientific and methodological center, has developed infrastructure of educational, scientific and industrial divisions, promotes scientific knowledge and carries out cultural and educational activities</p>
<p>Інформатизація – процес підвищення значущості інформації і знань, широке розповсюдження інформаційних методів у всіх сферах життя суспільства</p>	<p>Informatization – the process of increasing the importance of information and knowledge, the widespread dissemination of information methods in all spheres of society</p>
<p>Інформатизація освіти – масове впровадження у педагогічну практику методів збору й обробки інформації на базі мікропроцесорної техніки і засобів передачі інформації, а також педагогічних технологій, що ґрунтуються на цих засобах з метою створення умов для перебудови пізнавальної діяльності й підсилення інтелектуальних можливостей студентів</p>	<p>Informatization of education – education is a massive introduction into the pedagogical practice of methods for collecting and processing information based on microprocessor technology and means of information transfer, as well as pedagogical technologies based on these tools in order to create conditions for the restructuring of cognitive activity and enhancement of intellectual capabilities of students</p>
<p>Інформатизація (комп'ютеризація) навчання – використання ІКТ у процесі навчання як засобу управління пізнавальною діяльністю студентів і надання викладачеві та студентській аудиторії необхідної текстової, наочної інформації, що доповнює зміст навчання</p>	<p>Informatization (computerization) of learning – using of ICT in the learning process as a means of managing cognitive activity of students and providing the teacher and student audience with the necessary textual, visual information that complements the content of training</p>
<p>Іспит – форма контролю, спрямована на перевірку теоретичного та практичного матеріалу з окремого навчального предмета, засвоєного студентом. Відмінною рисою іспитів є те, що вони проводяться між екзаменаційними сесіями.</p>	<p>Examination – a form of control assessing the students' theoretical and practical knowledge of a certain subject. The distinguishing feature of the examinations is that they are held between the exam sessions</p>

К

<p>Кафедра – базовий структурний підрозділ закладу вищої освіти державної (комунальної) форми власності (його філій, інститутів, факультетів), що провадить освітню, методичну та/або наукову діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією) чи міжгалузеву групою спеціальностей, до складу якого входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання</p>	<p>Department – the basic structural subdivision of the institution in higher education of the state (communal) form of ownership (its affiliates, institutes, faculties), which carries out educational, methodological and / or scientific activity in a certain specialty (specialization) or interbranch group of specialties, which does not include less than five scientific and pedagogical workers for whom the department is the main place of work, and not less than three of them have a degree or a scientist (honorary) rank</p>
<p>Кваліфікаційна робота – форма контролю ступеня сформованості умінь та знань розв'язувати типові завдання діяльності, які, в основному, віднесені в освітньо-кваліфікаційних характеристиках до організаційної, управлінської і виконавчої (технологічної, операторської) робочих функцій; вид підсумкової атестації для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей), вимогам стандартів вищої освіти</p>	<p>Qualification work – the degree control's form of the formation skills and knowledge to solve typical tasks of the activity, which are mainly classified by educational qualifications in organizational, managerial and executive (technological, operator) work functions; the type of final attestation in order to establish the correspondence of the acquired results with the learners (competencies), the requirements of higher education standards</p>
<p>Кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня</p>	<p>Qualification level – the structural unit of the National Qualifications Framework, defined by a certain set of competencies that are typical for qualifications of this level</p>
<p>Кваліфікаційний центр – акредитована відповідно до закону організація, що створює й реалізує інструменти оцінювання результатів навчання (набутих компетентностей) відповідно до затверджених професійних стандартів, надає особі відповідну професійну кваліфікацію за результатами оцінювання</p>	<p>Qualification Center – an organization accredited in accordance with the law, which creates and implements the tools for evaluating the results of training (acquired competencies) in accordance with the approved professional standards, provides the person with appropriate professional qualifications based on the results of the assessment</p>

<p>Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважений суб'єкт установив, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту</p>	<p>Qualification – the official result of evaluation and recognition obtained when the designated institution has established that the person has attained the competencies (learning outcomes) in accordance with the standards of higher education, which is certified by the relevant document of higher education</p>
<p>Кваліфікація освітня – визнана закладом вищої освіти та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом вищої освіти та здобутих собою компетентностей (результатів навчання)</p>	<p>Educational qualification – recognized by the institution of higher education and certified by the relevant document on education, the set of standards established by the higher education and acquired their competencies (learning outcomes)</p>
<p>Кваліфікація професійна – визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом вищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність</p>	<p>Professional qualification – a recognized qualification center, a subject of educational activity (in particular, a higher education institution), another authorized entity, and a standardized set of competencies (learning outcomes) acquired by a person certified by a corresponding document attesting to a certain type of work or professional activity</p>
<p>Кейс-метод (технологія) – техніка навчання, що використовує опис реальних педагогічних економічних, соціальних і бізнес-ситуацій. Ті, що навчаються, повинні досліджувати ситуацію, розібратися в суті проблем, запропонувати можливі рішення і вибрати найкраще з них. Кейси ґрунтуються на реальному фактичному матеріалі або ж наближені до реальної ситуації</p>	<p>Case method (technology) – a teaching technique that uses a description of real pedagogical, economic, social and business situations. Those who study should investigate the situation, understand the nature of the issues, suggest possible solutions and choose the best of them. Cases are based on real actual material or close to the actual situation</p>
<p>Коледж – заклад вищої освіти або структурний підрозділ університету, академії чи інституту, що провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям ступеня бакалавра та/або мо-</p>	<p>College – a university of higher education or a structural unit of a university, academy or institute conducting educational activities related to obtaining a bachelor's degree and / or</p>

<p>лодшого бакалавра, проводить прикладні наукові дослідження та/або творчу мистецьку діяльність</p>	<p>junior bachelor's degree, conducting applied research and / or creative artistic activities</p>
<p>Колоквіум – (лат. colloquium — розмова, бесіда) — 1) одна з форм навчальних занять у системі освіти, що має на меті виявити й поліпшити знання студентів. Виникла в середньовічних університетах і духовних академіях. Зараз застосовуються переважно у вищих навчальних закладах, однак без оцінки виявлених на К. знань; 2) наукові збори, на яких заслуховують і обговорюють доповіді з різних проблемних питань; 3) у Російській імперії — бесіда як форма перевірки кандидатів на будь-яку посаду; 4) у середні віки К. називали релігійні бесіди між представниками різних віросповідань</p>	<p>Colloquium – 1) form of training in the education system, which aims to identify and improve students' knowledge. Appeared in medieval universities and theological academies. Currently applied mainly in higher educational institutions, but without evaluation of knowledge discovered on C.; 2) scientific meetings, on which hearings and discuss reports on various issues; 3) in Russian Empire - a conversation as a form of examination candidates for any post; 4) In the Middle Ages, C. was called religious conversations between representatives of different religions</p>
<p>Компетентнісний підхід – спрямованість навчально-виховного процесу на досягнення результатів, якими є такі ієрархічно підпорядковані компетентності учнів, як ключова, загальнопредметна і предметна. У вищій освіті та професійній підготовці виділяють загальні та професійні компетенції</p>	<p>Competency approach – the orientation of the educational process to achieve the results that are hierarchically subordinated to the competence of students, as a key, general-purpose and substantive. In higher education and vocational training, general and professional competences are distinguished</p>
<p>Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти</p>	<p>Competence – a dynamic combination of knowledge, skills and practical skills, ways of thinking, professional, ideological and civic qualities, moral and ethical values, which determines the ability of a person to successfully carry out professional and further educational activities and is the result of studying at a certain level of higher education</p>
<p>Компетентність інтегральна – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетент-</p>	<p>Integral competence – a generalized description of the qualification level, which expresses the basic competency</p>

нісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності	characteristics of the level in education and / or professional activity
Компетентності загальні – універсальні компетентності, що не залежні від предметної галузі, але важливі для успішної професійної діяльності та соціальної діяльності здобувача у різних галузях та для його особистісного розвитку	General competencies – are universal competences that do not depend on the subject matter, but are important for the successful professional activity and social activities of the applicant in various fields and for his personal development
Компетентності спеціальні (фахові, предметні) – компетентності, що залежать від предметної галузі, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю	Special competencies (professional, substantive) – competencies, depending on the subject field and are important for successful professional activity in a certain specialty
Компетенція – вміння використати знання, навички, досвід у конкретних умовах, досягаючи при цьому максимально позитивного результату	Competence - the ability to use knowledge, skills, experience in specific conditions of the data, at the same time achieving the maximum positive result
Комплексна контрольна робота – сукупність формалізованих завдань, вирішення яких потребує уміння застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни	Integrated control work – a set of formalized tasks, the solution of which requires the ability to apply integrated knowledge of the program material discipline
Консультація – форма навчального заняття, яка забезпечує студенту можливість отримати відповіді викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування	Consultation – a form of a training session in which a student receives answers from a teacher to specific questions or explanations of certain theoretical positions or aspects of their practical application
Контроль (педагогічний) – педагогічний супровід, спостереження і перевірка успішності навчально-пізнавальної діяльності студентів. Процес контролю, здійснюваний викладачем, передбачає декілька етапів: 1) перевірку (виявлення рівня отриманих студентами знань, умінь та навичок); 2) оцінювання (вимірювання рівня знань, умінь і навичок та порівняння їх з певними стандартами, окресле-	Control (pedagogical) – pedagogical support, supervision and verification of the success in educational and cognitive activity of students. The process of control exercised by the teacher involves several steps: 1) verification (revealing the level of knowledge, skills and abilities obtained by students); 2) evaluation (measuring the level of knowledge, skills and abilities and comparing them with certain standards,

<p>ними вимогами навчальних програм);</p> <p>3) облік (фіксація результатів у вигляді оцінок, балів, рейтингу в журналі, заліковій книжці, залікових чи екзаменаційних відомостях).</p> <p>Контролюючи навчально-пізнавальну діяльність студентів, викладач спрямовує свої зусилля на вирішення наступних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, ступеня відповідності отриманих умінь і навичок цілям і завданням навчальної дисципліни; - виявлення труднощів у засвоєнні студентами навчальної інформації та типових помилок з метою їх корекції та усунення; - визначення ефективності організаційних форм, методів і засобів навчання; - діагностування рівня готовності студентів до сприйняття нового матеріалу 	<p>the specified requirements of the curriculum);</p> <p>3) accounting (fixing the results in the form of marks, scores, ratings in the magazine, a score book, score or examination information).</p> <p>By controlling the educational and cognitive activity of students, the teacher directs his efforts to solve the following tasks:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identification of the quality of the learning material, the degree of matching the skills and abilities of the goals and objectives of the discipline; - Identification of difficulties in mastering students' learning information and typical mistakes in order to correct and eliminate them; - determination of the effectiveness organizational forms, methods and means of training; - diagnosing the readiness of students to perceive new material
<p>Конференція – заздалегідь заплановане, організоване зібрання людей для обговорення певної проблематики; форма організації наукової діяльності, при якій дослідники (не обов'язково вчені чи студенти) презентують і обговорюють свої роботи</p>	<p>Conference – a pre-planned, organized gathering of people to discuss certain issues; a form of organization of scientific activity in which researchers (not necessarily scientists or students) represent and discuss their work</p>
<p>Креативність – здатність до творчості, спроможність генерувати незвичні ідеї, відходити від традиційних схем, швидко вирішувати проблемні ситуації</p>	<p>Creativity – the ability to art work , the ability to generate unusual ideas, deviate from traditional schemes, quickly solve situations</p>
<p>Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів на-</p>	<p>Credit of the European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS credit) – the unit of measurement the amount of study load at the applicant in higher education necessary to achieve the (expected) learning outcomes. The volume of one</p>

вчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС	ECTS credit is 30 hours. The load of one academic year in full-time education is, as a rule, 60 ECTS credits
Куратор – (лат. curator від curare — піклуватися) викладач, який організує систему відносин через різноманітні види виховної діяльності академічної групи, створює умови для індивідуального самовираження кожного студента і розвитку кожної особистості	Curator – teacher, who organizes a system of relations through various types of educational activities of the academic group, creates conditions for the individual self-expression of each student and the development of each individual
Л	
Лабораторна робота – органічна частина навчально-виховного процесу. Вона безпосередньо пов'язана з навчальним експериментом, дослідями, виконанням домашніх експериментальних завдань, розв'язуванням задач з використанням спостережень і дослідів	Laboratory work – an organic part of the educational process. It is directly related to the learning experiment, the explorations, the implementation of home-based experimental tasks, the solving of problems using observations and experiments
Лабораторне заняття – форма навчального заняття, при якому особа, що навчається, зокрема слухач, студент, курсант тощо, під керівництвом викладача, особисто проводить натурні або імітаційні експерименти чи досліді з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни; набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі	Laboratory training – a form of a training session in which a trained person, in particular a listener, a student, a cadet, etc., under the direction of a lecturer, personally conducts in-person or simulation experiments or experiments with the aim of practical confirmation of certain theoretical positions of this discipline; acquires practical skills in working with laboratory equipment, outfits, computer technology, measuring equipment, experimental research in a particular subject field
Лекція – (від лат. слова lectio – читання) – організований у доступній формі систематизований виклад навчального матеріалу, будь-якої, теми, розділу предмета, сутності тієї чи іншої проблеми. Лекція у вищій школі	Lecture – an organized systematic presentation of the educational material, any reading, topic, section of the subject, the essence of a particular problem in an accessible form. A lecture at a high school is considered both as a method

розглядається і як метод, і як форма навчання. Це логічно структурований, системний, послідовний і обмежений у часі виклад передбаченого програмою наукового питання	and as a form of learning. It is a logically structured, systematic, consistent and time limited presentation of a scientific issue of the program
Лекція вдвох – лекція, яка передбачає проблемний виклад матеріалу в діалозі двох викладачів, що моделює реальні ситуації обговорення теоретичних і практичних питань двома дослідниками	Prelection – a lecture, which involves a problematic presentation of the material in a dialogue between two teachers, which simulates the real situations discussion of theoretical and practical issues by two researchers
Лекція-візуалізація – лекція, на якій демонструють явища і процеси у зручній для зорового сприйняття формі, використовуючи такі демонстраційні матеріали, які не тільки доповнюють слова, а й самі виступають змістовними повідомленнями	Lecture-visualization – a lecture in which phenomena and processes are presented in a form that is convenient for visual perception, using such demonstration materials, which not only complement the words, but also act as meaningful messages
Лекція вступна – лекція, що дає загальне уявлення про завдання і зміст навчальної дисципліни, розкриває структуру і логіку конкретного навчального предмета, викликає до нього інтерес, показує його взаємозв'язок з іншими предметами	Introductory lecture – lecture, which gives a general idea of the tasks and contents of the discipline, reveals the structure and logic of a particular educational subject, causes interest to him, shows his interconnection with other subjects
Лекція із заздалегідь запланованими помилками – лекція, що передбачає наявність у її тексті певної кількості наперед підібраних помилок змістового або методичного характеру, які слухачі повинні виявити	Lecture with pre-planned mistakes – it is a lecture, which implies the presence in its text of a certain number of pre-selected mistakes of a content or methodological nature that the learners must identify
Лекція заключна – лекція, що передбачає підбиття підсумків вивченого матеріалу з певного навчального предмета, виокремлення ключових питань і зосередження уваги на практичному значенні здобутих знань для подальшою навчання	Final lecture – the lecture, which involves summarizing the studied material from a particular subject, separating the nodal questions and focusing on the practical meaning of the knowledge gained for further study
Лекція-прес-конференція – лекція, зміст якої будують на основі відповідей на студентські запитання, отримані лектором	Press conference lecture – lecture, the contents of which are based on the received lecturer questions from students

<p>Лекція проблемна – заняття, на якому новий теоретичний матеріал подається як невідоме, яке слід відкрити, розв’язавши проблемну ситуацію. Завдання педагога полягає у необхідності прогнозувати проблемну стратегію навчання, забезпечити участь студентів в аналізі протиріччя, яке виникло, залучати їх до вирішення проблемних ситуацій, вчити висувати оригінальні шляхи їх вирішення, вчити аналізувати отриману нову інформацію у світлі відомих теорій</p>	<p>Issue of lecture – class, on which a new theoretical material is presented as unknown, which should be discovered, solving the problem situation. The task of the teacher is the need to predict the issues strategy of education, to ensure the participation of students in the analysis of the contradiction that arises, to involve them in solving problem situations, learn to put forward the original ways to solve them, to study the analysis of the new information in the light of known theories</p>
<p>Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності</p>	<p>Licensing – a procedure for recognizing the ability of a legal entity to carry out educational activities in a specific field at a certain level of higher education in accordance with educational standards</p>
М	
<p>Магістр – освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90–120 кредитів ЄКТС, обсяг освітньо-наукової програми – 120 кредитів ЄКТС</p>	<p>Master – an educational degree obtained at the second level of higher education and awarded by a higher education institution (research institution) as a result of successful completion of a relevant education program by a higher education student. A master's degree is acquired through an educational-professional or an educational-scientific program. The volume of the educational and professional program of master's studies is 90-120 ECTS credits, the volume of educational and scientific program - 120 ECTS credits</p>
<p>Магістерська випускна робота – самостійна науково-дослідна робота, яка виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту і отримання академічного ступеня магістра. Основне завдання її автора – продемонструвати рівень</p>	<p>Master's final work – independent research work, which performs a qualifying function, that is preparing for the purpose of public defense and obtaining an academic degree of a master's degree. The main task of its author is to demonstrate the level of his</p>

<p>своєї наукової кваліфікації, вміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання</p>	<p>scientific qualification, the ability to independently carry out scientific research and solve specific scientific problems</p>
<p>Медіапедагогіка – наука, спрямована на формування в суспільстві медіакультури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане спілкування, інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій</p>	<p>Mediapedagogy – science, aimed at forming a media culture in society, preparing the person for safe and effective interaction with the modern mass media system, including both traditional (print, radio, cinema, television) and the latest (computer-mediated communication, Internet, mobile telephony) media in the light of development of information and communication technologies</p>
<p>Метод навчання (від гр. methodos — спосіб пізнання, шлях дослідження) – упорядковані способи взаємодії викладача і студентів, спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань</p>	<p>Method of learning – an orderly way of activity between teacher and students, aimed at the effective solving of teaching and educational tasks</p>
<p>Метод науково-педагогічного дослідження – шлях вивчення й опанування складних психолого-педагогічних процесів формування особистості, встановлення об'єктивних закономірностей навчання й виховання</p>	<p>Method of scientific and pedagogical research – the way of studying and mastering complex psycho-pedagogical processes of personality formation, the establishment of objective patterns of education and upbringing</p>
<p>Методика – визначений спосіб здійснення практичної чи теоретичної діяльності; алгоритм конструювання і організації педагогічної діяльності; 2) галузь науки (відпрацювання методики навчання тощо), функцією якої є вироблення і систематизація об'єктивних наукових знань; 3) знання про конкретні способи здійснення будь-якої діяльності (методика планування, методика педагогічного управління тощо)</p>	<p>Methodology – a certain way of implementing practical or theoretical activities; algorithm for constructing and organizing pedagogical activity; 2) the branch of science (working out the method of teaching, etc.), whose function is to develop and systematize objective scientific knowledge; 3) knowledge about specific ways of carrying out any activity (methodology of planning, methodology of pedagogical leadership, etc.)</p>

<p>Методика викладання у ЗВО – спосіб організації, побудови і проведення навчальних занять, у яких реалізуються зміст навчальної роботи, дидактичні завдання і методи навчання</p>	<p>Methodology of teaching in institution of higher education – a way of organizing, constructing and conducting training sessions, in which the content of educational work, didactic tasks and teaching methods are realized</p>
<p>Методологія (грец. – μεθοδολογία – вчення про метод) – сукупність прийомів дослідження, що застосовуються у науці; вчення про методи пізнання та перетворення дійсності</p>	<p>Methodology – methods of research used in science; the doctrine about methods of cognition and transformation of reality</p>
<p>Методичні вказівки – навчальні або виробничо-навчальні видання роз’яснень з певної теми, розділу або питань навчальної дисципліни, виду практичної діяльності</p>	<p>Methodical instructions – educational or production-educational publications of explanations on a certain topic, section or issues of academic discipline, type of practical activity</p>
<p>Методичні знання – систематизована інформація, упорядкування зведень про організацію освітнього процесу. Методичні знання, що ґрунтуються на науковій основі, розкривають порядок і способи організації будь-якої діяльності, носять прикладний характер</p>	<p>Methodological knowledge – systematized information, organizing summaries of the organization and implementation of the pedagogical process. Methodological knowledge on a scientific basis reveals the methodology, that is, the order and methods of organizing any activity are applied in nature</p>
<p>Мислення педагогічне — певне бачення і розуміння викладачем студента і самого себе, навколишнього світу, що є підґрунтям для виокремлення і розв’язання задач педагогічної взаємодії</p>	<p>Pedagogical thinking – a certain vision and understanding the teacher of the student and of himself, of the world, which is the basis for the identification and solving the tasks of pedagogical interaction</p>
<p>Мікровикладання – метод творчого навчання, педагогічно доцільний у процесі навчання студентів магістратури непедагогічних ЗВО. Він, поперше, надає можливості набувати практичних умінь підготовки до педагогічної діяльності; по-друге, за обмеженого терміну педагогічної практики, який відводиться студентам магістратури галузевих ЗВО, надає можливості набувати практичних</p>	<p>Microteaching – is a method of creative teaching, pedagogically expedient when teaching students of the magistracy of non-pedagogical universities. He, firstly, provides opportunities to acquire practical skills in preparing for a pedagogical activity; secondly, for a limited period of pedagogical practice, which is given to students of the magistracy the branch universities, gives the opportunity to acquire practical skills</p>

вмінь володіння аудиторією, ораторських умінь та умінь самоаналізу і самокорекції лекторської діяльності	in the possession of the audience, oratory and self-examination skills, and self-correction of lectures
Моделювання – метод дослідження явищ і процесів, що ґрунтується на заміні конкретного об'єкта дослідження (оригіналу) іншим, подібним до нього (моделлю)	Modeling – a method of researching phenomena and processes based on replacing a particular research object (the original) with another, similar to it (model)
Модульне навчання – пакет науково адаптованих програм для індивідуального навчання, що оптимізує на практиці академічні та особистісні досягнення студента з певним рівнем попередньої підготовки. Воно здійснюється за окремими функціонально-автономними блоками (модулями), відображеними у змісті, організаційних формах і методах, призначення яких – розв'язати конкретне коло психолого-педагогічних завдань	Modular training – a package of scientifically adapted programs for individual learning that optimizes in practice the academic and personal achievements of a student with a certain level of pre-training. It is carried out by separate functional autonomous blocks, reflected in the content, organizational forms and methods, that is, by modules whose purpose is to solve a specific range of psychological and pedagogical tasks
Мозковий штурм – це спосіб вирішення питань, що ґрунтується на стимулюванні творчої активності групи учасників. Метою даного підходу є отримання максимально можливої кількості ідей від кожного з учасників групи з тим, щоб розв'язати певну проблему або знайти відповідь на актуальне питання. Після закінчення штурму вибирається найкраща ідея для її реалізації	Brainstorming – a way of solving issues based on stimulating the creative activity group of participants. The purpose of this approach is to get as many ideas as possible from each group member in order to solve a problem or find an answer to an actual question. At the end of the assault, the best idea is chosen for its realization
Молодший бакалавр – освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні (короткому циклі) вищої освіти і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньої-професійної програми, обсяг якої становить 120–150 кредитів ЄКТС	Junior Bachelor – an educational-professional degree obtained at the initial level (short cycle) of higher education and awarded by a higher education institution as a result of successful completion of a higher education an educational-professional program amounting to 120-150 ECTS credits
Моніторинг (освітній) – система постійного спостереження за явищами і	Monitoring (educational) – a system of continuous monitoring of phenomena

процесами в освіті, з метою виявлення їх відповідності бажаному результату або первинним пропозиціям	and processes in education, in order to determine their compliance with the desired result or initial proposals
Морфологічний аналіз – творча методика, яка допомагає розглядати різні можливі способи розв’язання проблеми, розбиваючи її на окремі складники та комбінуючи можливі шляхи їх реалізації	Morphological analysis – a method of creativity, which helps to consider various possible solutions to problems by dividing it into separate attributes and combining the possible implementation of these attributes
Мотивація (з лат. movere) – спонукання до дії; динамічний процес фізіологічного та психологічного плану, що керує поведінкою людини і визначає її організованість, активність, стійкість; здатність людини знаходити способи задоволення своїх потреб	Motivation – an inducement to action; a dynamic process of the physiological and psychological plan, controlling the behavior of a person, which determines its organization, activity and stability; the ability of a person to actively meet their needs
Мотив навчання – активізуюча сила, одна з основних умов навчальної діяльності. Він є складною багаторівневою неоднорідною системою спонук: потреб, інтересів, установок, емоцій, норм, цінностей, ідеалів тощо, тому можна говорити про полімотивованість цієї діяльності і водночас про наявність домінантних мотивів у її структурі. Мотиви навчання можна розглядати як ставлення тих, хто навчається, до предмета діяльності, їхню спрямованість на цю діяльність	Motive of learning – through activating strength, one of the main conditions of the educational activity. It is a complex multilevel, heterogeneous system of motives, which includes motives in which the needs, interests, settings, emotions, norms, values, ideals, etc. can serve, so we can talk about the polity of this activity and at the same time the presence of dominant motives in its structure. The motives of learning can be seen as the attitude of those who study, to the subject of activity, their focus on this activity
Н	
Навчальна дисципліна у закладі вищої освіти – педагогічно адаптована система понять про явища, закономірності, закони, теорії, методи у певній галузі науки (чи різних галузях знань). Вона забезпечує формування певних компетентностей	Educational discipline in the institution of higher education – a pedagogically adapted system of concepts about phenomena, laws, theories, methods in a particular branch of science (or various branches of knowledge). It provides the formation of certain competencies
Навчальна програма – нормативний документ, який визначає коло основних знань, умінь та навичок, що під-	Academic programme – is a normative document that outlines the range of basic knowledge, ability and skills to be

<p>лягають засвоєнню з кожного окремо взятого навчального предмету. Містить перелік тем матеріалу, що вивчається, рекомендації щодо кількості годин на кожну тему, розподіл тем за роками навчання та час, відведений на вивчення всього курсу</p>	<p>mastered from each individual subject. Contains a list of topics to be studied, recommendations on the number of hours per topic, the distribution of topics by years of study and the time spent on studying the entire course.</p>
<p>Навчальна робота у ЗВО – частина трудової діяльності з підготовки фахівців вищої кваліфікації, що включає види конкретних робіт, визначених структурою навчального плану спеціальності</p>	<p>Educational work in institutions of higher education – part of the work, trainingspecialists of higher qualification, which includes the types of concrete works determined by the structure of the curriculum</p>
<p>Навчальна технологія – чітко, послідовно, систематизовано побудований і відтворюваний процес навчання, що гарантовано призводить до досягнення визначених навчальних цілей. Це своєрідний алгоритм дій, правильне виконання яких у заданій послідовності має привести до запланованих кінцевих результатів</p>	<p>Educational technology – a strictly, consistently, systematically constructed and reproduced educational process that guarantees the achievement of the set educational goals. This is a kind of algorithm of actions, the correct execution of which in the given sequence should lead to the planned final results</p>
<p>Навчальний план – один з нормативних документів закладу освіти, складений на основі освітньо-професійної програми, за допомогою якого здійснюється організація навчального процесу. Навчальний план містить у собі розподіл залікових кредитів між дисциплінами, графік навчального процесу, а також план навчального процесу за семестрами, який визначає перелік та обсяг вивчення навчальних дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми поточного та підсумкового контролю, державної атестації</p>	<p>Curriculum – one of the normative documents of the educational institution, through which the organization of the educational process is carried out. The curriculum includes the distribution of credits between disciplines, the curriculum schedule, as well as the curriculum plan for the semesters, which defines the list and scope of study of academic disciplines, the form of conducting training sessions and their volume, the forms of conducting current and final control, state attestation</p>
<p>Навчальний посібник – навчальне видання, що доповнює або частково замінює підручник та офіційно затверджене як таке. Повинен відповідати змісту навчальної програми дис-</p>	<p>Textbook – an officially approved educational publication that complements or partly replaces the textbook. It should correspond to the content of the subject curriculum, coincide in terms of page</p>

ципліни, дотриманню умов щодо обсягу, мати належне технічне оформлення	limit and have a proper technical design
Навчально-дослідна робота студентів – поглиблення і творче освоєння навчального матеріалу, набуття студентами навичок самостійної теоретичної та експериментальної роботи, ознайомлення з сучасними методами наукових досліджень, технікою експерименту, реальними умовами роботи у наукових та виробничих колективах	Educational research work of students – deepening and creative mastering of educational material, acquisition of students skills an independent theoretical and experimental work, acquaintance with modern methods of scientific research, experimental techniques, real conditions of work in scientific and production teams
Навчально-науковий інститут – структурний підрозділ університету, академії, інституту, що об'єднує відповідні кафедри, лабораторії, науково-дослідні центри та експериментальні лабораторії, які провадять освітню діяльність і проводять наукові дослідження	Educational and scientific institution – a structural unit of the university, academy, institute, which unites the corresponding departments, laboratories, research centers and experimental laboratories, which carry out educational activities and conduct scientific researches
Навчально-пізнавальна діяльність – спеціально організоване ззовні або самим студентом пізнання з метою оволодіння багатствами культури, накопиченої людством. Її результатом є саморозвиток особистості у результаті засвоєння наукових знань, вмінь, навичок, форм поведінки та видів діяльності	Educational-cognitive activity – specially organized from the outside or by the student of knowledge in order to master the riches of culture accumulated by mankind The outcome is an individual's self-development which, in its turn, is a result of acquisition of academic knowledge, skills, forms of behaviour and types of activities
Навчання – організована, двостороння діяльність, спрямована на максимальне засвоєння та усвідомлення навчального матеріалу і подальшого застосування отриманих знань, умінь та навичок на практиці. Цілеспрямований процес передачі і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини	Training – an organized, bilateral activity aimed at maximizing learning and awareness of the teaching material and the subsequent application of the knowledge, skills and abilities in practice. Purposeful process of transfer and assimilation of knowledge, skills, abilities and methods of human cognitive activity
Надійність експерименту – стійкість результатів експерименту при багаторазовому його повторенні	Reliability of the experiment – the stability of the results in the experiment with its repeated repetition

Науково-дослідна робота студентів – вид роботи студентів у межах навчального процесу, що є обов’язковим для кожного і охоплює майже всі форми навчальної роботи	Research work of students – the type of work of students within the educational process, which is compulsory for everyone and covers almost all forms of educational work
Національна рамка кваліфікацій – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Нормативно-правовий документ, прийнятий в Україні в 2011 році	National Qualifications Framework – Systematic and competency-structured description of qualification levels. Regulatory document adopted in Ukraine in 2011
Нормативна частина змісту освіти – обов’язковий для засвоєння зміст навчання, сформований відповідно до вимог державного стандарту освіти, таких як змістові модулі із зазначенням їх обсягу і рівня засвоєння, а також форм державної атестації	Normative part of the content of education – an obligatory for learning content of training, formed in accordance with the requirements of educational and qualification characteristics as content modules, indicating their volume and level of assimilation, as well as the forms of state attestation
O	
Опитувальник – психодіагностична методика, яка складається з питань (або тверджень). Опитувальники призначені для отримання об’єктивних і (або) суб’єктивних даних зі слів досліджуваного. Вони відносяться до числа найпоширеніших діагностичних інструментів і можуть бути поділятися на індивідуальні опитувальники та анкети	Questionnaire – the unit of an extensive group of psychodiagnostic methods whose tasks are presented in the form of questions (or allegations). Questionnaires are designed to obtain objective and (or) subjective data from the words of the surveyed. They are among the most common diagnostic tools and can be subdivided into tests and tests-questionnaires
Опитування – метод збору інформації про досліджуваного під час безпосереднього (усне опитування, інтерв’ю) або опосередкованого (письмове опитування, анкетування) спілкування того, хто опитує, з респондентом; 2) метод контролю, який дозволяє виявити рівень знань студентів. Може бути фронтальне, індивідуальне	Recitation – a method of collecting sociological information about the object being studied during a direct (oral survey, interview) or indirect (written interview, questionnaire) communication of the one who is interviewing the respondent; 2) a method of control which allows to assess the students' level of knowledge; may be frontal or individual
Оптимальність – досягнення найкращого результату в даних умовах	Optimality – to achieve the best result in these conditions with minimal time

при мінімальних затратах часу й зусиль учасників	and effort of participants
Освіта – процес і результат засвоєння особистістю певної системи наукових знань, практичних умінь та навичок і пов'язаного з ними того чи іншого рівня розвитку її розумово-пізнавальної і творчої діяльності, а також морально-естетичної культури, які у своїй сукупності визначають соціальне обличчя та індивідуальну своєрідність цієї особистості	Education – the process and the result of assimilating the personality a certain system of scientific knowledge, practical skills and abilities related to this or that level of development its intellectual, cognitive and creative activity, as well as moral and aesthetic culture, which in their totality determine the social personality and individual originality this personality
Освітологія – науковий напрям інтегрованого дослідження сфери освіти. Як науковий феномен найбільш повно відображає всі знання про сферу освіти. Поняття «освітологія» як наукове ліквідує плутанину між власне освітою та знанням про освіту незалежно від того, за допомогою яких наук воно отримане	Education – a scientific direction of the integrated study in the field of education. As the scientific phenomenon most fully reflects all the knowledge about the field of education. The concept of "education" as a scientific eliminates the confusion between the actual education and knowledge about education, regardless of the way in which science it is obtained
Освітньо-професійна програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти у межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти	Educational-professional program – a system of educational components at the appropriate level of higher education within the specialty that defines the requirements for the level of person education who can begin education under this program, the list of academic disciplines and the logical sequence of their study, the number of ECTS credits required for this the program, as well as the expected learning outcomes (competencies) that the applicant of the relevant higher education level must possess
Освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб	Educational activity – the activity of institutions of higher education, which is carried out with the purpose of providing higher, postgraduate education and meeting other educational needs of higher education and other persons

<p>Освітня технологія – загальна стратегія розвитку освіти, загального освітнього простору, призначається для прогнозування розвитку освіти, його конкретного проектування та планування, передбачення результатів, а також визначення стандартів, відповідних освітнім цілям</p>	<p>Educational technology – a general strategy for the development of education, the general educational space, is intended to predict the development of education, its specific design and planning, prediction of results, as well as the definition of standards relevant to educational goals</p>
<p>Особистісно-діяльнісний підхід – напрям методології науки, упровадження якого забезпечує розвиток і саморозвиток особистості того, хто навчається, виявлення її суб'єктного досвіду, здібностей, інтересів, ціннісних орієнтацій, можливостей самореалізації у пізнавальній діяльності. Реалізація цього підходу в експериментальних дослідженнях дає можливість педагогу-експериментатору дійти висновків щодо правильності зробленого у дослідженні припущення, визначити ступінь впливу того чи іншого типу й виду діяльності на рівень досліджуваних якостей особистості. Основними принципами особистісно-діяльнісного підходу є принцип розвитку й історизму; предметності; активності; системного аналізу педагогічних явищ; індивідуального підходу; суб'єктності</p>	<p>Personality-activity approach – the direction of the science methodology, the implementation of which ensures the development and self-development of the personality who learns, the identification of its subject experience, abilities, interests, values orientations, opportunities for self-realization in cognitive activities. The realization of this approach in experimental research gives the teacher-experimenter the opportunity to draw conclusions about the correctness of the assumptions made in the study, to determine the degree of influence one or another type and type of activity on the level of the research qualities of the individual. The basic principles of the person-activity approach are the principle of development and historicism; objectivity; activity; system analysis of pedagogical phenomena; individual approach; subjectivity</p>
<p>Особистісно-орієнтоване навчання – технологія навчання, центром якої є особистість студента, його самобутність, самостійність: суб'єктивний досвід кожного спочатку розкривається, а потім узгоджується зі змістом освіти.</p>	<p>Personality-orientated learning – the technology of learning, the center of which is the identity student, his autonomy: the subjective experience of each initially disclosed and then agrees with the content of education</p>
<p>Оцінювання знань – процес порівняння ступеня засвоєння студентами знань, навичок і вмінь з еталонними уявленнями, характеристиками у на-</p>	<p>Knowledge assessment – is the process of comparing the degree of learning by students of knowledge, skills and abilities with standard representations,</p>

вчальних програмах, рекомендаціях та інших нормативних документах. Виставляються оцінки під час перевірки знань, навичок і вмінь студентів	descriptions in curricula, advisers and other normative documents. Assessments are made during the testing of students' knowledge, skills and abilities
Очна форма навчання – форма здобуття певного рівня освіти шляхом організації безпосередньої взаємодії викладачів зі студентами в умовах денної і вечірньої форм навчання	Exact form of learning – formation of a certain level in education through the organization of direct interaction teachers with students in day and evening forms of education
II	
Парадигма (зразок, еталон) – пануюча теорія, що покладена в основу розв'язання теоретичних і практичних проблем; 2) наукова теорія, втілена у системі понять, що виражають істотні риси дійсності; 3) вихідна концептуальна схема, модель постановки проблем і їх вирішення, методів дослідження, що панують протягом певного історичного періоду в науковому співтоваристві	Paradigm (sample, standard) – the prevailing theory that underlies the solution of theoretical and practical issues. 2) scientific theory, embodied in the system of concepts expressing the essential features of reality; 3) outline conceptual scheme, a model of problems and their solutions, research methods that prevail over a certain historical period in the scientific community
Педагогіка вищої школи – галузь педагогічної науки, яка вивчає педагогічні закономірності й засоби організації та здійснення освітнього процесу (самоосвіти), навчання, виховання (самовиховання), розвитку (саморозвитку) і професійної підготовки студентів (слухачів) до певного виду діяльності й суспільного життя	Pedagogy of higher education – a branch of pedagogical science, which studied pedagogical regularities and means of organization and implementation of educational process (self-education), education, (self-brining up), development (self-development) and professional training of students (listeners) for a certain type of activity and public life
Педагогічна антропологія – самостійна галузь науки про освіту, цілісне і системне знання про людину як об'єкт і суб'єкт виховного процесу; інтегративна наука, що узагальнює різні знання про людину в аспекті виховання і навчання	Pedagogical anthropology – an independent branch of the science education, integral and systematic knowledge of man as an object and subject of the educational process; an integrative science that summarizes the various knowledge about the person in terms of education and training
Педагогічна дія – елемент педагогічної діяльності; 2) педагогічно доціль-	Pedagogical action – element of pedagogical activity; 2) pedagogically

ний, спланований чи імпровізований вчинок вихователя, що спричиняє зміну педагогічної ситуації або особистісні зміни	expedient, planned or improvised act of the educator, which causes a change in the pedagogical situation or personality changes
Педагогічна діяльність у закладі вищої освіти – діяльність, спрямована на підготовку висококваліфікованого фахівця, здатного знайти своє місце на ринку праці, активно включитися у політичну, суспільну, культурну та інші сфери життя суспільства	Pedagogical activity at a higher educational institution – is activity aimed at training a highly skilled specialist able to find his place in the labor market, actively engage in political, social, cultural and other spheres of society
Педагогічна майстерність (за І. Зязюном) – сукупність якостей особистості, які забезпечують високий рівень самоорганізації професійної діяльності педагога	Pedagogical skill – a set of personality traits that provide a high level of self-organization of the professional activity of a teacher
Педагогічна спрямованість – позитивне ставлення до педагогічної діяльності; схильність і готовність займатися педагогічною діяльністю; інтегральна характеристика праці вчителя, у якій виражається прагнення педагога до самореалізації, до зростання і розвитку у сфері педагогічної життєдіяльності	Pedagogical orientation – positive attitude towards pedagogical activity; inclination and readiness to engage in pedagogical activity; integral characteristic of the work of the teacher, in which the teacher's desire for self-realization, to the growth and development in the field of pedagogical life is expressed
Педагогічна техніка – вміння використовувати психофізичний апарат як інструмент виховного впливу; прийоми володіння собою (своїм організмом, настроєм, мовленням, увагою й увагою) і прийоми впливу на інших (вербальними та невербальними засобами)	Pedagogical technique – the ability to use psychophysical apparatus as an educational tool; receptions of possession oneself (by their organism, mood, speech, attention and imagination) and receptions of influence on others (verbal and nonverbal means)
Педагогічна технологія – системна сукупність і порядок функціонування всіх особистісних, інструментальних, методологічних засобів, що використовуються для досягнення педагогічних цілей	Pedagogical technology – a system set and the order functioning of all personal, instrumental, methodological means that used to achieve pedagogical goals
Педагогічна ситуація – сукупність умов і обставин, навмисно створених	Pedagogical situation – a combination of conditions and circumstances

<p>педагогом, або тих, що спонтанно виникли у педагогічному процесі. Мета створення – формування і розвиток студентства як майбутнього активного суб'єкта суспільної і трудової діяльності, формування собистісних якостей молоді;</p> <p>2) короткочасна взаємодія між суб'єктами навчання на основі протилежних норм, цінностей і інтересів, що супроводжується значними емоційними проявами, спрямованими на перебудову відосин, що склалися</p>	<p>pecially created by the teacher or those that spontaneously arose in the pedagogical process. The purpose of the creation: the formation and development of students as the future active subject of social and labor activities, the formation of youth selfish qualities;</p> <p>2) short-term interaction between subjects of learning based on opposing norms, values and interests, accompanied by significant emotional manifestations, aimed at rebuilding the existing relations</p>
<p>Педагогічне дослідження – процес формування нових педагогічних знань; вид пізнавальної діяльності, спрямований на розкриття об'єктивних закономірностей навчання, виховання і розвитку</p>	<p>Pedagogical research – the process formation of new pedagogical knowledge; kind of cognitive activity, aimed at the disclosure of objective patterns in education, upbringing and development</p>
<p>Педагогічні закономірності – об'єктивні, стійкі й істотні зв'язки, які зумовлюють ефективність навчання, виховання, розвитку особистості дитини. Вони відображають стійкі залежності між усіма елементами педагогічного процесу: діяльністю педагога, діяльністю вихованця, об'єктом засвоєння (змістом навчання), виховними, розвивальними впливами</p>	<p>Pedagogical regularities – objective, stable and essential connections, which determine the effectiveness of education, upbringing, development of the child's personality. They reflect the stable relationship between all the elements of the pedagogical process: the activity of the teacher, the activity of the pupil, the object of assimilation (the content of learning), educational, developmental influences</p>
<p>Педагогічні здібності – сукупність психічних особливостей викладача, необхідних для успішного оволодіння педагогічною діяльністю, її ефективного здійснення</p>	<p>Pedagogical abilities – a set of psychic peculiarities of the teacher, necessary for successful mastery of pedagogical activity, its effective implementation</p>
<p>Педагогічний експеримент – науково організований дослід у галузі навчання чи виховання для пошуку нових, більш ефективних способів розв'язання педагогічної проблеми, дослідницька діяльність з вивчення причинно-наслідкових зв'язків у пе-</p>	<p>Pedagogical experiment – a scientifically organized research in the field of education or upbringing to find new, more effective ways to solve a pedagogical problem, research activity on the study of causal relationships in pedagogical phenomena, which provides</p>

<p>дагогічних явищах, яка передбачає їх моделювання й умови їх перебігу; активний вплив дослідника на педагогічне явище, вимірювання змін, викликаних упровадженням нової моделі; неодноразова відтворюваність педагогічних явищ і процесів</p>	<p>for their modeling and conditions for their occurrence; the active influence of the researcher on the pedagogical phenomenon, the measurement of changes deduced by the introduction of the new model; repeated reproducibility of pedagogical phenomena and processes</p>
<p>Педагогічний процес – спеціально організована взаємодія суб'єктів навчально-виховної діяльності, спрямованої на розв'язання завдань виховання, навчання, розвитку особистості як цілісної проблеми</p>	<p>Pedagogical process – a specially organized interactions subjects of educational activities, aimed at solving the problems of education, training, development of the individual as a whole problem</p>
<p>Педагогічний такт – почуття міри у застосуванні впливу на студентів, коли оптимально враховуються умови ситуації, її соціальні та педагогічні наслідки</p>	<p>Pedagogical tact – a sense of the degree application of influence on students, when optimally taking into account the conditions of the situation, its social and pedagogical consequences</p>
<p>Підручник – навчальна книга, яка викладає основний зміст конкретного навчального предмета у відповідності до програми. У підручниках матеріал, що вивчається, розчленовується на окремі теми і подається його фактичний виклад</p>	<p>Textbook – a textbook that teaches the main content of a contextual subject in accordance with the program. In the subcategories, the material being studied is divided into separate topics and given its actual presentation</p>
<p>Пілотажне педагогічне дослідження («зондування», пошуковий експеримент, передтест) – пробно-пошукове дослідження, яке проводиться до початку активного використання якого-небудь методичного апарату. У процесі пілотажного педагогічного дослідження встановлюється необхідний обсяг вибірки, уточнюються деталі анкет, опитувальників, тестів, організаційні форми проведення дослідження тощо. Пілотажне педагогічне дослідження – найважливіша частина планування будь-якого експериментального дослідження: воно допомагає визначити основний напрям,</p>	<p>Pilot pedagogical research ("sensing", search experiment, pretest) – a trial-research study, which is conducted before the active use of any methodical apparatus. In the process of aerobic pedagogical research, the required amount of sampling is determined, details of questionnaires, questionnaires, tests, organizational forms of research, etc. are specified. Aerobic pedagogical research is the most important part of the planning of any experimental research: it helps to determine the main direction, principles of organization and methods of the basic research, specifies the most important hypotheses</p>

<p>принципи організації і методи основного дослідження, уточнює найважливіші гіпотези</p>	
<p>Післядипломна освіта – спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення та оновлення її професійних знань, умінь та навичок або отримання іншої професії, спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня та практичного досвіду</p>	<p>Postgraduate education – a specialized improvement in the education and training of a person through the deepening, expansion and updating of his professional knowledge, skills and abilities or the acquisition of another profession, specialty based on the acquired earlier educational level and practical experience</p>
<p>Полікультурність (в освіті) — побудова освіти на принципі культурного плюралізму, визнанні рівності усіх етнічних і соціальних груп, які складають дане суспільство, недопустимості дискримінації людей за ознаками національної або релігійної приналежності, статі чи віку. Полікультурність в освіті дозволяє перетворити суспільну неоднорідність на корисний чинник розвитку, що забезпечує швидку адаптацію людини до змінних умов існування, допомагає їй сформувати багатогранну картину світу. Глобальна освіта розширює контекст діалогу до планетарного рівня</p>	<p>Polyculture (in education) – the construction of education on the principle cultural pluralism, the recognition of the equality by all ethnic and social groups that make up this society, the inadmissibility of discrimination against people on grounds of national or religious affiliation, gender or age. Polyculture in education makes it possible to transform social heterogeneity into a useful development factor, which ensures the rapid adaptation of man to changing conditions of existence, helping him to form a multifaceted picture of the world. Global education expands the context of the dialogue to a planetary level</p>
<p>Портфоліо – (від італ. portafoglio — «портфель») — збірка (широке портфоліо) виконаних робіт та напрацювань певної особи (групи)</p>	<p>Portfolio – a collection (a wide portfolio) of the work and groundwork of a certain person (group)</p>
<p>Практична підготовка – обов’язковий компонент освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня, який має на меті набуття студентом професійних навичок та вмінь</p>	<p>Practical training – a compulsory component of an educational and professional program for obtaining a qualification level and is aimed at acquiring the student's professional skills and abilities.</p>
<p>Практичне заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами</p>	<p>Practical lesson – is a form of a training session in which the teacher organizes a detailed examination by the students of</p>

окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування у процесі виконання студентом індивідуальних завдань	certain theoretical positions of the discipline and forms the skills and abilities of their practical application by individually executing the student according to formulated tasks
Предмет вивчення педагогіки вищої школи – процес формування духовно багатого, свідомого, гідного громадянина, фахівця вищої кваліфікації різних галузей народного господарства, науки, техніки, культури, освіти тощо	Subject of the study in higher education pedagogy – the process formation of a spiritually rich, conscious, worthy citizen, a specialist of higher qualification in various branches of the national economy, science, technology, culture, education etc
Принципи навчання у вищій школі – вихідні положення теорії навчання. Вони є загальним орієнтиром для визначення змісту, засобів, форм, методів організації навчання	Principles in higher education – the starting point the theory of training. They are a general guide for determining the content, means, forms and methods of organizing learning
Проблема (-на) (ситуація, технологія) – складне теоретичне або практичне питання, що потребує розв'язання, вивчення, дослідження; психологічний стан, що виникає у результаті розумової взаємодії суб'єкта (студента) з об'єктом (навчальним матеріалом), який викликає пізнавальну потребу розкрити суть процесу або явища, що вивчається; спонукування молоді до пізнавальної активності, до самостійних розумових дій, спрямованих на досягнення необхідного результату	Issue (situation, technology) – a complex theoretical or practical issue that needs to be solved, studied, analysed; psychological state arising as a result of the thought interaction of the subject (student) with the object (educational material), which causes the cognitive need to reveal the essence of the process or phenomenon being studied; inducing students to cognitive activity, to independent mental actions aimed at achieving the desired result
Прогнозування педагогічне – пізнавальна діяльність викладача, спрямована на розкриття рис і особливостей процесів майбутнього розвитку особистості вихованців, врахування очікуваних наслідків, передбачення шляхів та умов здійснення майбутньої діяльності	Pedagogical anticipation – cognitive activity of the teacher, aimed at revealing the features and features of the processes future development of the personality pupils, taking into account the expected consequences, predicting the ways and conditions for the implementation of future activities
Проект (технологія) – вмотивована (на основі особистого інтересу), цілеспрямована (щодо певної мети чи	Project (technology) – motivated (based on personal interest), stable (in terms of a target or problem solving),

проблеми), визначена у часі, добровільна, активна, творча, дослідницька діяльність особистості, що передбачає створення унікального продукту	definite, voluntary, active, creative, research activity of an individual which foresees the creation of unique product
Просемінарське заняття – перехідна форма навчально-пізнавальної діяльності від практичних та лабораторних занять до семінару. Має на меті підготувати студентів до проведення семінарів	Proseminars lesson – a transitional form of educational and cognitive activity from lessons, practical and laboratory classes to the workshop. The goal of preparing for a seminar is pursued
Професійне самовдосконалення – свідомий, цілеспрямований процес підвищення рівня власної професійної компетенції і розвитку професійно значущих якостей відповідно до соціальних вимог, умов професійної діяльності і власної програми розвитку	Professional self-improvement – a conscious, purposeful process of raising the level of its own professional competence and developing professionally relevant qualities in accordance with social requirements, conditions of professional activity and its own development program
Професійно-педагогічна культура викладача – системне утворення, головними структурними компонентами якого є: педагогічні цінності, творчі способи педагогічної діяльності, досвід практичної роботи на позиціях гуманізму	Professional-pedagogical culture of the teacher – system education, the main structural components of which are: pedagogical values, creative methods of pedagogical activity, the experience of creating teacher patterns of pedagogical practice from the standpoint of humanism
Професійно-педагогічне спілкування – система органічної соціально-психологічної взаємодії викладача і студентів в усіх сферах діяльності, що має певні педагогічні функції, спрямована на створення оптимальних соціально-психологічних умов активної та результативної життєдіяльності особистості	Professional-pedagogical communication – the system of organic socio-psychological interaction of teacher-educator and pupil in all spheres of activity, which has certain pedagogical functions, is aimed at creating the optimal socio-psychological conditions of an active and productive life of the individual
Професіоналізм діяльності – якісна характеристика, яка відображає високий рівень професійної компетентності і кваліфікації, розмаїття ефективних професійних прийомів і умінь у тому числі й творчих розв'язувати педагогічні задачі, що дозволяє здійс-	Professionalism – qualitative characteristic which reflects a high level of qualification and competency and a variety of efficient professional techniques and skills, including creativity while facing pedagogical challenges which allows performing a highly effective pedagogi-

нювати педагогічну діяльність із високою, стабільною продуктивністю	cal work.
Професор (лат. Professor – викладач, учитель) – учене звання і посада викладача закладу вищої освіти або наукового співробітника науково-дослідної установи. Офіційний статус із XVI століття (вперше присвоєно в Оксфордському університеті)	Professor – a scientist of the title and position of a teacher in a higher educational establishment or scientific employee of a research institution. Official status from the XVI century (for the first time at Oxford University)
Р	
Результати навчання – набуті компетентності (знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особистісні якості), які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів	Learning outcomes – gained competencies (knowledge, skills, abilities, ways of thinking, views, values, other personal qualities) that can be identified, planned, fathomed and measured and which individuals are able to demonstrate after completing an educational program or individual educational components
Рейтинг (від англ. Rating – оцінка, порядок, класифікація) – суб'єктивна оцінка якогось явища за заданою шкалою. За допомогою рейтингу здійснюється первинна класифікація соціально-педагогічних об'єктів за ступенем вираження спільної для них властивості	Rating – a subjective evaluation of a phenomenon on a given scale. The rating provides the primary classification of social and pedagogical objects by the degree of expression the common property for them
Репродуктивна пізнавальна діяльність – діяльність відтворюючого, виконавчого характеру (за інструкцією чи алгоритмом); засвоєння «готових» знань	Reproductive educative activities – activities of rehodusing, the executive nature (instruction or algorithm); the assimilation of the "ready-made" knowledge
Реферат – (лат. referre – повідомляти, сповіщати, докладати) – короткий виклад змісту документа чи його частини, що містить основні фактичні відомості та висновки, необхідні для первинного ознайомлення з документом; 2) доповідь за певною тематикою, що містить огляд друкованих джерел	Abstract – a brief statement the content of the document or its part, containing the main factual information and conclusions necessary for the initial familiarization with the document; 2) report on a specific topic that includes an overview of printed sources

<p>Рефлексія педагога – процес пізнання ним самого себе як професіонала, свого внутрішнього світу, аналіз власних думок і переживань у зв'язку з професійно-педагогічною діяльністю, міркування про себе як особистість, усвідомлення того, як його сприймають і оцінюють вихованці, колеги, інші люди</p>	<p>Reflection of a teacher – a process of knowing himself as a professional, his inner world, an analysis of his own thoughts and worries in relation to vocational and pedagogical activities, reflections on himself as a person, an understanding how pupils, colleagues and others people are perceived and appreciated</p>
<p>Розвивальне навчання – орієнтація навчального процесу, його змісту, принципів, методів, форм на розвиток потенційних можливостей людини, її інтелектуальну, чуттєву, вольову сфери.</p> <p>Основне завдання педагога у процесі розвивального навчання – організація навчальної діяльності студентів, спрямованої на формування розумових здібностей, пізнавальної активності, самостійності, пізнавальних інтересів.</p> <p>Термін «розвивальне навчання» належить швейцарському педагогу Йоганну Песталоцці, одному із засновників теорії елементарної освіти. Цю ідею К.Д. Ушинський назвав «великим відкриттям Песталоцці» й усіляко розвивав її у фундаментальній праці «Людина як предмет виховання»</p>	<p>Educational learning – the orientation of the educational process, its content, principles, methods, forms for the development of potential human capabilities, its intellectual, sensory, volitional spheres.</p> <p>The main task of the teacher in the process of developmental training is the organization student's educational activity, aimed at forming his mental abilities, cognitive activity, self-sustainability, cognitive interests.</p> <p>The term "developmental learning" belongs to the Swiss educator Johann Pestalozzi, one of the founders of the theory elementary education. This idea of K.D. Ushinskyi called "the great discovery of Pestalozzi" and developed it in every possible way in his fundamental work "Man as an Education object"</p>
С	
<p>Самоосвіта – освіта, яку здобувають самостійно за межами навчальних закладів без допомоги того, хто навчає; неформальний вид індивідуальної навчальної діяльності.</p> <p>Самоосвіта – самостійно організована суб'єктом діяльність учіння, що задовольняє його потреби в пізнанні й особистісному зростанні, є необхідним складником процесу саморозвит-</p>	<p>Self-education – education, which is acquired independently, outside the educational institutions without the help of the person who teaches; informal form of individual learning activities.</p> <p>Self-education – self-organized subject of the activity of the study, which satisfies its needs for knowledge and personal growth, is a necessary component of the process of self-</p>

<p>ку. Вона вимагає від суб'єкта усвідомлення життєвого смислу в навчанні, свідомої постановки цілей, здібності до самостійного мислення, самоорганізації та самоконтролю</p>	<p>development. It requires the subject to see the meaning of life in teaching, conscious formulation of goals, the ability to independent thinking, self-organization and self-control</p>
<p>Самостійна робота студентів – різноманітні види індивідуальної і колективної діяльності студентів, які здійснюються ними на навчальних заняттях або в позааудиторний час за завданнями викладача, під його керівництвом, але без його безпосередньої участі</p>	<p>Students' independent work - various types of students' individual and team work performed in class or out-of-class, assigned and supervised by the teacher who is not directly involved</p>
<p>Семінар – форма навчального заняття, де викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів чи реферати. Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою</p>	<p>Seminar – a form of a training session in which the teacher organizes a discussion around pre-defined topics, to which students prepare theses of speeches based on individually completed tasks (abstracts). Workshops are held in study rooms with one academic group</p>
<p>Симультанність (від франц. <i>simultane</i> – одночасний) – здатність мислення синтезувати одночасно сприйняті багатопредметні ситуації, здійснювати кілька логічних операцій, спрямованих на виконання складного завдання. Виконання завдань з багатьма невідомими – творчий пошук ученого, винахідника потребують симультанності мислення</p>	<p>Concurrence (from French simultane - simultaneous) - the ability to think simultaneously to perceive multidisciplinary situations, to carry out several logical operations aimed at fulfilling a complex task. Completing tasks with many unknowns - the creative search for a scientist, an inventor requires the same level of thinking</p>
<p>Синектичний аналіз – методика дослідження, заснована на соціально-психологічній мотивації колективної інтелектуальної діяльності, запропонована В. Дж. Гордоном. Ключовим моментом цього методу є використання аналогій у різних сферах і галузях для генерації нових ідей, їх розроблення та впровадження. Синектика в перекладі з грецької означає «поєднання різнорідних елементів», на-</p>	<p>Synectical analysis – is a research methodology based on the socio-psychological motivation of collective intellectual activity, proposed by V. J. Gordon. The key to this method is to use analogies that exist in various fields and industries to generate new ideas, develop and implement them in innovative objects and processes. Synectics in Greek means "combination of heterogeneous elements", not even</p>

<p>віть не сумісних, у процесі постановки і вирішення інноваційних завдань</p>	<p>compatible, in the process of setting and solving innovation problems</p>
<p>Синергетичний підхід – напрям методології, яка характеризує особистісний розвиток педагога і студента не тільки як поступовий, лінійний, безконфліктний процес, а як процес, що супроводжується суперечностями, які зумовлюють трансформацію ціннісних орієнтацій, самопізнавальну і самовиховну активність. З позицій синергетики професійні рішення та дії визначаються не лише знаннями педагогічних закономірностей, сформованими вміннями і навичками, змістом і результатами аналітико-синтетичної діяльності, а й через розуміння власних психічних процесів, аналіз особливостей власного стилю роботи, власного Я</p>	<p>Synergetic approach – the direction of the science methodology, which characterizes the personal development of a teacher and student not only as a gradual, linear, conflict-free process but as a process accompanied by contradictions that lead to the transformation of value orientations, self-cognitive and self-conscious activity. From the positions of synergetics, professional decisions and actions are determined not only by the knowledge of the pedagogical patterns, the formed skills and abilities, the content and the results of analytical and synthetic activity but also through the understanding of their own mental processes, the analysis the peculiarities of their own style of work, of their own</p>
<p>Системний підхід – напрям у спеціальній методології науки, завданням якого є розробка методів дослідження і конструювання складних за організацією об'єктів, виявлення в них різноманітних типів зв'язків та зведення їх у єдину теоретичну картину</p>	<p>System approach – the direction in the special methodology of science, whose task is to develop methods for research and designing complex objects, identify them in various types of relationships and bring them into a single theoretical picture</p>
<p>Соціалізація – комплексний процес засвоєння індивідом певної системи знань, норм і цінностей, які дозволяють йому бути повноправним членом суспільства. Соціалізація виступає одним із основоположних соціальних процесів, що забезпечує існування людини у середині суспільства. Це процес входження людини у суспільство, включення її в соціальні зв'язки та інтеграція з метою встановлення її соціальності. Передбачає як цілеспрямований вплив на особистість (виховання), так і стихійні, спонтанні</p>	<p>Socialization – is a complex process of mastering the individual of a certain system a knowledge, norms and values that allow him to be a full member of society. Socialization is one of the fundamental social processes that ensures the existence of a person in the middle of society. Socialization represents the process of the person's entry into society, its inclusion in social relationships and integration in order to establish its sociality. Includes both purposeful influence on the person (education), and spontaneous,</p>

<p>процеси, що впливають на її формування. Соціалізація знаходиться на межі різних наук і вивчається філософією, психологією, соціальною психологією, соціологією, історією, етнографією, педагогікою та теологією. Крім того, соціалізацією є також процес пристосування (адаптації) дорослої людини, яка з певних обставин (перебування в певній «антисоціальної» групі тощо) довгий час була поза суспільством, або перемістилася з одного суспільства в інше (зміна громадянства тощо.)</p>	<p>spontaneous processes influencing its formation. Socialization is on the verge of different sciences and studied philosophy, psychology, social psychology, sociology, history, ethnography, pedagogy and theology. In addition, socialization is also the process of adjustment (adaptation) of an adult who, under certain circumstances (stay in a certain "antisocial" group, long-term stay in a prison, etc.) has long been outside the society or moved from one society to another (change citizenship, etc.)</p>
<p>Стандарт освітній – 1) основний документ, у якому визначені кінцеві результати освіти з навчального предмету. Складається для кожного етапу освіти; 2) сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності закладів вищої освіти і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності</p>	<p>Educational standard – 1) the basic document, which defines the final results of education in the subject. Comes for each stage of education; 2) a set of requirements for the content and results of educational activities of higher educational establishments and scientific institutions at each level of higher education within each specialty</p>
<p>Стаття – науковий або публіцистичний твір, невеликий за розміром у збірці, журналі, газеті тощо. Вона є результатом аналітичної діяльності, структурування, формулювання та висловлення оригінальних думок</p>	<p>Article – a scientific or journalistic work of a small size in the collection, magazine, newspaper, etc. It is a result of the mental process, which combines analysis, structuring, formulation and expression of thoughts</p>
<p>Стиль педагогічної діяльності – стійка індивідуально специфічна система психологічних засобів, прийомів, навичок, методів і способів здійснення педагогічної діяльності. Відображаючи специфіку педагогічної діяльності, педагогічний стиль охоплює стиль управління, стиль саморегулювання, стиль спілкування і когнітивний стиль педагога</p>	<p>Style of pedagogical activity – the support of an individually specific system of psychological tools, techniques, skills, methods and means for carrying out pedagogical activities. Reflecting the specifics of pedagogical activity, the pedagogical style covers the style of management, the style of self-regulation, the style of communication and the cognitive style of the teacher</p>
<p>Студентське самоврядування – самостійна громадська діяльність сту-</p>	<p>Student self-government – an independent public activity of students</p>

дентів із реалізації функцій управління ЗВО, яка визначається ними і здійснюється у відповідності до мети та завдань, що стоять перед студентськими колективами	on the implementation of the functions management in higher education, which is determined by them and carried out in accordance with the goals and objectives of the student groups
Суб'єкт навчання – головний компонент освітнього процесу: педагог і вихованець	Subject of training – the main component of the pedagogical process: a teacher and foster child
Суб'єктність – здатність людини бути стратегом своєї діяльності, ставити і коригувати цілі, усвідомлювати мотиви, самостійно вибудовувати дії й оцінювати їх відповідність задуманому, вибудовувати життєві плани	Subjectivity – the ability a person to be a strategist of his area, to set and correct goals, to understand the motives, to independently build actions and to assess their conformity with the conceived, to build life plans
Т	
Таксономія педагогічна – побудова чіткої системи педагогічних цілей, всередині якої визначені їх категорії й послідовні рівні (ієрархія)	Taxonomy of pedagogy – the construction of a clear system at the pedagogical purposes, within which their categories and sequential levels (hierarchy) are defined
Творчість педагогічна – вироблення і втілення педагогом у постійно змінюваних умовах педагогічного процесу оптимальних і нестандартних педагогічних рішень. Ця якість характеризує наявність у педагога глибоких і всебічних знань, їх критичне опрацювання й осмислення, вміння перевести теоретичні й методичні рекомендації у педагогічні дії; здатність до самовдосконалення і самоосвіти; розробку нових методик, форм, прийомів і засобів, їх оригінальне поєднання; діалектичність, варіативність, мінливість системи діяльності; ефективне використання досвіду в нових умовах; здатність до рефлексивної оцінки власної діяльності і її результатів, до формування індивідуального стилю професійної діяльності на основі поєднання і вироблення еталонних й індивідуально неповторних рис	Pedagogical creativity – the development and implementation of a teacher in the constantly changing conditions in the pedagogical process of optimal and non-standard pedagogical decisions. This quality characterizes the presence of deep and comprehensive knowledge of the teacher, their critical study and comprehension, the ability to translate theoretical and methodological recommendations into pedagogical actions; ability to self-improvement and self-education; development of new techniques, forms, methods and means, their original combination; dialectic, variability, variability of the system of activity; effective use of experience in new conditions; the ability to reflexive assessment of their own activities and their results, to the formation of an individual style of professional activity on the basis of the combination and

особистості педагога; здатність до імпровізації, яка ґрунтується на знаннях й інтуїції; вміння бачити різні варіанти вирішення педагогічних ситуацій	development of reference and individually unique features the teacher's personality; the ability to improvise based on knowledge and intuition; the ability to see different options for solving pedagogical situations
Тези – коротко сформульовані основні положення доповіді, лекції, статті тощо	Abstracts – briefly formulated the main provisions of the report, lectures, articles, etc
Тренінг — форма інтерактивного навчання, метою якого є розвиток компетентності міжособистісної і професійної поведінки. Є одним із найважливіших методів у системі професійної підготовки педагога	Training – a form of interactive learning aimed at developing the competence of interpersonal and professional behavior. Is one of the most important methods in the teacher training system
Тьюторська система – технологія супроводу особистісно-професійного розвитку студентів	Tutor's system – technology of support personality and professional development of students
Тьютор (англ. tutor, від лат. tueor – спостерігаю, піклуюся) – педагог-наставник в англійських «публік-скулз» (громадських школах), старших класах граматичних шкіл і педагогічних коледжів. Призначається з досвідчених викладачів шкіл. У навчальний час вони викладають предмет за своєю спеціальністю, після занять займаються виховною роботою. Під керівництвом наставників студенти самостійно працюють над певними розділами навчальної дисципліни»; допомагає проводити практичні заняття та здійснює консультативну допомогу	Tutor – teacher-tutor in the British “publicschool” (public schools), upper-class grammar schools and pedagogical colleges. Assigned from experienced school teachers. At school time, they are teaching a subject in their specialty, after lessons they conduct educational work. Under the guidance of mentors, students independently work on certain sections of the discipline"; helps to conduct practical classes and provides advisory assistance
У	
Унікалізація освіти – формування широкого розмаїття різних навчальних закладів із власною педагогічною концепцією і значною кількістю педагогів, які працюють за авторськими програмами	Uniqueness of education – the formation of a wide variety of different educational institutions with its own pedagogical concept and a significant number of teachers working on author's programs

Успішність – характеристика ступеня повноти, глибини усвідомлення і міцності знань, умінь і навичок, засвоєних студентами відповідно до вимог навчальної програми	Success – a characterization of the degree of completeness, depth of consciousness and strength of knowledge, skills acquired by students in accordance with the requirements of the curriculum
Учіння – певним чином організоване пізнання; пізнавальна діяльність студентів, спрямована на саморозвиток за допомогою засвоєних знань, умінь і навичок	Learning – a certain way organized knowledge; cognitive activity of students, aimed at self-development with the help of the acquired knowledge, skills and abilities
Ф	
Факторний аналіз (від лат. facio – роблю) – математико-статистичний метод обробки кореляційних матриць (таблиць), який застосовується з метою визначення «чинників», детермінант, що лежать в основі кореляцій між змінними, які зіставляються	Factor analysis – a mathematical and statistical method for processing correlation matrices (tables), which is used to identify "factors", determinants that underlie correlations between the variables that are compared
Фасилітатор – організатор процесу колективного розв’язання проблем. Фасилітатором може бути незалежна "третя сторона", запрошена для "раціоналізації" процесу досягнення домовленості, або один із членів групи, який бере на себе відповідну "командну роль", нарешті, у формально структурованій групі цю функцію має за потреби виконувати керівник	Facilitator – organizer of the collective problem solving process. A facilitator may be an independent "third part" invited by the parties to "rationalize" the process of reaching an agreement, or one of the members of the group who assumes the appropriate "command role", and finally, in a formally structured group, this function should, if necessary, be executed by the supervisor
Феноменологічний підхід – напрям методології, що використовує описові методи дослідження, які не претендують на встановлення причинно-наслідкових зв’язків між різними фактами і явищами педагогічного процесу. У контексті феноменологічного підходу важливе суб’єктивне переживання об’єктивних подій, фактів, а не їх детальне вивчення	Phenomenological approach – the direction of methodology which uses methods of descriptive research that do not claim to establish cause-effect relationships between different facts and phenomena of the pedagogical process. In the context of the phenomenological approach subjective experiencing objective events and facts is more important than their detailed study
Філософія освіти – сукупність світоглядних теорій (ідей), які зумовлюють методологію виховання і навчання	Philosophy of education – a set of worldview theories (ideas) that determine the concept of education

<p>Форми організації навчальної діяльності – це види навчальних занять, які відрізняються дидактичними цілями, складом студентської аудиторії, місцем проведення, тривалістю, змістом діяльності того, хто навчає і того, хто навчається</p>	<p>Forms of the organization of educational activities – the types of training classes which differ by their didactic goals, student body, venue, duration, content of the activities of teachers and students</p>
X	
<p>Харизма (від грец. charis — подарунок) – присвоєння особистості властивостей, які викликають захоплення нею, віру в її необмежені можливості. Певною харизматичністю наділяються авторитетні педагоги, яким іноді присвоюють невластиві їм якості. Це явище називають іррадіацією авторитету. Харизматичному педагогу приписують всі успіхи його учнів, навіть невдачі стають приводом для його звеличення</p>	<p>Charisma – the appropriation of the personality of the properties that cause her admiration, the belief in its unlimited possibilities. Certain charismatics is given to authoritative teachers, who sometimes assign to their unusual qualities. This phenomenon is called irradiation of authority. Charismatic teacher attributes all the successes of his disciples, even failures become the occasion for his glorification</p>
<p>Холізм (принцип) (від грец. holos – цілий, увесь) – методологічний принцип цілісності: ціле більше, ніж сума його складників. За цим принципом системи у будь-якому аспекті її вивчення не можуть визначатися як сума її компонентів. Натомість, система, як окреме ціле визначає поведінку її частин. Вищою формою цілісності є особистість. Принцип холізму широко використовують у педагогіці для трактування педагогічних явищ і розкриття їх сутності: цілісний педагогічний процес, цілісне формування особистості у результаті педагогічної взаємодії. Сучасними теоретиками холістичної освіти вважають: Г. Гарднера, Г. Гейета, Р. Міллера, Д. Слоана, Р. Кеслер, Дж. Міллера, С.Форбса та ін.</p>	<p>Holism (principle) – the methodological principle of integrity: the whole more than the sum of its crawlers. According to this principle, systems in any aspect of its study can not be defined as the sum of its components. Instead, the system, as an integral whole, determines the behavior of its parts. The highest form of integrity is the person. The principle of holism is widely used in pedagogy for the interpretation of pedagogical phenomena and the disclosure of their essence: a holistic pedagogical process, holistic formation of personality as a result of pedagogical interaction. Modern theorists of holistic education are: G. Gardner, G. Heiet, R. Miller, D. Sloan, R. Kesler, J. Miller, S. Forbes and others</p>

Ц	
Цілепокладання педагогічне — свідомий процес визначення цілей і завдань педагогічної діяльності; потреба педагога у плануванні власної роботи, готовність до зміни завдань, залежно від педагогічної ситуації; здатність трансформувати суспільні цілі у цілі спільної діяльності зі студентами	Purposeful teaching – a conscious process of determining the goals and objectives of pedagogical activity; the need for a teacher to plan his own work, readiness to change tasks, depending on the pedagogical situation; the ability to transform social goals into joint activities with students
Ціннісні орієнтації – вибіркова, відносно стійка система спрямованості інтересів і потреб особистості, зорієнтована на певний аспект соціальних цінностей. Формуються у процесі соціального розвитку особистості	Valuable orientations – are a selective, relatively stable system orientation of interests and an offset of personality, oriented to a certain aspect of social values. Formed in the process of social development
Ш	
Шляхетність (від лат. intelligens – розуміючий, мислячий, знаючий) — сукупність особистісних якостей людини, які свідчать про високий рівень розвитку інтелекту, освіченості і культури поведінки. Інтелегентна людина долучається до скарбниць світової культури, керується у житті загальнолюдськими цінностями в усіх сферах діяльності суспільства, спрямована на реалізацію вищих ідеалів своєї діяльності. У вчинках керується совістю, почуттям справедливості, здатна до співчуття, порядна, тактовна, терпима до думок інших, принципова	Intelligence (from latin intelligens - understanding, thinking, knowing) – a set of personal qualities of man, which testify to the high level development of intelligence, education and culture of behavior. An intelligent person joins the treasures of world culture, guided in the life of human values in all spheres of society, aimed at realizing the highest ideals of their activities. In deeds guided by conscience, a sense of justice, capable of compassion, orderly, tactful, tolerant to the thoughts of others, fundamental

VOCABULARY

Англійська	Українська
А	
<p>Abstract – a brief statement of the content the document or its part, containing the main factual information and conclusions necessary for the initial familiarization with the document; 2) report on a specific topic that includes an overview of printed sources</p>	<p>Реферат – (лат. referre – повідомляти, сповіщати, докласти) – короткий виклад змісту документа чи його частини, що містить основні фактичні відомості та висновки, необхідні для первинного ознайомлення з документом; 2) доповідь за певною тематикою, що містить огляд друкованих джерел</p>
<p>Academic freedom – the provision of certain rights for education workers (academic teaching staff, scientists, and students of higher education institution). For teachers it means both a possibility to independently choose the content and teaching methods of educational subjects and to develop a methodology of scientific research; for students this is an opportunity to obtain knowledge consistent with their potential and needs</p>	<p>Академічна свобода – надання певних прав працівникам освіти (професорсько-викладацькому складу, науковцям і студентам ЗВО). Означає для викладачів можливість самостійно вибирати зміст навчальних дисциплін та методику їх викладання, розробляти методологію наукових досліджень, а для студента – одержувати знання згідно до своїх потенційних можливостей і потреб</p>
<p>Academic mobility – an integration process in the field of education that enables students, graduate students and faculty members to participate in a variety of educational or research programs. The main objectives of such programs are improving the quality of education, developing intercultural exchanges and training future qualified professionals. Participation in the programs of academic mobility gives the student the opportunity to get high-quality European education in the chosen direction of training, to expand their knowledge in all areas of European culture, to feel as a full-fledged citizen of Europe. It is an opportunity for the participants of the educational process to study,</p>	<p>Академічна мобільність – інтеграційний процес у сфері освіти, що надає можливість студентам, аспірантам, викладачам брати участь у різноманітних навчальних або навчально-дослідницьких програмах. Основними цілями таких програм є підвищення якості освіти, розвиток міжкультурного обміну, підготовка майбутніх кваліфікованих фахівців. Участь у програмах академічної мобільності дає студенту можливість отримати якісну європейську освіту по обраному напрямку підготовки, розширити свої знання у всіх галузях європейської культури, відчувати себе повноцінним громадянином Європи. Це можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажу-</p>

teach, practice or pursue scholarly activities in another higher educational institution (scientific institution) on the territory of Ukraine or abroad	ватися чи проводити наукову діяльність в іншому вищому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами
Academic programme – a normative document that outlines the range of basic knowledge, ability and skills to be mastered from each individual subject. Contains a list of topics to be studied, recommendations on the number of hours per topic, the distribution of topics by years of study and the time spent on studying the entire course.	Навчальна програма – нормативний документ, який визначає коло основних знань, умінь та навичок, що підлягають засвоєнню з кожного окремо взятого навчального предмету. Містить перелік тем матеріалу, що вивчається, рекомендації щодо кількості годин на кожну тему, розподіл тем за роками навчання та час, відведений на вивчення всього курсу
Academy – a higher education institution of the fourth level accreditation conducting educational activities related to higher education and qualification in a certain field of science, production, education, culture and art, conducts fundamental and applied scientific research, is the leading scientific and methodological center in its field activities and has the appropriate level of personnel and logistics	Академія (від грец. ακαδημία) – заклад вищої освіти четвертого рівня акредитації, який провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації у певній галузі науки, виробництва, освіти, культури і мистецтва, проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження, є провідним науково-методичним центром у сфері своєї діяльності і має відповідний рівень кадрового та матеріально-технічного забезпечення
Accreditation (Latin accredo - trust) - the procedure in which a national accreditation body certifies the competence of a legal entity or of a conformity assessment body to perform certain activities or types of work	Акредитація (лат. accredo, «довіряти») – процедура, у ході якої національний орган з акредитації документально засвідчує компетентність юридичної особи чи органу з оцінки відповідності виконувати певну діяльність чи вид робіт
Acmeological approach – the direction of the methodology of science, which reveals the laws of human achievement of its acme - the state of possible maximum full disclosure and use of internal potential in activities aimed at self-development. The highest degree of self-realization of the individual in the context of the acmeological approach is	Акмеологічний підхід – напрям методології науки, який розкриває закономірності досягнення людиною свого акме – стану можливого максимально повного розкриття й використання внутрішнього потенціалу в діяльності, спрямованій на саморозвиток. Найвищий ступінь самореалізації особистості у контексті акмеологіч-

<p>characterized by professionalism, skill, readiness to perform activities. Self-organization, self-management helps to achieve the optimum in professional activity. The acmeological principles include the principles of subjectivity, optimality, operational-technological, potential and actual simulation</p>	<p>ного підходу характеризується професіоналізмом, майстерністю, готовністю до виконання діяльності. Досягненню оптимуму у професійній діяльності сприяють самопрогнозування, самоорганізація, самоуправління. До акмеологічних принципів відносять принципи суб'єктності, оптимальності, операційно-технологічний принцип, потенційного й актуального моделювання</p>
<p>Acmeological competence – integral readiness and ability of mature personality to build the gradual psychical and professional development under permanent complication of tasks and increase of level achievements, that will realize psychical resources a man has that most full</p>	<p>Акмеологічна компетентність – інтегральна готовність і здатність зрілої особистості будувати свій поступовий психічний та професійний розвиток, постійно ускладнюючи задачі і підвищуючи рівень досягнень, що дозволяє найповніше реалізувати психічні ресурси, які має людина</p>
<p>Acmeology (Greek ακμή – peak, prosperity, Ancient Greek λόγος - study) – the study of phenomenology, consistent patterns and mechanisms which enable an individual to achieve the highest level of their personal development. People in the dynamics of their self-development, self-perfection, and self-determination in different spheres of life are the object of the study</p>	<p>Акмеологія (грец. акме – пік, вершина, вища ступінь чого-небудь, процвітання) – наука, яка вивчає феноменологію, закономірності і механізми розвитку людини на сходах її професійної зрілості, об'єктом вивчення якої є людина в динаміці саморозвитку, самовдосконалення, самовизначення у різних життєвих сферах</p>
<p>Activation of educational and cognitive activity – a process aimed at enhancing the joint educational and cognitive activity of teachers and students, on motivation for its energetic purposeful implementation, overcoming of inertia, passivity and stereotyped forms of teaching and learning</p>	<p>Активізація навчально-пізнавальної діяльності – процес, спрямований на посилену спільну навчально-пізнавальну діяльність педагога і студентів, на спонукування до її енергійного цілеспрямованого здійснення, на подолання інерції, пасивності та стереотипних форм викладання і навчання</p>
<p>Activity – one of the characteristic features of the way life of a social subject (personality, social group, historical community, society as a whole), reflecting the level of</p>	<p>Активність (від лат. activus – діяльний, енергійний) – одна з характерних рис способу життєдіяльності соціального суб'єкта (особистості, соціальної групи, історичної спільноти, суспіль-</p>

orientation his abilities, knowledge, skills, aspirations, concentration volitional, creative efforts to realize urgent needs, interests, goals, ideals	ства в цілому), що відображає рівень спрямованості його здібностей, знань, навичок, прагнень, концентрації волевових, творчих зусиль на реалізацію нагальних потреб, інтересів, цілей, ідеалів
Actualization of knowledge – production from different types of memor wich is previously acquired knowledge, skills for the purpose of their further use in the mastering of new material	Актуалізація знань – видобування з різних видів пам'яті раніше засвоєних знань, умінь або навичок з метою їх подальшого використання при засвоєнні нового матеріалу
Andragogical paradigm – a paradigm of education of a mature man, a person who is aware of their needs (including educational ones) and is able to consciously satisfy them in their activities	Андрогогічна парадигма – парадигма навчання і освіти зрілої людини, яка усвідомлює свої потреби (в тому числі й освітні) і здатна свідомо задовольнити їх у+ своїй діяльності
Andragogy – branch of pedagogical science, covering the theoretical and practical problems of education, training and upbringing of adults	Андрогогіка (від грец. άνήρ (άνδρος) – дорослий чоловік і грец. αγωγή – вести) – галузь педагогічної науки, що охоплює теоретичні і практичні проблеми освіти, навчання і виховання дорослих
Anomie – a concept that defines the moral and psychological state of individual and social consciousness, characterized by the destruction of the system values, caused by the crisis of society, the contradictions between the defining goals and the impossibility of their implementation by most people. It turns out in the alienation of a person from society, apathy, disappointment in life and crime.	Аномія (від французького anomie – відсутність закону, організації) – поняття, що визначає морально-психологічний стан індивідуальної і суспільної свідомості, яка характеризується руйнуванням системи цінностей, зумовленим кризою суспільства, протиріччями між визначеними цілями і неможливістю їх реалізації більшістю людей. Виявляється у відчуженості людини від суспільства, апатії, розчарованості життям, злочинністю
Anthroposophy – a flow in the spiritual life of the 20th century, a kind of theosophy, which explores the possibilities for the development of man by the spiritual forces hidden in her	Антропософія – течія в духовному житті 20 ст., різновид теософії, що досліджує можливості розвитку людиною прихованих у ній духовних сил
Article – a scientific or journalistic work of a small size in the collection,	Стаття – науковий або публіцистичний твір, невеликий за розміром у

magazine, newspaper, etc. It is a result of the mental process, which combines analysis, structuring, formulation and expression of thoughts	збірці, журналі, газеті тощо. Вона є результатом аналітичної діяльності, структурування, формулювання та висловлення оригінальних думок
Assistant – assistant professor while lecturing, conducting laboratory and practical classes with students. One of the main positions of scientific and pedagogical workers of higher educational institutions at the third and fourth levels of accreditation	Асистент – помічник професора (доцента) у процесі викладання лекцій, проведення лабораторних і практичних занять зі студентами. Одна з основних посад науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів третього і четвертого рівнів акредитації
Assistant trainee – a person who has a master's degree, is trained in the assistant-internship of a higher education institution in artistic specialties in order to improve creative skills	Асистент-стажист – особа, яка має вищу освіту ступеня магістра, навчається в асистентурі-стажуванні закладу вищої освіти за мистецькими спеціальностями з метою вдосконалення творчої майстерності
Associate professor – the title of teachers in higher educational institutions that serve as university lecturers; academic rank an employees of scientific institutions; position in higher education institutions. Doctor's degree is awarded to scientists by councils, the title of associate professor is certified by a certificate issued by the Ministry of Education of Ukraine	Доцент – вчене звання викладачів вищих навчальних закладів, що виконують функцію університетських лекторів; вчене звання співробітників наукових установ; посада у вищих навчальних закладах. Учене звання доцента присвоюється ученими радами, звання доцента засвідчується атестатом, що видає Міністерство освіти України
Attestation – the establishment of the correspondence between the level of knowledge acquired by higher education students and the amount of knowledge, skills and other gained competences to the requirements of higher education standards	Атестація – встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь; набутих компетентностей вимогам стандартів вищої освіти
Autonomy of the institution in higher education – the independence, sovereignty and responsibility of the higher educational institution in making decisions regarding the development of academic freedoms, the organization of scientific research, educational process, internal management, economic and	Автономія закладу вищої освіти – самостійність, незалежність і відповідальність закладу вищої освіти у прийнятті рішень стосовно розвитку академічних свобод, організації наукових досліджень, освітнього процесу, внутрішнього управління, економічної та іншої діяльності, самостійного

<p>other activities, independent selection and placement of personnel within the limits provided for by this Law.</p> <p>The rights of a higher educational institution that determine the content of its autonomy are determined by the Law of Ukraine "About Higher Education" and can not be limited by other laws and regulations</p>	<p>добору і розстановки кадрів у межах, передбачених Законом.</p> <p>Права закладу вищої освіти, що визначають зміст його автономії, визначаються Законом України "Про вищу освіту" і не можуть бути обмежені іншими законами та нормативно-правовими актами</p>
<p>Axiology – science about values, studies about nature of spiritual, moral, aesthetic and other values, their connect with each other, with social, cultural factors and personality of man</p>	<p>Аксіологія – наука про цінності, вчення про природу духовних, моральних, естетичних та інших цінностей, їх зв'язок між собою, із соціальними, культурними чинниками та особистістю людини</p>
<p>Axiological approach (in pedagogy) – the direction of the methodology a pedagogical science, which determines the prospects for further improvement of the education system at the positions of humanistic value orientations. The axiological approach directs pedagogical interaction to the comprehensive development of the individual, creating conditions for the formation of a socially significant value system of each student. The implementation of the axiological approach in the educational process allows the youth to equip young people with knowledge, professional and vital competencies, gain experience of value attitude, which contributes to the formation of a personal value system that will most fully meet their own needs, life goals and interests</p>	<p>Аксіологічний підхід (у педагогіці) – напрям методології педагогічної науки, який визначає перспективи подальшого вдосконалення системи освіти на позиціях гуманістичних ціннісних орієнтирів. Аксіологічний підхід спрямовує педагогічну взаємодію на всебічний розвиток особистості, створення умов для формування соціально значущої ціннісної системи кожного студента. Реалізація аксіологічного підходу в освітньому процесі дозволяє озброїти молодь знаннями, професійними й життєвими компетенціями, здобути досвід ціннісного ставлення, що сприяє формуванню персональної системи цінностей, які найбільшою мірою відповідатимуть власним потребам, життєвим цілям, інтересам</p>
В	
<p>Bachelor – an educational degree obtained at the first level of higher education and is awarded by a higher education institution as a result of successful completion in a higher education curriculum of an educational-professional program amounting to 180 to 240 ECTS credits</p>	<p>Бакалавр – освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180–240 кредитів ЄКТС</p>

<p>Basic higher education – an educational level in a higher education of a person characterizing the formation of his intellectual qualities that determine the development of a person as a personality and are sufficient for obtaining her qualifications in the educational qualification of a bachelor's degree</p>	<p>Базова вища освіта – освітній рівень вищої освіти особи, який характеризує сформованість її інтелектуальних якостей, що визначають розвиток особи як особистості і є достатніми для здобуття нею кваліфікацій за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра</p>
<p>Binary lecture – a kind of presentation of the material in the form of a dialogue between two teachers (as representatives of various scientific schools) or a scientist and a practitioner, a teacher and a student, by presenting an imaginary dialogue</p>	<p>Бінарна лекція – різновид викладу матеріалу у формі діалогу двох викладачів (як представників різних наукових шкіл) або вченого і практика, викладача і студента, шляхом презентації уявного діалогу</p>
<p>Bologna process – a process of structural reform of the national systems of higher education in Europe, changes in educational programs and the necessary institutional transformations in higher education institutions in Europe</p>	<p>Болонський процес – процес структурного реформування національних систем вищої освіти країн Європи, зміни освітніх програм й інших інституційних перетворень у вищих навчальних закладах Європи</p>
<p>Brainstorming – a way of solving issues based on stimulating the creative activity of a participants group. The purpose of this approach is to get as many ideas as possible from each group member in order to solve a problem or find an answer to an actual question. At the end of the assault, the best idea is chosen for its realization</p>	<p>Мозковий штурм – це спосіб вирішення питань, що ґрунтується на стимулюванні творчої активності групи учасників. Метою даного підходу є отримання максимально можливої кількості ідей від кожного з учасників групи з тим, щоб вирішити якусь проблему або знайти відповідь на актуальне питання. Після закінчення штурму вибирається найкраща ідея для її реалізації</p>
<p>Branch of knowledge – the main subject area of education and science, which includes a group of related specialties, which are carried out vocational training</p>	<p>Галузь знань – основна предметна галузь освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка</p>
<p>Business game – the form of simulation of social and content area of a professional's future career, imitation of systems of relationships which are charac-</p>	<p>Ділова гра – форма відтворення предметного і соціального змісту майбутньої професійної діяльності спеціаліста, моделювання таких систем від-</p>

<p>teristic of this system in general. This is an active method of learning since it eliminates the inconsistencies between the abstract nature of a student course and reality of the future professional activity</p>	<p>носин, які характерні для цієї системи в цілому. Це активний метод навчання, оскільки усуває суперечності між абстрактним характером навчального предмета і реальним характером майбутньої професійної діяльності</p>
С	
<p>Case method (technology) – a teaching technique that uses a description of real economic, social and business situations. Those who study should investigate the situation, understand the nature of the problems, suggest possible solutions and choose the best of them. Cases are based on real actual material or close to the actual situation</p>	<p>Кейс-метод (технологія) – техніка навчання, що використовує опис реальних економічних, соціальних і бізнес-ситуацій. Ті, що навчаються, повинні досліджувати ситуацію, розібратися в суті проблем, запропонувати можливі рішення і вибрати найкраще з них. Кейси ґрунтуються на реальному фактичному матеріалі або ж наближені до реальної ситуації</p>
<p>Charisma – the appropriation of the personality of the properties that cause her admiration, the belief in its unlimited possibilities. Certain charisma is given to authoritative teachers, who sometimes assign to their unusual qualities. This phenomenon is called irradiation of authority. Charismatic teacher attributes all the successes of his disciples, even failures become the occasion for his glorification</p>	<p>Харизма (від грец. charis — подарунок) — присвоєння особистості властивостей, які викликають захоплення нею, віру в її необмежені можливості. Певною харизматичністю наділяються авторитетні педагоги, яким іноді присвоюють невластиві їм якості. Це явище називають іррадіацією авторитету. Харизматичному педагогу приписують всі успіхи його учнів, навіть невдачі стають приводом для його звеличення</p>
<p>Citizenship – the moral quality of the individual, which determines the conscious and active fulfillment of civil obligations to the state, society, people, the wise use of their civil rights, the exact execution and respect for the laws of the country</p>	<p>Громадянськість – моральна якість особистості, яка визначає свідоме й активне виконання громадянських обов'язків перед державою, суспільством, народом, розумне використання своїх громадянських прав, точне виконання законів країни і повага до них</p>
<p>Content of education – a system of knowledge, practical skills and abilities, experience of creative activity, philosophical ideas, which students learn in the process of learning. It is a pedagogically adapted social experience</p>	<p>Зміст освіти – система знань, практичних умінь і навичок, досвіду творчої діяльності, світоглядних ідей, якими учні оволодівають у процесі навчання. Це педагогічно адаптований соціальний досвід людства, то-</p>

of mankind, which is identical in structure (of course, not in volume) to human culture in its entirety	тожний за структурою (звісно, не за обсягом) людській культурі в усій її повноті
Content of the study – a scientifically substantiated methodological and didactic educational material, the acquisition of which provides education and qualifications in accordance with the educational-qualification level	Зміст навчання – науково обгрунтований методичний та дидактичний навчальний матеріал, засвоєння якого забезпечує здобуття освіти і кваліфікації згідно з освітньо-кваліфікаційним рівнем
College – a university of higher education or a structural unit of a university, academy or institute conducting educational activities related to obtaining a bachelor's degree and / or junior bachelor's degree, conducting applied research and / or creative artistic activities	Коледж – заклад вищої освіти або структурний підрозділ університету, академії чи інституту, що провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям ступеня бакалавра та/або молодшого бакалавра, проводить прикладні наукові дослідження та/або творчу мистецьку діяльність
Colloquium – 1) one form of training in the education system, which aims to identify and improve students' knowledge. Appeared in medieval universities and theological academies. Currently applied mainly in higher educational institutions but without evaluation of knowledge discovered on C.; 2) scientific meetings, on which hearings and discuss reports on various problem issues; 3) in the Russian Empire - a conversation as a form of examination of candidates for any post; 4) In the Middle Ages, C. was called religious conversations between representatives of different religions	Колоквіум – (лат. colloquium — розмова, бесіда) — 1) одна з форм навчальних занять у системі освіти, що має на меті виявити й поліпшити знання студентів. Виникла в середньовічних університетах і духовних академіях. Зараз застосовуються переважно у вищих навчальних закладах, однак без оцінки виявлених на К. знань; 2) наукові збори, на яких заслуховують і обговорюють доповіді з різних проблемних питань; 3) у Російській імперії — бесіда як форма перевірки кандидатів на будь-яку посаду; 4) у середні віки К. називали релігійні бесіди між представниками різних віросповідань
Competence – a dynamic combination of knowledge, skills and practical skills, ways of thinking, professional, ideological and civic qualities, moral and ethical values, which determines the ability of a person to successfully carry out professional and further educational activities and is the result of studying at a certain level of higher education	Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти

<p>Cognitive task – an educational task that involves the search for new knowledge, ways of activity and stimulation of active use in the study of relationships, relationships, evidence. The task of cognitive is not solved by the model, and predict new solutions, which need a guess, search activity</p>	<p>Задача пізнавальна – навчальне завдання, яке передбачає пошук нових знань, способів діяльності, і стимуляцію активного використання у навчанні зв'язків, відносин, доказів. Задача пізнавальна не розв'язується за зразком, а прогнозує нові рішення, у яких необхідна здогадка, пошукова діяльність</p>
<p>Competence – the ability to use knowledge, skills, experience in specific conditions of the data, at the same time achieving the maximum positive result</p>	<p>Компетенція – вміння використати знання, навички, досвід у конкретних умовах, досягаючи при цьому максимально позитивного результату</p>
<p>Competency approach – the orientation of the educational process to achieve the results that are hierarchically subordinated to the competence of students, as a key, general-purpose and substantive. In higher education and vocational training, general and professional competences are distinguished</p>	<p>Компетентнісний підхід – спрямованість навчально-виховного процесу на досягнення результатів, якими є такі ієрархічно підпорядковані компетентності учнів, як ключова, загальнопредметна і предметна. У вищій освіті та професійній підготовці виділяють загальні та професійні компетенції</p>
<p>Conference – a pre-planned, organized gathering of people to discuss certain issues; a form of organization scientific activity in which researchers (not necessarily scientists or students) represent and discuss their work</p>	<p>Конференція – заздалегідь заплановане, організоване зібрання людей для обговорення певної проблематики; форма організації наукової діяльності, при якій дослідники (не обов'язково вчені чи студенти) презентують і обговорюють свої роботи</p>
<p>Consultation – a form of a training session in which a student receives answers from a teacher to specific questions or explanations of certain theoretical positions or aspects of their practical application</p>	<p>Консультація – форма навчального заняття, яка забезпечує студенту можливість отримати відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування</p>
<p>Consolidation of knowledge, skills and abilities of students – the activity of the teacher, aimed at a solid learning of knowledge. Conducted at all stages of training. Fixing can be divided into the following types: reproducing memorization (students rethink</p>	<p>Закріплення знань, умінь і навичок студентів – діяльність педагога, спрямована на міцне засвоєння знань. Проводиться на всіх етапах навчання. Закріплення умовно можна розділити на наступні види: відтворююче запам'ятовування (студенти вдуме</p>

<p>comprehensible educational material known to them and can retell it, write it in writing form and summarize it); training memorization (first acquired skills and skills are brought to the necessary perfection); creative memorization (students not only reproduce and improve their knowledge, skills and abilities, but also reveal new aspects of the issues studied, newly put and solve them)</p>	<p>осмислюють відомий їм навчальний матеріал і можуть його переказати, письмово оформити й узагальнити); тренувальне запам'ятовування (спочатку набуті уміння та навички доводяться до необхідної досконалості); творче запам'ятовування (студенти не тільки відтворюють і удосконалюють знання, уміння та навички, але й розкривають нові сторони досліджуваних питань, по-новому ставлять і вирішують їх)</p>
<p>Continuous education – a philosophy-pedagogical concept, according to which education is considered as a process that covers all of human life. In the theory and practice of continuing education, the focus is on adult learning opportunities after basic education</p>	<p>Безперервна освіта – філософсько-педагогічна концепція, відповідно до якої освіта розглядається як процес, що охоплює все життя людини. У теорії та практиці безперервної освіти особливо акцентується увага дорослих на можливості навчання після отримання базової освіти</p>
<p>Control (pedagogical) – pedagogical support, supervision and verification of the success of educational and cognitive students activity. The process of control exercised by the teacher involves several steps:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) verification (revealing the level of knowledge, skills and abilities obtained by students); 2) evaluation (measuring the level of knowledge, skills and abilities and comparing them with certain standards, the specified requirements of the curriculum); 3) accounting (fixing the results in the form of marks, scores, ratings in the magazine, a score book, score or examination information). <p>By controlling the educational and cognitive activity of students, the teacher directs his efforts to solve the following tasks:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identification the quality of the 	<p>Контроль (педагогічний) – педагогічний супровід, спостереження і перевірка успішності навчально-пізнавальної діяльності студентів. Процес контролю, здійснюваний викладачем, передбачає декілька етапів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) перевірку (виявлення рівня отриманих студентами знань, умінь та навичок); 2) оцінювання (вимірювання рівня знань, умінь і навичок та порівняння їх з певними стандартами, окресленими вимогами навчальних програм); 3) облік (фіксація результатів у вигляді оцінок, балів, рейтингу в журналі, заліковій книжці, залікових чи екзаменаційних відомостях). <p>Контролюючи навчально-пізнавальну діяльність студентів, викладач спрямовує свої зусилля на вирішення наступних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявлення якості засвоєння навчального матеріалу, ступеня відповід-

<p>learning material, the degree of matching the skills and abilities of the goals and objectives of the discipline;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identification of difficulties in mastering students' learning information and typical mistakes in order to correct and eliminate them; - determination the effectiveness of organizational forms, methods and means of training; - diagnosing the readiness of students to perceive new material 	<p>ності отриманих умінь і навичок цілям і завданням навчальної дисципліни;</p> <ul style="list-style-type: none"> - виявлення труднощів у засвоєнні студентами навчальної інформації та типових помилок з метою їх корекції та усунення; - визначення ефективності організаційних форм, методів і засобів навчання; - діагностування рівня готовності студентів до сприйняття нового матеріалу
<p>Creativity – the ability to art work , the ability to generate unusual ideas, deviate from traditional schemes, quickly solve problem situations</p>	<p>Креативність – здатність до творчості, спроможність генерувати незвичні ідеї, відходити від традиційних схем, швидко вирішувати проблемні ситуації</p>
<p>Credit of the European Credit Transfer and Accumulation System (hereinafter ECTS credit) – the unit of measurement the amount of study load of the applicant in higher education necessary to achieve the (expected) learning outcomes. The volume of one ECTS credit is 30 hours. The load of one academic year in full-time education is, as a rule, 60 ECTS credits</p>	<p>Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі - кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС</p>
<p>Curator – teacher, who organizes a system of relations through various types of educational activities of the academic group, creates conditions for the individual self-expression of each student and the development of each individual</p>	<p>Куратор – (лат. curator від curare — піклуватися) викладач, який організує систему відносин через різноманітні види виховної діяльності академічної групи, створює умови для індивідуального самовиразу кожного студента і розвитку кожної особистості</p>
<p>Curriculum – one of the normative documents of the educational institution, through which the organization of the educational process is carried out. The curriculum includes the distribution of credits between disciplines, the</p>	<p>Навчальний план – один з нормативних документів закладу освіти, складений на основі освітньо-професійної програми, за допомогою якого здійснюється організація навчального процесу. Навчальний план містить у собі</p>

curriculum schedule, as well as the curriculum plan for the semesters, which defines the list and scope of study of academic disciplines, the form of conducting training sessions and their volume, the forms of conducting current and final control, state attestation	розподіл залікових кредитів між дисциплінами, графік навчального процесу, а також план навчального процесу за семестрами, який визначає перелік та обсяг вивчення навчальних дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, форми поточного та підсумкового контролю, державної атестації
D	
Dean – the head of higher education’s faculty; directly supervises the educational, morale building and scientific work at the faculty	Декан – керівник факультету в закладі вищої освіти; безпосередньо керує навчальною, виховною і науковою роботою на факультеті
Deductive method – a method of study in which certain provisions are logically deduced from general provisions (axioms, postulates, laws)	Дедуктивний метод – спосіб дослідження, при якому окремі положення логічно виводяться із загальних положень (аксіом, постулатів, законів)
Differentiated approach is the methodology of pedagogy which suggests a special organization of educational and cognitive activity which, considering students' age, their individual characteristics and social experience, aims at the students' best possible physical and mental development as well as acquisition of knowledge and skills within the frameworks of different educational plans and programs	Диференційований підхід – методологія педагогіки, що передбачає спеціальну організацію навчально-пізнавальної діяльності, яка з огляду на вікові, індивідуальні особливості студентів, їх соціальний досвід спрямована на оптимальний фізичний, психічний розвиток студентів, засвоєння ними необхідного обсягу знань, практичних дій за різними навчальними планами та програмами
Differentiated test – the form of final control, which consists in assessing the student's mastering of the teaching material from a certain discipline and based on the results of individual tasks performed as a control measure during the final week. Also, a differentiated credit does not depend on current student ratings	Диференційований залік – форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни та на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань, що проводиться як контрольний захід під час залікового тижня. Також диференційований залік не залежить від поточних оцінок студента
Department – the basic structural subdivision of the institution in higher education of the state (communal) form of ownership (its affiliates, institutes,	Кафедра – базовий структурний підрозділ закладу вищої освіти державної (комунальної) форми власності (його філій, інститутів, факультетів),

<p>faculties), which carries out educational, methodological and / or scientific activity in a certain specialty (specialization) or interbranch group of specialties, which does not include less than five scientific and pedagogical workers for whom the department is the main place of work and not less than three of them have a degree or a scientist (honorary) rank</p>	<p>що провадить освітню, методичну та/або наукову діяльність за певною спеціальністю (спеціалізацією) чи міжгалузєвою групою спеціальностей, до складу якого входить не менше п'яти науково-педагогічних працівників, для яких кафедра є основним місцем роботи, і не менш як три з них мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання</p>
<p>Dialogical approach is a methodology of humanistic pedagogy involving the identification of interlocutors' needs and clarifying their positions in regard of the ways to achieve the intended, which actualizes in interpersonal interaction and ensures partnerships between a teacher and students</p>	<p>Діалогічний підхід – методологія гуманістичної педагогіки, яка передбачає виявлення потреб учасників взаємодії та прояснення їхніх позицій щодо способів досягнення бажаного. Реалізується в міжособистісній взаємодії та забезпечує побудову партнерських відносин між викладачем і студентами</p>
<p>Didactic game – the active educational activity which involves the simulation of studied systems, phenomena, and processes. Human activity, being the subject of the game, is the main feature distinguishing the game from other types of activities</p>	<p>Дидактична гра – активна навчальна діяльність з імітаційного моделювання досліджуваних систем, явищ, процесів. Головна відмінність гри від інших видів діяльності полягає у тому, що її предметом виступає людська діяльність</p>
<p>Didactics of Higher Education – a branch of higher education pedagogy, which develops the theory of education and training in higher education institutions</p>	<p>Дидактика вищої школи – галузь педагогіки вищої школи, яка розробляє теорію освіти і навчання у закладах вищої освіти</p>
<p>Dissertation – scientific qualification work, which passed the preliminary examination and submitted to defense for a degree in the specialized scientific council</p>	<p>Дисертація – (лат. dissertatio– дослідження, міркування) – наукова кваліфікаційна праця, що пройшла попередню експертизу і подана до захисту на здобуття наукового ступеня в спеціалізованій ученій раді</p>
<p>Distance Education – formation of training using computer and telecommunication technologies that provide interactive cooperation between teachers and students at different stages of learning and independent work with materials of the information network</p>	<p>Дистанційна освіта – форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, які забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та студентів на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі</p>

<p>Doctor of philosophy – an educational and, at the same time, the first degree obtained at the third level of higher education on the basis of a master's degree. The degree of Doctor of Philosophy is awarded by a specialized academic council of an institution in higher education or a scientific institution as a result of successful completion by a higher education student of a relevant educational-scientific program and public defense of a dissertation in a specialized academic council</p>	<p>Доктор філософії – освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи за результатами успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді</p>
<p>Doctor of Science – the second degree obtained by a person at the scientific level of higher education on the basis of the degree of the Doctor of Philosophy and involves gaining the highest competencies in the field of development and implementation of research methodology, conducting original research, obtaining scientific results that ensure the solution of an important theoretical or an applied problem, have a national or world significance and are published in scientific journals</p>	<p>Доктор наук – другий науковий ступінь, що здобувається особою на науковому рівні вищої освіти на основі ступеня доктора філософії і передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані у наукових виданнях</p>
<p>Doctorate – a person enrolled or attached to a higher education institution (scientific institution) for a doctorate degree</p>	<p>Докторант – особа, зарахована або прикріплена до закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття наукового ступеня доктора наук</p>
Е	
<p>Education – a scientific direction of the integrated study of the field in education. As the scientific phenomenon most fully reflects all the knowledge about the field of education. The concept of "education" as a scientific eliminates the confusion between the actual education and knowledge about education, regardless of the way in which science it is obtained</p>	<p>Освітологія – науковий напрям інтегрованого дослідження сфери освіти. Як науковий феномен найбільш повно відображає всі знання про сферу освіти. Поняття «освітологія» як наукове ліквідує плутанину між власне освітою та знанням про освіту незалежно від того, за допомогою яких наук воно отримане</p>

<p>Educational influence – the influence of the teacher on the consciousness, will, emotions of the pupils, on the organization of their lives and activities in the interests of forming their necessary qualities and ensuring the successful achievement of certain goals</p>	<p>Вплив педагогічний – вплив педагога на свідомість, волю, емоції вихованців, на організацію їх життя й діяльності з метою формування у них необхідних якостей і забезпечення успішного досягнення визначених цілей</p>
<p>Educatedness – the level of personality development, which manifests itself in the coherence between knowledge, beliefs, behavior and characterized by the degree of formation at a socially significant qualities</p>	<p>Вихованість — рівень розвитку особистості, який виявляється в узгодженості між знаннями, переконаннями, поведінкою і характеризується ступенем сформованості суспільно значущих якостей</p>
<p>Education – the process and the result of assimilating the personality a certain system of scientific knowledge, practical skills and abilities related to this or that level of development its intellectual, cognitive and creative activity, as well as moral and aesthetic culture, which in their totality determine the social personality and individual originality this personality</p>	<p>Освіта – процес і результат засвоєння особистістю певної системи наукових знань, практичних умінь та навичок і пов'язаного з ними того чи іншого рівня розвитку її розумово-пізнавальної і творчої діяльності, а також морально-естетичної культури, які у своїй сукупності визначають соціальне обличчя та індивідуальну своєрідність цієї особистості</p>
<p>Educational activity – the activity of institutions of higher education, which is carried out with the purpose of providing higher, postgraduate education and meeting other educational needs of higher education and other persons</p>	<p>Освітня діяльність – діяльність закладів вищої освіти, що провадиться з метою забезпечення здобуття вищої, післядипломної освіти і задоволення інших освітніх потреб здобувачів вищої освіти та інших осіб</p>
<p>Educational discipline in the institution of higher education – a pedagogically adapted system of concepts about phenomena, laws, theories, methods in a particular branch of science (or various branches of knowledge). It provides the formation of certain competencies</p>	<p>Навчальна дисципліна у закладі вищої освіти – педагогічно адаптована система понять про явища, закономірності, закони, теорії, методи у певній галузі науки (чи різних галузях знань). Вона забезпечує формування певних компетентностей</p>
<p>Educational and scientific institution – a structural unit of the university, academy, institute, which unites the corresponding departments, laboratories,</p>	<p>Навчально-науковий інститут – структурний підрозділ університету, академії, інституту, що об'єднує відповідні кафедри, лабораторії, науко-</p>

research centers and experimental laboratories, which carry out educational activities and conduct scientific researches	во-дослідні центри та експериментальні лабораторії, які провадять освітню діяльність і проводять наукові дослідження
<p>Educational learning – the orientation of the educational process, its content, principles, methods, forms for the development of potential human capabilities, its intellectual, sensory, volitional spheres.</p> <p>The main task of the teacher in the process of developmental training is the organization of the student's educational activity, aimed at forming his mental abilities, cognitive activity, self-sustainability, cognitive interests.</p> <p>The term "developmental learning" belongs to the Swiss educator Johann Pestalozzi, one of the founders of the theory of elementary education. This idea of K. D. Ushinskyi called "the great discovery of Pestalozzi" and developed it in every possible way in his textbooks ("Native word", "Children's World"), in the fundamental work "Man as an Education object"</p>	<p>Розвивальне навчання – орієнтація навчального процесу, його змісту, принципів, методів, форм на розвиток потенційних можливостей людини, її інтелектуальну, чуттєву, вольову сфери.</p> <p>Основне завдання педагога у процесі розвивального навчання – організація навчальної діяльності учня, спрямованої на формування його розумових здібностей, пізнавальної активності, самостійності, пізнавальних інтересів.</p> <p>Термін «розвивальне навчання» належить швейцарському педагогу Йоганну Песталоцці, одному із засновників теорії елементарної освіти. Цю ідею К. Д. Ушинський назвав «великим відкриттям Песталоцці» й усіяко розвивав її у своїх підручниках («Рідне слово», «Дитячий світ»), у фундаментальній праці «Людина як предмет виховання»</p>
Educational research work of students – deepening and creative mastering of educational material, acquisition of students skills of independent theoretical and experimental work, acquaintance with modern methods of scientific research, experimental techniques, real conditions of work in scientific and production teams	Навчально-дослідна робота студентів – поглиблення і творче освоєння навчального матеріалу, набуття студентами навичок самостійної теоретичної та експериментальної роботи, ознайомлення з сучасними методами наукових досліджень, технікою експерименту, реальними умовами роботи у наукових та виробничих колективах
Educational qualification – recognized by the institution of higher education and certified by the relevant document on education, the set of standards established by the higher education and acquired their competencies (learning outcomes)	Кваліфікація освітня – визнана закладом вищої освіти та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом вищої освіти та здобутих собою компетентностей (результатів навчання)

<p>Educational standard – 1) the basic document, which defines the final results of education in the subject. Comes for each stage of education; 2) a set of requirements for the content and results of educational activities of higher educational establishments and scientific institutions at each level of higher education within each specialty</p>	<p>Стандарт освітній – 1) основний документ, у якому визначені кінцеві результати освіти з навчального предмету. Складається для кожного етапу освіти; 2) сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності</p>
<p>Educational technology – a general strategy for the development of education, the general educational space, is intended to predict the development of education, its specific design and planning, prediction of results, as well as the definition of standards relevant to educational goals</p>	<p>Освітня технологія – загальна стратегія розвитку освіти, загального освітнього простору, призначається для прогнозування розвитку освіти, його конкретного проектування та планування, передбачення результатів, а також визначення стандартів, відповідних освітнім цілям</p>
<p>Educational work in institutions of higher education – part of the work for specialists training of higher qualification, which includes the types of concrete works determined by the structure of the specialty curriculum</p>	<p>Навчальна робота у ЗВО – частина трудової діяльності з підготовки фахівців вищої кваліфікації, що включає види конкретних робіт, визначених структурою навчального плану спеціальності</p>
<p>Educational-cognitive activity – specially organized from the outside or by the student of knowledge in order to master the riches of culture accumulated by mankind The outcome is an individual's self-development which, in its turn, is a result of acquisition of academic knowledge, skills, forms of behaviour and types of activities</p>	<p>Навчально-пізнавальна діяльність – спеціально організоване ззовні або самим студентом пізнання з метою оволодіння багатствами культури, накопиченої людством. Її результатом є саморозвиток особистості у результаті засвоєння наукових знань, вмінь, навичок, форм поведінки та видів діяльності</p>
<p>Educational-professional program – a system of educational components at the appropriate level of higher education within the specialty that defines the requirements for the level of persons education who can begin education under this program, the list of academic disciplines and the logical sequence of their study, the number of ECTS credits required for this the program, as well as the expected learning outcomes</p>	<p>Освітньо-професійна програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти у межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентно-</p>

(competencies) that the applicant of the relevant higher education level must possess	сті), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти
Educational technology – a strictly, consistently, systematically constructed and reproduced educational process that guarantees the achievement of the set educational goals. This is a kind of algorithm of actions, the correct execution of which in the given sequence should lead to the planned final results	Навчальна технологія – чітко, послідовно, систематизовано побудований і відтворюваний процес навчання, що гарантовано призводить до досягнення визначених навчальних цілей. Це своєрідний алгоритм дій, правильне виконання яких у заданій послідовності має призвести до запланованих кінцевих результатів
Encouragement (pedagogical) – a kind of moral sanction; positive influence of the teacher on the student in order to consolidate the results achieved by her (actions, behavior, position, etc.) and public approval. Promotion is in recognition (as a rule, public) merit. Encouragement causes positive emotions, promotes the formation of self-esteem, discipline, responsibility, etc. Promotion is carried out in various verbal forms (gratitude, approval, etc.), awards, gifts depending on the age of the person, interests, inclinations, goals of education and specific situations	Заохочення (педагогічне) – вид моральної санкції; позитивний вплив педагога на студента з метою закріплення досягнутих ним результатів (дії, поведінки, позиції і тощо) і публічного схвалення. Заохочення виявляється у визнанні (як правило, публічному) заслуг. Заохочення викликає позитивні емоції, сприяє формуванню почуття власної гідності, дисциплінованості, відповідальності та ін. Заохочення здійснюється у різних словесних формах (подяка, схвалення та ін.), нагородах, подарунках залежно від віку особи, інтересів, схильностей, цілей виховання та конкретних ситуацій
Exact form of learning – formation of a certain level in education through the organization of direct interaction teachers with students in day and evening forms of education	Очна форма навчання – форма здобуття певного рівня освіти шляхом організації безпосередньої взаємодії викладачів зі студентами в умовах денної і вечірньої форм навчання
Examination – a form of control assessing the students' theoretical and practical knowledge of a certain subject. The distinguishing feature of the examinations is that they are held between the exam sessions	Іспит – форма контролю, спрямована на перевірку теоретичного та практичного матеріалу з окремого навчального предмета, засвоєного студентом. Відмінною рисою іспитів є те, що вони проводяться між екзаменаційними сесіями
External independent assessment – the assessment of educational outcomes	Зовнішнє незалежне оцінювання – оцінювання результатів навчання,

obtained at a particular educational level carried out by a specially authorized state institution	здобутих на певному освітньому рівні, яке здійснюється спеціально уповноваженою державою установою
F	
Factor analysis – a mathematical and statistical method for processing correlation matrices (tables), which is used to identify "factors", determinants that underlie correlations between the variables that are compared	Факторний аналіз (від лат. <i>facio</i> – роблю) – математико-статистичний метод обробки кореляційних матриць (таблиць), який застосовується з метою визначення «чинників», детермінант, що лежать в основі кореляцій між змінними, які зіставляються
Facilitator – organizer of the collective problem solving process. A facilitator may be an independent "third party" invited by the parties to "rationalize" the process of reaching an agreement or one members of the group who assumes the appropriate "command role" and finally, in a formally structured group, this function should, if necessary, be executed by the supervisor	Фасилітатор – організатор процесу колективного розв'язання проблем. Фасилітатором може бути незалежна "третя сторона", запрошена для "раціоналізації" процесу досягнення домовленості, або один із членів групи, який бере на себе відповідну "командну роль", нарешті, у формально структурованій групі цю функцію має за потреби виконувати керівник
Final lecture – the lecture, which involves summarizing the studied material from a particular subject, separating the nodal questions and focusing on the practical meaning of the knowledge gained for further study	Лекція заключна – лекція, що передбачає підбиття підсумків вивченого матеріалу з певного навчального предмета, виокремлення ключових питань і зосередження уваги на практичному значенні здобутих знань для подальшої навчання
Forms of the organization of educational activities – the types of training classes which differ by their didactic goals, student body, venue, duration, content of the activities of teachers and students	Форми організації навчальної діяльності – це види навчальних занять, які відрізняються дидактичними цілями, складом студентської аудиторії, місцем проведення, тривалістю, змістом діяльності того, хто навчає і того, хто навчається
G	
Glossary – a dictionary to some text, mostly ancient, which explains little-known or obsolete words. Now the meaning of this concept is expanding. In pedagogy recently began to talk about a glossary of a separate educational subject or educational standard	Глосарій – словник до якого-небудь тексту, переважно давнього, що пояснює маловідомі або застарілі слова. Зараз значення цього поняття розширюється. У педагогіці останнім часом стали говорити про глосарій окремого навчального предмета або освітнього стандарту

<p>Gender education – purposeful systematic influence on the consciousness, feeling and behavior of pupils in order to form their egalitarian (partner) values, respect for the individual regardless of sex, development of individual qualities and abilities for their self-realization, mastery of the skills of sexual tolerance</p>	<p>Гендерне виховання – цілеспрямований систематичний вплив на свідомість, почуття, поведінку вихованців з метою формування у них егалітарних (партнерських) цінностей, поваги до особистості незалежно від статі, розвитку індивідуальних якостей і здібностей задля їх самореалізації, оволодіння навичками статево толерантної поведінки</p>
<p>General competencies - are universal competences that do not depend on the subject matter but are important for the successful professional activity and social activities of the applicant in various fields and for his personal development</p>	<p>Компетентності загальні – універсальні компетентності, не залежні від предметної галузі, але важливі для успішної професійної діяльності та соціальної діяльності здобувача у різних галузях та для його особистісного розвитку</p>
Н	
<p>Hermeneutics – a direction in philosophy, the main issues of which is the issues of understanding. In pedagogy it is used as a method of scientific research, which requires a deeper and more profound understanding of pedagogical original texts</p>	<p>Герменевтика (від грец. Hermeneutikos – пояснення, тлумачення) – напрям у філософії, основною проблемою якого є проблема розуміння. У педагогіці використовується як метод наукового дослідження, що вимагає більш глибокого й осмисленого розуміння педагогічних оригінальних текстів</p>
<p>Herogogica – the science about socially-pedagogical issues of person the elderly age</p>	<p>Герогогіка — наука про соціально-педагогічні проблеми людей похилого віку</p>
<p>Higher education – the level of education acquired by a person in a higher education institution as a result of a consistent, systematic and purposeful process of mastering the content of instruction, which is based on full secondary education and culminates in obtaining a certain qualification on the basis of state attestation</p>	<p>Вища освіта – рівень освіти, який здобувається особою у закладі вищої освіти в результаті послідовного, системного та цілеспрямованого процесу засвоєння змісту навчання, який ґрунтується на повній загальній середній освіті й завершується здобуттям певної кваліфікації за підсумками державної атестації</p>
<p>Higher education students – persons studying at a higher education institution at a certain level of higher education in order to obtain the appropriate degree and qualification</p>	<p>Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації</p>

<p>Holism (principle) – the methodological principle of integrity: the whole more than the sum of its parts. According to this principle, systems in any aspect of its study can not be defined as the sum of its components. Instead, the system, as an integral whole, determines the behavior of its parts. The highest form of integrity is the person. The principle of holism is widely used in pedagogy for the interpretation of pedagogical phenomena and the disclosure of their essence: a holistic pedagogical process, holistic formation of personality as a result of pedagogical interaction. Modern theorists of holistic education are: G. Gardner, G. Heiet, R. Miller, D. Sloan, R. Kesler, J. Miller, S. Forbes and others</p>	<p>Холізм (принцип) (від грец. holos – цілий, увесь) – методологічний принцип цілісності: ціле більше, ніж сума його складників. За цим принципом системи у будь-якому аспекті їх вивчення не можуть визначатися як сума окремих компонентів. Натомість, система як окреме ціле визначає поведінку її частин. Вищою формою цілісності є особистість. Принцип холізму широко використовують у педагогіці для трактування педагогічних явищ і розкриття їх сутності: цілісний педагогічний процес, цілісне формування особистості у результаті педагогічної взаємодії. Сучасними теоретиками холістичної освіти вважають: Г. Гарднера, Г. Гейета, Р. Міллера, Д. Слоана, Р. Кеслер, Дж. Міллера, С.Форбса та ін.</p>
<p>Humanization of education – one of the new socio-pedagogical principles, which reflects the direction of education development on human relations in society as a universal value. Humanization, that is, "anthropomorphization" of education, in the most general terms, can be characterized as the construction of the relations participants in the educational process on the basis of a change in the style of pedagogical communication - from authoritarian to democratic, overcoming the rigorous manipulation of the consciousness students, the practice indoctrination of pupils and students - imposing on them immutable stereotypes thinking, dogmas that are not subject to criticism. Humanization is aimed at strengthening the provisions of domestic and foreign pedagogy, which focus on respect for the personality of the pupil, the formation of his</p>	<p>Гуманізація освіти – один із нових соціально-педагогічних принципів, який відображає спрямованість розвитку освіти на гуманні стосунки у суспільстві як загальнолюдську цінність. Гуманізацію, тобто «олюднення» освіти, можна охарактеризувати як побудову стосунків учасників освітнього процесу на основі зміни стилю педагогічного спілкування – від авторитарного до демократичного, подолання жорсткого маніпулювання свідомістю вихованців, практики індоктринації учнів і студентів – нав'язування їм непорушних стереотипів мислення, догм, які не підлягають критиці. Гуманізація націлена на посилення тих положень вітчизняної й зарубіжної педагогіки, які орієнтують на повагу до особистості вихованця, формування у нього самостійності, встановлення довірчих стосунків між учасниками освітнього процесу</p>

independence, the establishment of trust relationships between him and the educator	
Humanistic pedagogy – the direction of modern pedagogical science, which emerged as the embodiment of the ideas in humanistic psychology and aims to provide conditions for self-realization of personality. It is based on the combination of emotional and cognitive aspects of learning, non-direct learning (helping the individual to realize their potential)	Гуманістична педагогіка – напрям сучасної педагогічної науки, який виник як втілення ідей гуманістичної психології і спрямований забезпечити умови для самореалізації особистості. Ґрунтується на ідеях поєднання емоційних і пізнавальних аспектів навчання, недирективного навчання (допомога особистості усвідомити свої можливості)
Hypothesis – an assumption, which is advanced in order to explain the causes, properties and existence of the phenomena its reality. Formulation of the hypothesis in pedagogical investigations, as a rule, is aimed at determining the conditions for the flow of one or another ped. processes and phenomena	Гіпотеза – припущення, яке висувається з метою пояснення причин, властивостей і існування явищ дійсності. Формулювання гіпотези у педагогічних дослідженнях, як правило, спрямоване на визначення умов перебігу тих чи інших пед. процесів і явищ
I	
Ideal (pedagogical) – an idea of an effective and perfect way of pedagogical interaction, which as a model, norm and the most important goal determines a certain way and the nature of the teacher's actions	Ідеал (педагогічний) – уявлення про ефективний і досконалий спосіб педагогічної взаємодії, який як взірць, норма і найважливіша мета визначає певний спосіб і характер дій педагога
Inductive method – a method for obtaining general knowledge based on individual data. It has general science, characterize as a process of reflection from a separate example to a general species concept	Індуктивний метод – спосіб одержання узагальнюючого знання на підставі окремих даних. Має загальний науковий характер як процес розмірковування від окремого прикладу до загально-видового поняття
Individual educational trajectory – the credit-module system of training is an integral part, the result of realization of the student's personal potential in education through the implementation of the relevant activities: the choice their content of training, type of training	Індивідуальна освітня траєкторія – невід’ємна складова кредитно-модульної системи навчання, результат реалізації особистісного потенціалу студента в освіті через здійснення відповідних видів діяльності: вибір змісту навчання, типу навчання

<p>Individualization of study – organization of educational process taking into account individual characteristics of students; allows you to create optimal conditions for the realization of the potential opportunities of each student. Individualization of training is carried out in conditions of collective educational work in the framework of general tasks and content of training</p>	<p>Індивідуалізація навчання – організація навчального процесу з урахуванням індивідуальних особливостей студентів; дозволяє створити оптимальні умови для реалізації потенційних можливостей кожного студента. Індивідуалізація навчання здійснюється в умовах колективної навчальної роботи у межах загальних задач і змісту навчання</p>
<p>Informatization – the process of increasing the importance of information and knowledge, the widespread dissemination of information methods in all spheres of society</p>	<p>Інформатизація – процес підвищення значущості інформації і знань, широке розповсюдження інформаційних методів у всіх сферах життя суспільства</p>
<p>Informatization of education – education is a massive introduction into the pedagogical practice of methods for collecting and processing information based on microprocessor technology and means of information transfer, as well as pedagogical technologies based on these tools in order to create conditions for the restructuring of cognitive activity and enhancement of intellectual capabilities of students</p>	<p>Інформатизація освіти — масове впровадження у педагогічну практику методів збору й обробки інформації на базі мікропроцесорної техніки і засобів передачі інформації, а також педагогічних технологій, що ґрунтуються на цих засобах з метою створення умов для перебудови пізнавальної діяльності й підсилення інтелектуальних можливостей студентів</p>
<p>Informatization (computerization) of learning – using of ICT in the learning process as a means of managing cognitive activity of students and providing the teacher and student audience with the necessary textual, visual information that complements the content of training</p>	<p>Інформатизація (комп'ютеризація) навчання – використання ІКТ у процесі навчання як засобу управління пізнавальною діяльністю студентів і надання викладачеві та студентській аудиторії необхідної текстової, наочної інформації, що доповнює зміст навчання</p>
<p>Innovative and creative thinking – a process of knowledge and activity aimed at the discovery of subjectively new knowledge, non-standard problem solving, changes and design of professional-activity environment.</p>	<p>Інноваційно-творче мислення – процес пізнання і діяльності, спрямований на відкриття суб'єктивно нового знання, нестандартне розв'язання проблем, на зміни і проектування професійно-діяльнісного середовища.</p>
<p>Innovative pedagogical settings – the attitude of the teacher to himself (as an</p>	<p>Інноваційні педагогічні установки – ставлення педагога до себе (як дію-</p>

<p>active person), the mode of action, the object to which his activity is directed during the development of innovations, act as unconscious or partly conscious motives of human behavior. Each of the installations has the following aspects: 1) the ability to have certain knowledge and reflections corresponding to this installation; 2) readiness for certain experiences associated with the object of installation; 3) predisposition to certain behavior in relation to the installation object</p>	<p>чої особи), спосіб дії, об'єкт, на який спрямовано його активність під час освоєння нововведень, виступають як неусвідомлені або частково усвідомлені мотиви поведінки людини. Кожна з установок має такі аспекти: 1) налаштованість на певні знання і роздуми, що відповідають цій установці; 2) готовність до певних переживань, пов'язаних із об'єктом установки; 3) схильність до певної поведінки стосовно об'єкта установки</p>
<p>Integral competence – a generalized description of the qualification level, which expresses the basic competency characteristics of the level education and / or professional activity</p>	<p>Компетентність інтегральна – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності</p>
<p>Issue (situation, technology) – a complex theoretical or practical issue that needs to be solved, studied, analysed; psychological state arising as a result of the thought interaction of the subject (student) with the object (educational material), which causes the cognitive need to reveal the essence of the process or phenomenon being studied; inducing students to cognitive activity, to independent mental actions aimed at achieving the desired result</p>	<p>Проблема(на) (ситуація, технологія) – складне теоретичне або практичне питання, що потребує розв'язання, вивчення, дослідження; психологічний стан, що виникає у результаті мисленої взаємодії суб'єкта (учня) з об'єктом (навчальним матеріалом), який викликає пізнавальну потребу розкрити суть процесу або явища, що вивчається; спонукання учнів до пізнавальної активності, до самостійних розумових дій, спрямованих на досягнення необхідного результату</p>
<p>Institute – branch (professional, technological, technical, pedagogical, theological, medical, economic, legal, pharmaceutical, agrarian, artistic, cultural, etc.) institution of higher education, which conducts innovative educational activities related to the provision of higher education in the first and second levels in one or more branches of knowledge, can prepare for</p>	<p>Інститут – галузевий (профільний, технологічний, технічний, педагогічний, богословський/теологічний, медичний, економічний, юридичний, фармацевтичний, аграрний, мистецький, культурологічний тощо) заклад вищої освіти, що провадить інноваційну освітню діяльність, пов'язану з наданням вищої освіти на першому і другому рівнях за однією чи кількома</p>

<p>the third and higher scientific levels of higher education in certain specialties, conducts fundamental and / or applied research, is the conductor of scientific and methodological center has developed infrastructure of educational, scientific and industrial divisions, promotes scientific knowledge and carries out cultural and educational activities</p>	<p>галузями знань, може здійснювати підготовку на третьому і вищому науковому рівнях вищої освіти за певними спеціальностями, проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність</p>
<p>Institution of higher education – a separate type of institution that is a legal entity of private or public law, acts in accordance with the license issued for conducting educational activities at certain levels of higher education, conducts scientific and technical, innovative and / or methodological activities, ensures the organization of the educational process and obtaining higher education, postgraduate education, taking into account their vocations, interests and abilities</p>	<p>Заклад вищої освіти – окремий вид установи, яка є юридичною особою приватного або публічного права, діє згідно з виданою ліцензією на провадження освітньої діяльності на певних рівнях вищої освіти, проводить наукову, науково-технічну, інноваційну та/або методичну діяльність, забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти, післядипломної освіти з урахуванням їхніх покликань, інтересів і здібностей</p>
<p>Intelligence (from latin intelligens - understanding, thinking, knowing) – a set of personal qualities of man, which testify to the high level development of intelligence, education and culture of behavior. An intelligent person joins the treasures of world culture, guided in the life of human values in all spheres of society, aimed at realizing the highest ideals of their activities. In deeds guided by conscience, a sense of justice, capable of compassion, orderly, tactful, tolerant to the thoughts of others, fundamental</p>	<p>Шляхетність (від лат. intelligens – розуміючий, мислячий, знаючий) – сукупність особистісних якостей людини, які свідчать про високий рівень розвитку інтелекту, освіченості і культури поведінки. Інтелігентна людина долучається до скарбниць світової культури, керується у житті загальнолюдськими цінностями в усіх сферах діяльності суспільства, спрямована на реалізацію вищих ідеалів своєї діяльності. У вчинках керується совістю, почуттям справедливості, здатна до співчуття, порядна, тактовна, терпима до думок інших, принципова</p>
<p>Internal position – a system social settings of a person, firmly connected</p>	<p>Внутрішня позиція – система соціальних установок людини, міцно</p>

with its actual needs and defines the main content of activities in this period of life	пов'язана з її актуальними потребами, яка визначає основний зміст діяльності в даний період життя
Integrated control work – a set of formalized tasks, the solution of which requires the ability to apply integrated knowledge of the program material discipline	Комплексна контрольна робота – сукупність формалізованих завдань, вирішення яких, потребує вміння застосовувати інтегровані знання програмного матеріалу дисципліни
Interactive method – method of learning, in which students and teachers are in conversation, dialogue with each other. This is cooperation, mutual learning: a teacher - a student, a student - a student. In this case, the teacher and student are equal, full-fledged subjects of study. Interactive cooperation eliminates the dominance of one participant in the learning process one thought over another. During such communication students learn to be democratic, communicate with other people, think critically, make informed decisions	Інтерактивний метод – спосіб навчання, у процесі якого студенти і викладач перебувають у режимі бесіди, діалогу між собою. Це співпраця, взаємонавчання: педагог – студент, студент – студент. При цьому викладач і студент – рівноправні, рівнозначні суб'єкти навчання. Інтерактивна взаємодія виключає домінування одного учасника навчального процесу над іншим, однієї думки над іншою. Під час такого спілкування студенти навчаються бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, ухвалювати обґрунтовані рішення
Ж	
Junior Bachelor – an educational-professional degree obtained at the initial level (short cycle) of higher education and awarded by a higher education institution as a result of successful completion of a higher education program of an educational-professional program amounting to 120-150 ECTS credits	Молодший бакалавр – освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні (короткому циклі) вищої освіти і присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньої-професійної програми, обсяг якої становить 120–150 кредитів ЄКТС
К	
Knowledge assessment – the process of comparing the degree of learning by students of knowledge, skills and abilities with standard representations, descriptions in curricula, advisers and other normative documents. Assessments are made during the testing of students' knowledge, skills and abilities	Оцінювання знань – процес порівняння ступеня засвоєння студентами знань, навичок і вмінь з еталонними уявленнями, характеристиками у навчальних програмах, рекомендаціях та інших нормативних документах. Виставляються оцінки під час перевірки знань, навичок і вмінь студентів

L

<p>Laboratory training – a form of a training session in which a trained person, in particular a pupil, a listener, a student, a cadet, etc., under the direction of a lecturer, personally conducts in-person or simulation experiments or experiments with the aim of practical confirmation the certain theoretical positions of this discipline; acquires practical skills in working with laboratory equipment, outfits, computer technology, measuring equipment, experimental research in a particular subject field</p>	<p>Лабораторне заняття – форма навчального заняття, при якому особа, що навчається, зокрема слухач, студент, курсант тощо, під керівництвом викладача, особисто проводить натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни; набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі</p>
<p>Laboratory work – an organic part of the educational process. It is directly related to the learning experiment, the explorations, the implementation of home-based experimental tasks, the solving of problems using observations and experiments</p>	<p>Лабораторна робота – органічна частина навчально-виховного процесу. Вона безпосередньо пов'язана з навчальним експериментом, дослідями, виконанням домашніх експериментальних завдань, розв'язуванням задач з використанням спостережень і дослідів</p>
<p>Learning – a certain way organized knowledge; cognitive activity of students, aimed at self-development with the help of the acquired knowledge, skills and abilities</p>	<p>Учіння – певним чином організоване пізнання; пізнавальна діяльність студентів, спрямована на саморозвиток за допомогою засвоєних знань, умінь і навичок</p>
<p>Learning outcomes – gained competencies (knowledge, skills, abilities, ways of thinking, views, values, other personal qualities) that can be identified, planned, fathomed and measured and which individuals are able to demonstrate after completing an educational program or individual educational components</p>	<p>Результати навчання – набуті компетентності (знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особистісні якості), які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів</p>
<p>Lecture – an organized systematic presentation of the educational material, any reading, topic, section of the subject, the essence of a particular problem in an accessible form. A lecture</p>	<p>Лекція (від лат. слова lectio – читання) – організований у доступній формі систематизований виклад навчального матеріалу, будь-якої теми, розділу предмета, сутності тієї чи іншої</p>

<p>at a high school is considered both as a method and as a form of learning. It is a logically structured, systematic, consistent and time - limited presentation of a scientific issue of the program, which is based on a dialectical materialist basis</p>	<p>проблеми. Лекція у вищій школі розглядаються і як метод, і як форма навчання. Це логічно структурований, системний, послідовний і обмежений у часі виклад передбаченого програмою наукового питання, побудований на діалектико - матеріалістичній основі</p>
<p>Introductory lecture – lecture, which gives a general idea of the tasks and contents of the discipline, reveals the structure and logic of a particular educational subject, causes interest to him, shows his interconnection with other subjects</p>	<p>Лекція вступна – лекція, що дає загальне уявлення про завдання і зміст навчальної дисципліни, розкриває структуру й логіку конкретного навчального предмета, викликає до нього інтерес, показує його взаємозв'язок з іншими предметами</p>
<p>Lecture of issue – class, on which a new theoretical material is presented as unknown, which should be discovered, solving the problem situation. The task of the teacher is the need to predict the problem strategy of education, to ensure the participation of students in the analysis of the contradiction that arises, to involve them in solving problem situations, learn to put forward the original ways to solve them, to study the analysis of the new information in the light of known theories, to put forward hypotheses and to use various methods for their solution</p>	<p>Лекція проблемна – заняття, на якому новий теоретичний матеріал подається як невідоме, яке слід відкрити, розв'язавши проблемну ситуацію. Завдання педагога полягає у необхідності прогнозувати проблемну стратегію навчання, забезпечити участь студентів в аналізі виниклого протиріччя, залучати їх до вирішення проблемних ситуацій, вчити висувати оригінальні шляхи їх вирішення, вчити аналізувати отриману нову інформацію у світлі відомих теорій, висувати гіпотези і використовувати різноманітні методи для їх вирішення</p>
<p>Lecture with pre-planned mistakes – a lecture, which implies the presence in its text of a certain number of pre-selected mistakes a content or methodological nature that the learners must identify</p>	<p>Лекція із заздалегідь запланованими помилками – лекція, що передбачає наявність у її тексті певної кількості наперед підібраних помилок змістового або методичного характеру, які слухачі повинні виявити</p>
<p>Lecture-press conference – lecture, the contents of which are based on the received lecturer questions from students</p>	<p>Лекція-прес-конференція – лекція, зміст якої будують на підґрунті отриманих лектором запитань від студентів</p>
<p>Lecture-visualization – a lecture in which phenomena and processes are presented in a form that is convenient</p>	<p>Лекція-візуалізація – лекція, на якій демонструють явища і процеси у зручній для зорового сприйняття формі,</p>

for visual perception, using such demonstration materials, which not only complement the word but also act as meaningful messages	використовуючи такі демонстраційні матеріали, які не тільки доповнюють слова, а й самі виступають змістовними повідомленнями
Licensing – a procedure for recognizing the ability of a legal entity to carry out educational activities in a specific field at a certain level of higher education in accordance with educational standards	Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності
М	
Master – an educational degree obtained at the second level of higher education and awarded by a higher education institution (research institution) as a result of successful completion of a relevant education program by a higher education student. A master's degree is acquired through an educational-professional or an educational-scientific program. The volume of the educational and professional program of master's studies is 90–120 ECTS	Магістр – освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується закладом вищої освіти (науковою установою) у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми. Ступінь магістра здобувається за освітньо-професійною або за освітньо-науковою програмою. Обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90–120 кредитів ЄКТС
Master's final work – independent research work, which performs a qualifying function, that is preparing for the purpose of public defense and obtaining an academic degree of a master's degree. The main task of its author is to demonstrate the level of his scientific qualification, the ability to independently carry out scientific research and solve specific scientific problems	Магістерська випускна робота – самостійна науково-дослідна робота, яка виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту і отримання академічного ступеня магістра. Основне завдання її автора – продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, вміння самостійно вести науковий пошук і вирішувати конкретні наукові завдання
Mediapedagogy – science, aimed at forming a media culture in society, preparing the person for safe and effective interaction with the modern mass media system, including both traditional (print, radio, cinema, television) and the latest (computer-mediated communication, Internet,	Медіапедагогіка – наука, спрямована на формування в суспільстві медіакультури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане

mobile telephony) media in the light development of information and communication technologies	спілкування, інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій
Method of learning – an orderly way of activity of the teacher and students, aimed at the effective solving of teaching and educational tasks	Метод навчання (від гр. mthodos – спосіб пізнання, шлях дослідження) – упорядковані способи взаємодії викладача і студента, спрямовані на ефективне розв’язання навчально-виховних завдань
Method of scientific and pedagogical research – the way of studying and mastering complex psycho-pedagogical processes of personality formation, the establishment of objective patterns of education and education	Метод науково-педагогічного дослідження – шлях вивчення й опанування складних психолого-педагогічних процесів формування особистості, встановлення об’єктивних закономірностей навчання й виховання
Methodical instructions – educational or production-educational publications of explanations on a certain topic, section or issues of academic discipline, type of practical activity	Методичні вказівки – навчальні або виробничо-навчальні видання роз’яснень з певної теми, розділу або питань навчальної дисципліни, виду практичної діяльності
Methodological knowledge – systematized information, organizing summaries of the organization and implementation of the pedagogical process. Methodological knowledge on a scientific basis reveals the methodology, that is, the order and methods of organizing any activity are applied in nature	Методичні знання – систематизована інформація, упорядкування зведень про організацію і виконання педагогічного процесу. Методичні знання на науковій основі розкривають методдику, тобто порядок і способи організації будь-якої діяльності, носять прикладний характер
Methods – a certain way of implementing practical or theoretical activities; algorithm for constructing and organizing pedagogical activity; 2) the branch of science (working out of the method of teaching, etc.), whose function is to develop and systematize objective scientific knowledge; 3) knowledge of specific ways carrying out any activity (methodology of planning, methodology of pedagogical leadership, etc.)	Методика – визначений спосіб здійснення практичної чи теоретичної діяльності; алгоритм конструювання і організації педагогічної діяльності; 2) галузь науки (відпрацювання методики навчання тощо), функцією якої є вироблення і систематизація об’єктивних наукових знань; 3) знання про конкретні способи здійснення будь-якої діяльності (методика планування, методика педагогічного керівництва тощо)

<p>Methodology – a set of methods research used in science; the doctrine of methods of cognition and transformation of reality</p>	<p>Методологія (грец. –μεθοδολογία – вчення про метод) – сукупність прийомів дослідження, що застосовуються у науці; вчення про методи пізнання та перетворення дійсності</p>
<p>Methodology of teaching in institution of higher education - a way of organizing, constructing and conducting training sessions, in which the content of educational work, didactic tasks and teaching methods are realized</p>	<p>Методика викладання у ЗВО – спосіб організації, побудови і проведення навчальних занять, у яких реалізуються зміст навчальної роботи, дидактичні завдання і методи навчання</p>
<p>Microtraining – a method of creative teaching pedagogically expedient when teaching students of the magistracy of non-pedagogical universities. He, firstly, provides opportunities to acquire practical skills in preparing for a pedagogical activity; secondly, for a limited period of pedagogical practice, which is given to students of the magistracy of branch universities, gives the opportunity to acquire practical skills in the possession of the audience, oratory and self-examination skills and self-correction of lectures</p>	<p>Мікровикладання – метод творчого навчання, педагогічно доцільний у процесі навчання студентів магістратури непедагогічних ЗВО. Він, по-перше, надає можливості набувати практичних умінь підготовки до педагогічної діяльності; по-друге, за обмеженого терміну педагогічної практики, який відводиться студентам магістратури галузевих ЗВО, надає можливості набувати практичних вмінь володіння аудиторією, ораторських умінь та умінь самоаналізу і самокорекції лекторської діяльності</p>
<p>Modeling – a method of researching phenomena and processes based on replacing a particular research object (the original) with another, similar to it (model)</p>	<p>Моделювання – метод дослідження явищ і процесів, що ґрунтується на заміні конкретного об'єкта досліджень (оригіналу) іншим, подібним до нього (моделлю)</p>
<p>Modular training – a package of scientifically adapted programs for individual learning that optimizes in practice the academic and personal achievements of a student with a certain level of pre-training. It is carried out by separate functional autonomous nodes, reflected in the content, organizational forms and methods, that is, by modules whose purpose is to solve a specific range of psychological and pedagogical tasks</p>	<p>Модульне навчання – пакет науково адаптованих програм для індивідуального навчання, що оптимізує на практиці академічні та особистісні досягнення студента з певним рівнем попередньої підготовки. Воно здійснюється за окремими функціонально-автономними блоками (модулями), відображеними у змісті, організаційних формах і методах, тобто за модулями, призначення яких – розв'язати конкретне коло психолого-педагогічних завдань</p>

<p>Monitoring (educational) – a system of continuous monitoring of phenomena and processes in education, in order to determine their compliance with the desired result or initial proposals</p>	<p>Моніторинг (освітній) – система постійного спостереження за явищами і процесами в освіті, з метою виявлення їх відповідності бажаному результату або первинним пропозиціям</p>
<p>Morphological analysis – a method of creativity in the field of invention, which helps to consider various possible solutions to problems by dividing it into separate attributes and combining the possible implementation of these attributes</p>	<p>Морфологічний аналіз – творча методика, яка допомагає розглядати різні можливі способи розв’язання проблеми, розбиваючи її на окремі складники та комбінуючи можливі шляхи їх реалізації</p>
<p>Motivation – an inducement to action; a dynamic process of the physiological and psychological plan, controlling the behavior of a person, which determines its organization, activity and stability; the ability of a person to actively meet their needs</p>	<p>Мотивація (з лат. movere) – спонукання до дії; динамічний процес фізіологічного та психологічного плану, що керує поведінкою людини і визначає її організованість, активність, стійкість; здатність людини знаходити способи задоволення своїх потреб</p>
<p>Motive of learning – through activating strength, one of the main conditions of the educational activity. It is a complex multi-level, heterogeneous system of motives, which includes motives in which the needs, interests, settings, emotions, norms, values, ideals, etc. can serve, so we can talk about the polity of this activity and at the same time the presence of dominant motives in its structure. The motives of learning can be seen as the attitude of those who study, to the subject of activity, their focus on this activity</p>	<p>Мотив навчання – активізуюча сила, одна з основних умов навчальної діяльності. Він є складною багаторівневою неоднорідною системою спонукань: потреб, інтересів, установок, емоцій, норм, цінностей, ідеалів тощо, тому можна говорити про полімотивованість цієї діяльності і водночас про наявність домінуючих мотивів у її структурі. Мотиви навчання можна розглядати як ставлення тих, хто навчається, до предмета діяльності, їхню спрямованість на цю діяльність</p>
N	
<p>National Qualifications Framework – Systematic and competency-structured description of qualification levels. Regulatory document adopted in Ukraine in 2011</p>	<p>Національна рамка кваліфікацій – системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів. Нормативно-правовий документ, прийнятий в Україні в 2011 році</p>
<p>Normative part of the content of education – an obligatory for learning content of training, formed in accordance with the requirements of</p>	<p>Нормативна частина змісту освіти – обов’язковий для засвоєння зміст навчання, сформований відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної хара-</p>

educational and qualification characteristics as content modules, indicating their volume and level of assimilation, as well as the forms of state attestation	ктеристики як змістові модулі із зазначенням їх обсягу і рівня засвоєння, а також форм державної атестації
О	
Optimality – to achieve the best result in these conditions with minimal time and effort of participants	Оптимальність – досягнення найкращого результату в даних умовах при мінімальних затратах часу й зусиль учасників
Р	
Paradigm (sample, standard) – the prevailing theory that underlies the solution of theoretical and practical problems; 2) scientific theory, embodied in the system of concepts expressing the essential features of reality; 3) outline conceptual scheme, a model of problems and their solutions, research methods that prevail over a certain historical period in the scientific community	Парадигма (зразок, еталон) – пануюча теорія, що покладена в основу розв’язання теоретичних і практичних проблем; 2) наукова теорія, втілена у системі понять, що виражають істотні риси дійсності; 3) вихідна концептуальна схема, модель постановки проблем і їх вирішення, методів дослідження, що панують протягом певного історичного періоду в науковому співтоваристві
Part-time form of education – a type of learning that combines the features of self-study and full-time education. Characterized by phase. In the first phase, the acquisition of knowledge base, study literature and its study (instructive session), the second - is carried out verification of the learned material (test and examination session). At the same time, these phases are markedly distant from time to time (usually from a few months to a year)	Заочна форма навчання – вид навчання, який поєднує у собі риси самонавчання і очного навчання. Характеризується фазністю. У першу фазу відбувається отримання бази знань, навчальної літератури та її вивчення (настановча сесія), у другу – проводиться перевірка засвоєного матеріалу (заліково-екзаменаційна сесія). При цьому ці фази помітно віддалені одна від одної за часом (звичайно від декількох місяців до року)
Pedagogical abilities – a set of psychic peculiarities of the teacher, necessary for successful mastery of pedagogical activity, its effective implementation	Педагогічні здібності – сукупність психічних особливостей викладача, необхідних для успішного оволодіння педагогічною діяльністю, її ефективного здійснення
Pedagogical action – element of pedagogical activity; 2) pedagogically expedient, planned or improvised act of the educator, which causes a change in	Педагогічна дія – елемент педагогічної діяльності; 2) педагогічно доцільний, спланований чи імпровізований вчинок вихователя, що спричиняє

the pedagogical situation or personality changes	зміну педагогічної ситуації або особистісні зміни
Pedagogical activity at a higher educational institution – activity aimed at training a highly skilled specialist able to find his place in the labor market, actively engage in political, social, cultural and other spheres of society	Педагогічна діяльність у закладі вищої освіти – діяльність, спрямована на підготовку висококваліфікованого фахівця, здатного знайти своє місце на ринку праці, активно включитися у політичну, суспільну, культурну та інші сфери життя суспільства
Pedagogical anticipation – cognitive activity of the teacher, aimed at revealing the features and features of the processes future development of the personality pupils, taking into account the expected consequences, predicting the ways and conditions for the implementation of future activities	Прогнозування педагогічне – пізнавальна діяльність викладача, спрямована на розкриття рис і особливостей процесів майбутнього розвитку особистості вихованців, врахування очікуваних наслідків, передбачення шляхів та умов здійснення майбутньої діяльності
Pedagogical anthropology – an independent branch of the science of education, integral and systematic knowledge of man as an object and subject of the educational process; an integrative science that summarizes the various knowledge about the person in terms of education and training	Педагогічна антропологія – самостійна галузь науки про освіту, цілісне і системне знання про людину як об'єкт і суб'єкт виховного процесу; інтегративна наука, що узагальнює різні знання про людину в аспекті виховання і навчання
Pedagogical invariant – pedagogical truths that are not in doubt	Інваріанти педагогічні — педагогічні істини, які не підлягають сумніву
Pedagogical innovation – purposeful changes, which make the educational environment stable elements that improve the characteristics of individual parts, components and the educational system as a whole. Pedagogical innovations are classified: by type of activity - managerial; the nature of the changes being implemented - radical (based on fundamentally new ideas and approaches); combinatorial (new combination of known elements) and modifying (improving and complementing existing samples and forms); on a scale of changes - local	Інновація педагогічна – цілеспрямовані зміни, які вносять в освітнє середовище стабільні елементи, що покращують характеристики окремих частин, компонентів і самої освітньої системи у цілому. Інновації педагогічні класифікуються: за видами діяльності – управлінські; за характером змін, які впроваджуються — радикальні (що ґрунтуються на принципово нових ідеях і підходах); комбінаторні (нове поєднання відомих елементів) і модифікуючі (що вдосконалюють і доповнюють існуючі зразки і форми); за масштабом змін – локальні (неза-

<p>(independent of each other change of individual components), modular (interrelated groups of several local innovations) of components), system (complete reconstruction of the system as a whole); for the scale of use - single and diffusive; by the source of external (outside the educational system), internal (developed in the middle of the system); 2) the process of mastering innovation (new medium, methodology, technology, program, etc.); 3) the search for ideal techniques and programs, their implementation in the educational process and their creative rethinking</p>	<p>лежні одна від одної зміни окремих компонентів), модульні (взаємопов'язані групи декількох локальних інновацій, компонентів), системні (повна реконструкція системи як цілого); за масштабом використання – одиничні й дифузні; за джерелом виникнення зовнішні (за межами освітньої системи), внутрішні (розробляються в середині системи); 2) процес опанування новації (нового засобу, методу, методики, технології, програми тощо); 3) пошук ідеальних методик і програм, їх упровадження в освітній процес та творче переосмислення</p>
<p>Pedagogical experiment – a scientifically organized research in the field of education or upbringing to find new, more effective ways to solve a pedagogical problem, research activity on the study of causal relationships in pedagogical phenomena, which provides for their modeling and conditions for their occurrence; the active influence of the researcher on the pedagogical phenomenon, the measurement of changes deduced by the introduction of the new model; repeated reproducibility of pedagogical phenomena and processes</p>	<p>Педагогічний експеримент – науково організований дослід у галузі навчання чи виховання для пошуку нових, більш ефективних способів розв'язання педагогічної проблеми, дослідницька діяльність з вивчення причинно-наслідкових зв'язків у педагогічних явищах, яка передбачає їх моделювання й умови їх перебігу; активний вплив дослідника на педагогічне явище, вимірювання змін, викликаних упровадженням нової моделі; неодноразова відтворюваність педагогічних явищ і процесів</p>
<p>Pedagogical orientation – positive attitude towards pedagogical activity; inclination and readiness to engage in pedagogical activity; integral characteristic of the work of the teacher, in which the teacher's desire for self-realization, to the growth and development in the field of pedagogical life is expressed</p>	<p>Педагогічна спрямованість – позитивне ставлення до педагогічної діяльності; схильність і готовність займатися педагогічною діяльністю; інтегральна характеристика праці вчителя, у якій виражається прагнення педагога до самореалізації, до зростання і розвитку у сфері педагогічної життєдіяльності</p>
<p>Pedagogical process – a specially organized interaction of subjects of educational activities, aimed at solving</p>	<p>Педагогічний процес – спеціально організована взаємодія суб'єктів навчально-виховної діяльності, спрямо-</p>

the problems of education, training, development of the individual as a whole problem	ваної на розв'язання завдань виховання, навчання, розвитку особистості як цілісної проблеми
Pedagogical regularities – are objective, stable and essential connections, which determine the effectiveness of education, upbringing, development of the child's personality. They reflect the stable relationship between all the elements of the pedagogical process: the activity of the teacher, the activity of the pupil, the object of assimilation (the content of learning), educational, developmental influences	Педагогічні закономірності – об'єктивні, стійкі й істотні зв'язки, які зумовлюють ефективність навчання, виховання, розвитку особистості дитини. Вони відображають стійкі залежності між усіма елементами педагогічного процесу: діяльністю педагога, діяльністю вихованця, об'єктом засвоєння (змістом навчання), виховними, розвивальними впливами
Pedagogical research – the process of formation a new pedagogical knowledge; kind of cognitive activity, aimed at the disclosure of objective patterns of education, education and development	Педагогічне дослідження – процес формування нових педагогічних знань; вид пізнавальної діяльності, спрямований на розкриття об'єктивних закономірностей навчання, виховання і розвитку
Pedagogical situation – a combination of conditions and circumstances specially created by the teacher or those that spontaneously arose in the pedagogical process. The purpose of the creation: the formation and development of students as the future active subject of social and labor activities, the formation of youth selfish qualities; 2) short-term interaction between subjects of learning based on opposing norms, values and interests, accompanied by significant emotional manifestations, aimed at rebuilding the existing relations	Педагогічна ситуація – сукупність умов і обставин, навмисно створених педагогом, або тих, що спонтанно виникли у педагогічному процесі. Мета створення – формування і розвиток студентства як майбутнього активного суб'єкта суспільної і трудової діяльності, формування собистісних якостей молоді; 2) короткочасна взаємодія між суб'єктами навчання на основі протилежних норм, цінностей і інтересів, що супроводжується значними емоційними проявами, спрямованими на перебудову відосин, що склалися
Pedagogical skill – a set of personality traits that provide a high level of self-organization the professional activity of a teacher	Педагогічна майстерність (за І. Зязюном) – сукупність якостей особистості, які забезпечують високий рівень самоорганізації професійної діяльності педагога
Pedagogical tact – a sense of the degree the application of influence on students,	Педагогічний такт – почуття міри у застосуванні впливу на студентів, ко-

when optimally taking into account the conditions of the situation, its social and pedagogical consequences	ли оптимально враховуються умови ситуації, її соціальні та педагогічні наслідки
Pedagogical thinking – a certain vision and understanding the teacher of the student and of himself, of the world, which is the basis for the identification and solving the tasks of pedagogical interaction	Мислення педагогічне – певне бачення і розуміння викладачем студента і самого себе, навколишнього світу, що є підґрунтям для виокремлення і розв'язання задач педагогічної взаємодії
Pedagogical technique – the ability to use psychophysical apparatus as an educational tool; receptions of possession of oneself (by their organism, mood, speech, attention and imagination) and receptions of influence on others (verbal and nonverbal means)	Педагогічна техніка – вміння використовувати психофізичний апарат як інструмент виховного впливу; прийоми володіння собою (своїм організмом, настроєм, мовленням, увагою й уявою) і прийоми впливу на інших (вербальними та невербальними засобами)
Pedagogical technology – a set of system and the order functioning of all personal, instrumental, methodological means used to achieve pedagogical goals	Педагогічна технологія – системна сукупність і порядок функціонування всіх особистісних, інструментальних, методологічних засобів, що використовуються для досягнення педагогічних цілей
Pedagogy of higher education – a branch of pedagogical science, which studied pedagogical regularities and means of organization and implementation of educational process (self-education), education, upbegining (self-upbegining), development (self-development) and professional training of students (listeners) for a certain type of activity and public life	Педагогіка вищої школи – галузь педагогічної науки, яка вивчає педагогічні закономірності й засоби організації та здійснення освітнього процесу (самоосвіти), навчання, виховання (самовиховання), розвитку (саморозвитку) і професійної підготовки студентів (слухачів) до певного виду діяльності й суспільного життя
Pedagogical creativity – the development and implementation of a teacher in the constantly changing conditions in the pedagogical process of optimal and non-standard pedagogical decisions. This quality characterizes the presence of deep and comprehensive knowledge of the teacher, their critical study and comprehension, the ability to translate theoretical and methodological	Творчість педагогічна – вироблення і втілення педагогом у постійно змінюваних умовах педагогічного процесу оптимальних і нестандартних педагогічних рішень. Ця якість характеризує наявність у педагога глибоких і всебічних знань, їх критичне опрацювання й осмислення, вміння перевести теоретичні й методичні рекомендації у педагогічні дії; здатність

<p>recommendations into pedagogical actions; ability to self-improvement and self-education; development of new techniques, forms, methods and means, their original combination; dialectic, variability, variability of the system of activity; effective use of experience in new conditions; the ability to reflexive assessment of their own activities and their results, to the formation of an individual style of professional activity on the basis of the combination and development of reference and individually unique features the teacher's personality; the ability to improvise based on knowledge and intuition; the ability to see different options for solving pedagogical situations</p>	<p>до самовдосконалення і самоосвіти; розробку нових методик, форм, прийомів і засобів, їх оригінальне поєднання; діалектичність, варіативність, мінливість системи діяльності; ефективне використання досвіду в нових умовах; здатність до рефлексивної оцінки власної діяльності і її результатів, до формування індивідуального стилю професійної діяльності на основі поєднання і вироблення еталонних й індивідуально неповторних рис особистості педагога; здатність до імпровізації, яка ґрунтується на знаннях й інтуїції; вміння бачити різні варіанти вирішення педагогічних ситуацій</p>
<p>Personality-orientated learning – the process of learning, the center of which is the identity of the student, his autonomy: the subjective experience of each initially disclosed and then agrees with the content of education.</p>	<p>Особистісно-орієнтоване навчання –технологія навчання, центром якої є особистість студента, його самобутність, самостійність: суб’єктивний досвід кожного спочатку розкривається, а потім узгоджується зі змістом освіти.</p>
<p>Personality-activity approach – the direction of the science methodology , the implementation of which ensures the development and self-development of the personality who learns, the identification of its subject experience, abilities, interests, values orientations, opportunities for self-realization in cognitive activities. The realization of this approach in experimental research gives the teacher-experimenter the opportunity to draw conclusions about the correctness of the assumptions made in the study, to determine the degree of influence one or another type and type of activity on the level of the research qualities of the individual. The basic</p>	<p>Особистісно-діяльнісний підхід – напрям методології науки, упровадження якого забезпечує розвиток і саморозвиток особистості того, хто навчається, виявлення її суб’єктного досвіду, здібностей, інтересів, ціннісних орієнтацій, можливостей самореалізації у пізнавальній діяльності. Реалізація цього підходу в експериментальних дослідженнях дає можливість педагогу-експериментатору дійти висновків щодо правильності зробленого у дослідженні припущення, визначити ступінь впливу того чи іншого типу й виду діяльності на рівень досліджуваних якостей особистості. Основними принципами особистісно-</p>

principles of the person-activity approach are the principle of development and historicism; objectivity; activity; system analysis of pedagogical phenomena; individual approach; subjectivity	діяльнісного підходу є принцип розвитку й історизму; предметності; активності; системного аналізу педагогічних явищ; індивідуального підходу; суб'єктності
Phenomenological approach – the direction of methodology which uses methods of descriptive research that do not claim to establish cause-effect relationships between different facts and phenomena of the pedagogical process. In the context of the phenomenological approach subjective experiencing objective events and facts is more important than their detailed study	Феноменологічний підхід – напрям методології, що використовує описові методи дослідження, які не претендують на встановлення причинно-наслідкових зв'язків між різними фактами і явищами педагогічного процесу. У контексті феноменологічного підходу важливе суб'єктивне переживання об'єктивних подій, фактів, а не їх детальне вивчення
Philosophy of education – a set of worldview theories (ideas) that determine the concept of education	Філософія освіти – сукупність світоглядних теорій (ідей), які зумовлюють методологію виховання і навчання
Pilot pedagogical research ("sensing", search experiment, pretest) – a trial-research study, which is conducted before the active use of any methodical apparatus. In the process of aerobic pedagogical research, the required amount of sampling is determined, details of questionnaires, questionnaires, tests, organizational forms of research, etc. are specified. Aerobic pedagogical research is the most important part of the planning of any experimental research: it helps to determine the main direction, principles of organization and methods of the basic research, specifies the most important hypotheses	Пілотажне педагогічне дослідження («зондування», пошуковий експеримент, передтест) – пробно-пошукове дослідження, яке проводиться до початку активного використання якого-небудь методичного апарату. У процесі пілотажного педагогічного дослідження встановлюється необхідний обсяг вибірки, уточнюються деталі анкет, опитувальників, тестів, організаційні форми проведення дослідження тощо. Пілотажне педагогічне дослідження – найважливіша частина планування будь-якого експериментального дослідження: воно допомагає визначити основний напрям, принципи організації і методи основного дослідження, уточнює найважливіші гіпотези
Portfolio – a collection (a wide portfolio) of the work and groundwork of a certain person (group)	Портфоліо – (від італ. portafoglio — «портфель») — збірка (широке портфоліо) виконаних робіт та напрацювань певної особи (групи)

<p>Polyculture (in education) – the construction of education on the principle cultural pluralism, the recognition of the equality by all ethnic and social groups that make up this society, the inadmissibility of discrimination against people on grounds of national or religious affiliation, gender or age. Polyculture in education makes it possible to transform social heterogeneity into a useful development factor, which ensures the rapid adaptation of man to changing conditions of existence, helping him to form a multifaceted picture of the world. Global education expands the context of the dialogue to a planetary level</p>	<p>Полікультурність (в освіті) — побудова освіти на принципі культурного плюралізму, визнанні рівності усіх етнічних і соціальних груп, які складають дане суспільство, недопустимості дискримінації людей за ознаками національної або релігійної приналежності, статі чи віку. Полікультурність в освіті дозволяє перетворити суспільну неоднорідність на корисний чинник розвитку, що забезпечує швидку адаптацію людини до змінних умов існування, допомагає їй сформувати багатогранну картину світу. Глобальна освіта розширює контекст діалогу до планетарного рівня</p>
<p>Postgraduate education – a specialized improvement in the education and training of a person through the deepening, expansion and updating of his professional knowledge, skills and abilities or the acquisition of another profession, specialty based on the acquired earlier educational level and practical experience</p>	<p>Післядипломна освіта – спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення та оновлення її професійних знань, умінь та навичок або отримання іншої професії, спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня та практичного досвіду.</p>
<p>Postgraduate study – a form of training of scientific and pedagogical and scientific personnel for a scientific and educational program. Divide the full-time form of study (with the separation of the main work) and evening (without interruption from the main work). Organized at universities and other higher education institutions and ends with the protection of research work and the award of a doctorate in philosophy</p>	<p>Аспірантура (від лат. <i>aspīro</i> – прагну, прагну наблизитися) – форма підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів за освітньо-науковою програмою. Розрізняють денну форму навчання (з відривом від основної роботи) та вечірню (без відриву від основної роботи). Організовується при університетах та інших закладах вищої освіти і завершується захистом дослідницької роботи і присудженням наукового ступеня доктора філософії</p>
<p>Postgraduate student – a person enrolled in a higher education institution (scientific institution) for a degree in Doctor of Philosophy / Doctor of Arts</p>	<p>Аспірант – особа, зарахована до закладу вищої освіти (наукової установи) для здобуття ступеня доктора філософії/доктора мистецтва</p>

<p>Practical lesson – a form of a training session in which the teacher organizes a detailed examination by the students of certain theoretical positions of the discipline and forms the skills and abilities of their practical application by individually executing the student according to formulated tasks</p>	<p>Практичне заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування у процесі виконання студентом індивідуальних завдань</p>
<p>Practical training – a compulsory component of an educational and professional program for obtaining a qualification level and is aimed at acquiring the student's professional skills and abilities</p>	<p>Практична підготовка – обов'язковий компонент освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного рівня, який має на меті набуття студентом професійних навичок та вмінь</p>
<p>Prelection – a lecture, which involves a problematic presentation of the material in a dialogue between two teachers, which simulates the real situations of discussion of theoretical and practical issues by two researchers</p>	<p>Лекція вдвох – лекція, яка передбачає проблемний виклад матеріалу в діалозі двох викладачів, що моделює реальні ситуації обговорення теоретичних і практичних питань двома дослідниками</p>
<p>Principles in higher education – the starting point of the theory of training. They are a general guide for determining the content, means, forms, and methods of organizing learning</p>	<p>Принципи навчання у вищій школі – вихідні положення теорії навчання. Вони є загальним орієнтиром для визначення змісту, засобів, форм, методів організації навчання</p>
<p>Professional self-improvement – a conscious, purposeful process of raising the level of its own professional competence and developing professionally relevant qualities in accordance with social requirements, conditions of professional activity and its own development program</p>	<p>Професійне самовдосконалення – свідомий, цілеспрямований процес підвищення рівня власної професійної компетенції і розвитку професійно значущих якостей відповідно до соціальних вимог, умов професійної діяльності і власної програми розвитку</p>
<p>Professionalism – qualitative characteristic which reflects a high level of qualification and competency and a variety of efficient professional techniques and skills, including creativity while facing pedagogical challenges which allows performing a highly effective pedagogical work.</p>	<p>Професіоналізм діяльності – якісна характеристика, яка відображає високий рівень професійної компетентності і кваліфікації, розмаїття ефективних професійних прийомів і умінь, у тому числі й творчих, розв'язувати педагогічні задачі, що дозволяє здійснювати педагогічну діяльність із високою, стабільною продуктивністю</p>

<p>Professional qualification – a recognized qualification center, a subject of educational activity (in particular, a higher education institution), another authorized entity, and a standardized set of competencies (learning outcomes) acquired by a person certified by a corresponding document attesting to a certain type of work or professional activity</p>	<p>Кваліфікація професійна – визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом вищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність</p>
<p>Professional-pedagogical communication – the system of organic socio-psychological interaction of teacher-educator and pupil in all spheres of activity, which has certain pedagogical functions, is aimed at creating the optimal socio-psychological conditions of an active and productive life of the individual</p>	<p>Професійно-педагогічне спілкування – система органічної соціально-психологічної взаємодії викладача і студентів в усіх сферах діяльності, що має певні педагогічні функції, спрямована на створення оптимальних соціально-психологічних умов активної та результативної життєдіяльності особистості</p>
<p>Professional-pedagogical culture of the teacher – system education, the main structural components of which are: pedagogical values, creative methods of pedagogical activity, the experience of creating teacher patterns of pedagogical practice from the standpoint of humanism</p>	<p>Професійно-педагогічна культура викладача – системне утворення, головними структурними компонентами якого є: педагогічні цінності, творчі способи педагогічної діяльності, досвід практичної роботи на позиціях гуманізму</p>
<p>Professor – a academic status and position of a teacher at a higher educational establishment or scientific employee of a research institution. Official status from the XVI century (for the first time at Oxford University)</p>	<p>Професор (лат. Professor– викладач, учитель) – учене звання і посада викладача вищого навчального закладу або наукового співробітника науково-дослідної установи. Офіційний статус із XVI століття (вперше в Оксфордському університеті)</p>
<p>Project (technology) – motivated (based on personal interest), stable (in terms of a target or problem solving), definite, voluntary, active, creative, research activity of an individual which foresees the creation of unique product</p>	<p>Проект (технологія) – вмотивована (на основі особистого інтересу), цілеспрямована (щодо певної мети чи проблеми), визначена у часі, добровільна, активна, творча, дослідницька діяльність особистості, що передбачає створення унікального продукту</p>

<p>Proseminars lesson – a transitional form of educational and cognitive activity from lessons, practical and laboratory classes to the workshop. The goal of preparing for a seminar is pursued</p>	<p>Просемінарське заняття – перехідна форма навчально-пізнавальної діяльності від практичних та лабораторних занять до семінару. Має на меті підготувати студентів до проведення семінарів</p>
<p>Public institution of higher education – is an institution of higher education, where students are admitted without restrictions on age, with minimal requirements to the level of their knowledge. Organization of training is carried out on a free schedule, as the term of study is unlimited. Students can receive a scholarship, study grants or free of charge under certain guarantees. These open source organizations include the Open British University, the open universities of Germany</p>	<p>Відкритий заклад вищої освіти – заклад вищої освіти, куди слухачів приймають без обмежень за віком, при мінімальних вимогах до рівня їх знань. Організація навчання здійснюється за вільним графіком, оскільки термін навчання необмежений. Слухачі можуть отримувати стипендію, навчатися за грантами або безкоштовно під певні гарантії. До таких ЗВО відносять Відкритий Британський університет, відкриті університети Німеччини</p>
<p>Purposeful teaching – a conscious process of determining the goals and objectives of pedagogical activity; the need for a teacher to plan his own work, readiness to change tasks, depending on the pedagogical situation; the ability to transform social goals into joint activities with students</p>	<p>Цілепокладання педагогічне — свідомий процес визначення цілей і завдань педагогічної діяльності; потреба педагога у плануванні власної роботи, готовність до зміни завдань, залежно від педагогічної ситуації; здатність трансформувати суспільні цілі у цілі спільної діяльності зі студентами</p>
Q	
<p>Qualification – the official result of evaluation and recognition obtained when the designated institution has established that the person has attained the competencies (learning outcomes) in accordance with the standards of higher education, which is certified by the relevant document on higher education</p>	<p>Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважений суб'єкт установив, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту</p>
<p>Qualification work – the degree control's form of the formation skills and knowledge to solve typical tasks of the activity, which are mainly classified by educational qualifications in organizational, managerial and executive (technological, operator) work</p>	<p>Кваліфікаційна робота – форма контролю ступеня сформованості умінь та знань студентів розв'язувати типові завдання діяльності, які, в основному, віднесені в освітньо-кваліфікаційних характеристиках до організаційної, управлінської і вико-</p>

functions; the type of final attestation in order to establish the correspondence of the acquired results with the learners (competencies), the requirements of higher education standards	навчої (технологічної, операторської) робочих функцій; вид підсумкової атестації для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей), вимогам стандартів вищої освіти
Qualification level – the structural unit of the National Qualifications Framework, defined by a certain set of competencies that are typical for qualifications of this level	Кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня
Qualification Center – an organization accredited in accordance with the law, which creates and implements the tools for evaluating the results of training (acquired competencies) in accordance with the approved professional standards, provides the person with appropriate professional qualifications based on the results of the assessment	Кваліфікаційний центр – акредитована відповідно до закону організація, що створює й реалізує інструменти оцінювання результатів навчання (набутих компетентностей) відповідно до затверджених професійних стандартів, надає особі відповідну професійну кваліфікацію за результатами оцінювання
Qualification level of descriptor – a description of the knowledge, skills and competences used to determine the qualification level in the national qualifications framework	Дескриптор кваліфікаційного рівня – опис знань, умінь, навичок та компетенцій, що використовується для визначення кваліфікаційного рівня у національній рамці кваліфікацій
Questionnaire – the psychodiagnostic methods whose tasks are presented in the form of questions (or allegations). Forms are designed to obtain objective and (or) subjective data from the words of the surveyed. They are among the most common diagnostic tools and can be subdivided into tests and tests-questionnaires	Опитувальник – психодіагностична методика, яка складається з питань (або тверджень). Опитувальники призначені для отримання об'єктивних і (або) суб'єктивних даних зі слів досліджуваного. Вони відносяться до числа найпоширеніших діагностичних інструментів і можуть бути поділятися на індивідуальні опитувальники та анкети
Questionnaire – a structured set of questions, each of which is logically linked to the main purpose of the study, receiving information is through interviewing respondents	Анкета (від фр. enquete) – структурно організований набір запитань, кожне з яких логічно пов'язане з основною метою дослідження; отримання інформації відбувається шляхом опитування респондентів

R	
<p>Rating – a subjective evaluation of a phenomenon on a given scale. The rating provides the primary classification of social and pedagogical objects by the degree of expression the common property for them</p>	<p>Рейтинг (від англ. rating– оцінка, порядок, класифікація) – суб’єктивна оцінка якогось явища за заданою шкалою. За допомогою рейтингу здійснюється первинна класифікація соціально-педагогічних об’єктів за ступенем вираження спільної для них властивості</p>
<p>Recitation – a method of collecting sociological information about the object being studied during a direct (oral survey, interview) or indirect (written interview, questionnaire) communication of the one who is interviewing the respondent; 2) a method of control which allows to assess the students' level of knowledge; may be frontal or individual</p>	<p>Опитування – метод збору інформації про досліджуваного під час безпосереднього (усне опитування, інтерв’ю) або опосередкованого (письмове опитування, анкетування) спілкування того, хто опитує, з респондентом; 2) метод контролю, який дозволяє виявити рівень знань студентів. Може бути фронтальне, індивідуальне</p>
<p>Reflection of a teacher – a process of knowing himself as a professional, his inner world, an analysis of his own thoughts and worries in relation to vocational and pedagogical activities, reflections on himself as a person, an understanding how pupils, colleagues and others people are perceived and appreciated</p>	<p>Рефлексія педагога – процес пізнання ним самого себе як професіонала, свого внутрішнього світу, аналіз власних думок і переживань у зв’язку з професійно-педагогічною діяльністю, міркування про себе як особистість, усвідомлення того, як його сприймають і оцінюють вихованці, колеги, інші люди</p>
<p>Regularities of the educational process – are objectively existing, repetitive, stable, and substantial connections between phenomena, individual aspects of the light process. Legitimacy is conditioned by social conditions (the nature of education and training in specific historical conditions is determined by the needs of society, economy, national and cultural peculiarities); the nature of the person (the formation of a person depends on age and individual characteristics); the essence of the educational process (the relationship between the processes of learning, education and development)</p>	<p>Закономірності освітнього процесу – об’єктивно існуючі, повторювані, стійкі, істотні зв’язки між явищами, окремими сторонами освітнього процесу. Закономірності зумовлюються соціальними умовами (характер виховання і навчання у конкретних історичних умовах визначається потребами суспільства, економіки, національно-культурними особливостями); природою особистості (формування особистості залежить від вікових й індивідуальних особливостей); сутністю освітнього процесу (взаємозв’язок між процесами навчання, освіти і розвитку)</p>

Reliability of the experiment – the stability of the results in the experiment with its repeated repetition	Надійність експерименту – стійкість результатів експерименту при багаторазовому його повторенні
Reproductive educative activities – activities of the executive nature (instruction or algorithm); the assimilation of the "ready-made" knowledge	Репродуктивна пізнавальна діяльність – діяльність відтворюючого, виконавчого характеру (за інструкцією чи алгоритмом); засвоєння «готових» знань
Research work of students – the type of work the students within the educational process, which is compulsory for everyone and covers almost all forms of educational work	Науково-дослідна робота студентів – вид роботи студентів у межах навчального процесу, що є обов'язковим для кожного і охоплює майже всі форми навчальної роботи
S	
Simultaneity (from French simultane - simultaneous) – the ability to think simultaneously to perceive multidisciplinary situations, to carry out several logical operations aimed at fulfilling a complex task. Completing tasks with many unknowns - the creative search for a scientist, an inventor requires the same level of thinking	Симультанність (від франц. simultane – одночасний) – здатність мислення синтезувати одночасно сприйняті багатопредметні ситуації, здійснювати кілька логічних операцій, спрямованих на виконання складного завдання. Виконання завдань з багатьма невідомими – творчий пошук ученого, винахідника потребують симультанності мислення
Selective part of the content of education – recommended for learning the content of training, formed as content modules with indication of their volume and attestation forms, designed to meet the needs and capabilities of the individual, regional needs in the qualified specialists of a certain specialization, achievements of scientific schools and educational institutions	Вибіркова частина змісту освіти – рекомендований для засвоєння зміст навчання, сформований як змістові модулі із зазначенням їх обсягу та форм атестації, призначений для задоволення потреб і можливостей особистості, регіональних потреб у кваліфікованих фахівцях певної спеціалізації, досягнень наукових шкіл і навчальних закладів
Self-education – education, which is acquired independently, outside the educational institutions without the help of the person who teaches; informal form of individual learning activities. Self-education – self-organized subject of the activity of the study, which satisfies its needs for knowledge and	Самоосвіта – освіта, яку здобувають самостійно за межами навчальних закладів без допомоги того, хто навчає; неформальний вид індивідуальної навчальної діяльності. Самоосвіта – самостійно організована суб'єктом діяльність учіння, що задовольняє його потреби в пізнанні й

<p>personal growth, is a necessary component of the process of self-development. It requires the subject to see the meaning of life in teaching, conscious formulation of goals, the ability to independent thinking, self-organization and self-control</p>	<p>особистісному зростанні, є необхідним складником процесу саморозвитку. Вона вимагає від суб'єкта усвідомлення життєвого смислу в навчанні, свідомої постановки цілей, здібності до самостійного мислення, самоорганізації та самоконтролю</p>
<p>Seminar – a form of a training session in which the teacher organizes a discussion around pre-defined topics, to which students prepare theses of speeches based on individually completed tasks (abstracts). Workshops are held in classrooms or in study rooms with one academic group.</p>	<p>Семінар – форма навчального заняття, де викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів чи реферати. Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою</p>
<p>Socialization – is a complex process of mastering the individual of a certain system a knowledge, norms and values that allow him to be a full member of society. Socialization is one of the fundamental social processes that ensures the existence of a person in the middle of society. Socialization represents the process of the person's entry into society, its inclusion in social relationships and integration in order to establish its sociality. Includes both purposeful influence on the person (education), and spontaneous, spontaneous processes influencing its formation. Socialization is on the verge of different sciences and studied philosophy, psychology, social psychology, sociology, history, ethnography, pedagogy and theology. In addition, socialization is also the process of adjustment (adaptation) of an adult who, under certain circumstances (stay in a certain "antisocial" group, long-term stay in a prison, etc.) has long been outside the society or moved from one society to another (change citizenship, etc.)</p>	<p>Соціалізація – комплексний процес засвоєння індивідом певної системи знань, норм і цінностей, які дозволяють йому бути повноправним членом суспільства. Соціалізація виступає одним із основоположних соціальних процесів, що забезпечує існування людини у середині суспільства. Це процес входження людини у суспільство, включення її в соціальні зв'язки та інтеграція з метою встановлення її соціальності. Передбачає як цілеспрямований вплив на особистість (виховання), так і стихійні, спонтанні процеси, що впливають на її формування. Соціалізація знаходиться на межі різних наук і вивчається філософією, психологією, соціальною психологією, соціологією, історією, етнографією, педагогікою та теологією. Крім того, соціалізацією є також процес пристосування (адаптації) дорослої людини, яка з певних обставин (перебування в певній «антисоціальній» групі тощо) довгий час була поза суспільством, або перемістилася з одного суспільства в інше (зміна громадянства тощо)</p>

<p>State certification of graduates – a kind of attestation in accordance with educational and professional programs of preparation a bachelors or master. It is carried out in the form of solving complex qualification tasks - typical professional tasks, which simulate real situations of future activity. State certification of masters - implementation of complex control tasks and defense of master's thesis</p>	<p>Державна атестація випускників – вид атестації відповідно до освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів чи магістрів. Проводиться у формі розв’язання комплексних кваліфікаційних завдань – характерних професійних задач, які моделюють реальні ситуації майбутньої діяльності. Форма державної атестації магістрів – виконання комплексних контрольних завдань і захист магістерської роботи</p>
<p>Style of pedagogical activity – the support of an individually specific system of psychological tools, techniques, skills, methods and means for carrying out pedagogical activities. Reflecting the specifics of pedagogical activity, the pedagogical style covers the style of management, the style of self-regulation, the style of communication and the cognitive style of the teacher</p>	<p>Стиль педагогічної діяльності – стійка індивідуально специфічна система психологічних засобів, прийомів, навичок, методів і способів здійснення педагогічної діяльності. Відображаючи специфіку педагогічної діяльності, педагогічний стиль охоплює стиль управління, стиль саморегулювання, стиль спілкування і когнітивний стиль педагога</p>
<p>Students' independent work – various types of students' individual and team work performed in class or out-of-class, assigned and supervised by the teacher who is not directly involved</p>	<p>Самостійна робота студентів – різноманітні види індивідуальної і колективної діяльності студентів, які здійснюються ними на навчальних заняттях або в позааудиторний час за завданнями викладача, під його керівництвом, але без його безпосередньої участі</p>
<p>Subjectivity – the ability a person to be a strategist of his area, to set and correct goals, to understand the motives, to independently build actions and to assess their conformity with the conceived, to build life plans</p>	<p>Суб’єктність — здатність людини бути стратегом своєї діяльності, ставити і коригувати цілі, усвідомлювати мотиви, самостійно вибудовувати дії й оцінювати їх відповідність задуманому, вибудовувати життєві плани</p>
<p>Subject of the pedagogy study in higher education – is the process of formation a spiritually rich, conscious, worthy citizen, a specialist of higher qualification in various branches of the national economy, science, technology, culture, education, etc</p>	<p>Предмет вивчення педагогіки вищої школи – процес формування духовно багатого, свідомого, гідного громадянина, фахівця вищої кваліфікації різних галузей народного господарства, науки, техніки, культури, освіти тощо</p>

Subject of training – the main component of the pedagogical process: a teacher and a student	Суб'єкт навчання – головний компонент педагогічного процесу: педагог і вихованець
Success – a characterization of the degree of completeness, depth of consciousness and strength of knowledge, skills acquired by students in accordance with the requirements of the curriculum	Успішність – характеристика ступеня повноти, глибини усвідомлення і міцності знань, умінь і навичок, засвоєних студентами відповідно до вимог навчальної програми
Special competencies (professional, substantive) – competencies, depending on the subject field and are important for successful professional activity in a certain specialty	Компетентності спеціальні (фахові, предметні) – компетентності, що залежать від предметної галузі, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю
Spirituality – the concept that in general reflects the values (meanings) and their corresponding experience, the opposite of the empirical ("material", "natural") existence of a person or different from him. Spirituality is manifested in the treatment of personality to higher values, ideals, conscious pursuit of perfection	Духовність – поняття, що узагальнено відображає цінності (сенси) і відповідний ним досвід, протилежний емпіричному («матеріальному», «природному») існуванню людини або відмінні від нього. Духовність виявляється у зверненні особистості до вищих цінностей, до ідеалів, у свідомому прагненні до досконалості
State certification of graduates is a kind of attestation which corresponds to the educational and professional bachelor-level or master's degree programs and is conducted in the form of examinations, external independent evaluation or defence of degree works	Державна атестація випускників – вид атестації відповідно до освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів чи магістрів. Проводиться у формі іспитів, зовнішнього незалежного оцінювання чи захисту кваліфікаційних (випускних) робіт
Student self-government – an independent public activity of students on the implementation of the functions management in higher education, which is determined by them and carried out in accordance with the goals and objectives of the student groups	Студентське самоврядування – самостійна громадська діяльність студентів із реалізації функцій управління ЗВО, яка визначається ними і здійснюється у відповідності до мети та завдань, що стоять перед студентськими колективами
System approach – the direction in the special methodology of science, whose task is to develop methods for research and designing complex objects, identify them in various types of relationships and bring them into a single theoretical picture	Системний підхід – напрям у спеціальній методології науки, завданням якого є розробка методів дослідження і конструювання складних за організацією об'єктів, виявлення в них різноманітних типів зв'язків та зведення їх у єдину теоретичну картину

<p>Synectical analysis – a research methodology based on the socio-psychological motivation of collective intellectual activity, proposed by V. J. Gordon. The key to this method is to use analogies that exist in various fields and industries to generate new ideas, develop and implement them in innovative objects and processes. Synectics in Greek means "combination of heterogeneous elements", not even compatible, in the process of setting and solving innovation problems</p>	<p>Синектичний аналіз – методика дослідження, заснована на соціально-психологічній мотивації колективної інтелектуальної діяльності, запропонована В. Дж. Гордоном. Ключовим моментом цього методу є використання аналогій, що існують в різних сферах і галузях для генерації нових ідей, їх розроблення та впровадження в інноваційні об'єкти та процеси. Синектика в перекладі з грецької означає «поєднання різнорідних елементів», навіть не сумісних, у процесі постановки і вирішення інноваційних завдань</p>
<p>Synergetic approach – the direction of the science methodology, which characterizes the personal development of a teacher and student not only as a gradual, linear, conflict-free process but as a process accompanied by contradictions that lead to the transformation of value orientations, self-cognitive and self-conscious activity. From the positions of synergetics, professional decisions and actions are determined not only by the knowledge of the pedagogical patterns, the formed skills and abilities, the content and the results of analytical and synthetic activity but also through the understanding of their own mental processes, the analysis of the peculiarities of their own style of work, of their own</p>	<p>Синергетичний підхід – напрям методології, який характеризує особистісний розвиток педагога і студента не тільки як поступовий, лінійний, безконфліктний процес, а як процес, що супроводжується суперечностями, які зумовлюють трансформацію ціннісних орієнтацій, самопізнавальну і самовиховну активність. З позицій синергетики професійні рішення та дії визначаються не лише знаннями педагогічних закономірностей, сформованими вміннями і навичками, змістом і результатами аналітико-синтетичної діяльності, а й через розуміння власних психічних процесів, аналіз особливостей власного стилю роботи, власного Я</p>
Т	
<p>Teacher – worker of a higher, secondary specialist, vocational or general education school, teaching any subject; in the narrow sense of the word, full-time positions at universities, secondary and vocational schools</p>	<p>Викладач – працівник вищої, середньої спеціальної, професійно-технічної або загальноосвітньої школи, що викладає який-небудь навчальний предмет; у вузькому сенсі слова штатна посада у ЗВО, середніх і професійно-технічних навчальних закладах</p>

<p>Teaching – is the activity of the teacher in the process of learning, which consists in setting up a cognitive task for the pupils, communicating new knowledge, organizing observations, laboratory and practical classes, guiding the work of students from self-learning, testing the quality of knowledge, skills and abilities.</p>	<p>Викладання – діяльність викладача у процесі навчання, що полягає у формулюванні пізнавального завдання, повідомленні нових знань, організації спостережень, лабораторних і практичних занять, керівництві самостійною роботою студентів із самостійного засвоєння знань, у перевірці якості знань, умінь та навичок.</p>
<p>Taxonomy of pedagogy – the construction of a clear system at the pedagogical purposes, within which their categories and sequential levels (hierarchy) are defined</p>	<p>Таксономія педагогічна – побудова чіткої системи педагогічних цілей, всередині якої визначені їх категорії й послідовні рівні (ієрархія)</p>
<p>Test – a form of checking the achievements of students from the subject or section the course of the subject. His goal is to assess academic achievements, systematization, generalization and deepening of knowledge, elimination of gaps in students' knowledge</p>	<p>Залік – форма перевірки навчальних досягнень студентів з вивченої теми чи розділу навчального предмета. Його метою є оцінка, систематизація, узагальнення та поглиблення вивченого матеріалу, усунення прогалин у знаннях</p>
<p>Textbook – an officially approved educational publication that complements or partly replaces the textbook. It should correspond to the content of the subject curriculum, coincide in terms of page limit and have a proper technical design</p>	<p>Навчальний посібник – навчальне видання, що доповнює або частково замінює підручник та офіційно затверджене як таке. Повинен відповідати змісту навчальної програми дисципліни, дотриманню умов щодо обсягу, мати належне технічне оформлення</p>
<p>Textbook – a textbook that teaches the main content of a contextual subject in accordance with the program. In the subcategories, the material being studied is divided into separate topics and given its actual presentation</p>	<p>Підручник – навчальна книга, яка викладає основний зміст конкретного навчального предмета у відповідності до програми. В підручниках матеріал, що вивчається, розчленовується на окремі теми і подається його фактичний виклад</p>
<p>Theses – briefly formulated the main provisions of the report, lectures, articles, etc</p>	<p>Тези – коротко сформульовані основні положення доповіді, лекції, статті тощо</p>
<p>Training – a form of interactive learning aimed at developing the competence of interpersonal and</p>	<p>Тренінг — форма інтерактивного навчання, метою якого є розвиток компетентності міжособистісної і профе-</p>

professional behavior. Is one of the most important methods in the teacher training system	сійної поведінки. Є одним із найважливіших методів у системі професійної підготовки педагога
Training – an organized, bilateral activity aimed at maximizing learning and awareness of the teaching material and the subsequent application of the knowledge, skills and abilities in practice. Purposeful process of transfer and assimilation of knowledge, skills, abilities and methods of human cognitive activity	Навчання – організована, двостороння діяльність, спрямована на максимальне засвоєння та усвідомлення навчального матеріалу і подальшого застосування отриманих знань, умінь та навичок на практиці. Цілеспрямований процес передачі і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини
Treaning technology – a strictly, consistently, systematically constructed and reproduced educational process that guarantees the achievement of the set educational goals. This is a kind of algorithm of actions, the correct execution of which in the given sequence should lead to the planned end results	Навчальна технологія – чітко, послідовно, систематизовано побудований і відтворюваний процес навчання, що гарантовано призводить до досягнення поставлених навчальних цілей. Це своєрідний алгоритм дій, правильне виконання яких у заданій послідовності має привести до запланованих кінцевих результатів
Tutor – teacher-tutor in the British “publicschool” (public schools), upper-class grammar schools and pedagogical colleges. Assigned from experienced school teachers. At school time, they are teaching a subject in their specialty, after lessons they conduct educational work with 5-10 or 15 students. Under the guidance of mentors, students independently work on certain sections of the discipline"; helps to conduct practical classes and provides advisory assistance	Тьютор (англ. tutor, від лат. tueor – спостерігаю, пікуюся) – педагог-наставник в англійських «паблік-кулз» (громадських школах), старших класах граматичних шкіл і педагогічних коледжів. Призначається з досвідчених викладачів шкіл. У навчальний час вони викладають предмет за своєю спеціальністю, після уроків ведуть виховну роботу з 5-10 чи 15 учнями. Під керівництвом наставників учні самостійно працюють над певними розділами навчальної дисципліни»; допомагає проводити практичні заняття та здійснює консультативну допомогу
Tutor’s system – technology of support personality and professional development of students	Тьюторська система – технологія супроводу особистісно-професійного розвитку студентів
U	
Uniqueness of education – the formation of a wide variety of different	Унікалізація освіти – формування широкого розмаїття різних навчаль-

educational institutions with its own pedagogical concept and a significant number of teachers working on author's programs	них закладів із власною педагогічною концепцією і значною кількістю педагогів, які працюють за авторськими програмами
Upbringing in institutions of higher education – formation of participants in the educational process of moral values, social activity, civic attitude and responsibility, healthy lifestyle, ability to think freely and self-organize in modern conditions	Виховання у ЗВО – формування особистості в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися у сучасних умовах
V	
Validity – a complex feature, which includes, on the one hand, information about whether a suitable methodology is used to measure what it was created for and on the other hand, what is its effectiveness, efficiency, practical utility	Валідність – комплексна характеристика, що включає, з одного боку, відомості про те, чи придатна методика для вимірювання того, для чого вона була створена, а з іншого – яка її дієвість, ефективність, практична значущість
Valuable orientations – are a selective, relatively stable system orientation of interests and an offset of personality, oriented to a certain aspect of social values. Formed in the process of social development	Ціннісні орієнтації – вибіркова, відносно стійка система спрямованості інтересів і потреб особистості, зорієнтована на певний аспект соціальних цінностей. Формуються у процесі соціального розвитку особистості

ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА

1. Активність // Філософський енциклопедичний словник/ НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди ; голов. ред. В. І. Шинкарук [та ін.]. – К.: Абрис, 2002. – С. 15. – 742 с.
2. Анастаси А. Психологическое тестирование : в 2-х кн. Кн. 1 /А. Анастаси ; под ред. К. М. Гуревича, В. И. Лубовского. – М.: Педагогика, 1982. – 320 с.
3. Бойко А. М. Соціалізація / А. М. Бойко //Енциклопедіяосвіти / Акад. пед. наук України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – С. 834–835. – 1038 с.
4. Василюк А. В. Педагогічний словник-лексикон (українсько-англо-польський) / Алла Василюк, Мацей Танась. – Київ ; Варшава ; Ніжин : Лисенко М. М. [вид.], 2013. – 222 с.
5. Використання інтерактивних методів навчання [Електронний ресурс] / О. М. Ковальова, Н. А. Сафаргаліна-Корнілова, Н. М. Герасимчук, О. А. Кочубей. –Режим доступу:<http://www.refs.in.ua/m-kochubej-o-a-vikoristannya-interaktivnih-metodiv-navchannya.html>. – Назва з екрана.
6. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко ; [гол. ред. С. Головка]. – К. : Либідь, 1997. – 373 с.
7. Гончаров С. М. Вища освіта в Україні і Болонський процес : навч.-метод. посібн. для підгот. магістрів, аспірантів та перепідгот. викладачів вищих навч. закл. / С. М. Гончаров, В. С. Мошинський ; Національний ун-т водного господарства та природокористування. – Рівне : НУВГП, 2005. – 141 с.
8. Державна національна програма «Освіта» («Україна ХХІ століття») : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 3.11.1993 № 896. – К. : Райдуга, 1994. – 61 с.
9. ДСТУ 3017–95. Видання. Основні види. Терміни та визначення. –

Чинний від 01.01.1996. – К. : Держстандарт України, 1995. – 47 с. – (Державний стандарт України).

10. Жилияєв І. Б. Словник–довідник основних понять та визначень українського освітнього законодавства / І. Б. Жилияєв, Б. Г. Чижевський. – К. : Нора-Друк, 2011. – 112 с.

11. Журавська Л. М. Концептуальні умови управління самостійною роботою студентів у ВНЗ / Л. М. Журавська // Освіта та управління. – Т. 3. – 1999. – №2. – С. 12–15.

12. Загірняк М. В. Медіапедагогіка : підручник [для студентів, магістрантів, аспірантів і викладачів закладів вищої освіти] / М. В. Загірняк, Т. Б. Поясок, О. І. Беспарточна, А. В. Токарева. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2018. – 316 с.

13. Йолон П. Методологія / П. Йолон // Філософський енциклопедичний словник/ НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди ; голов. ред. В. І. Шинкарук [та ін.]. – К. : Абрис, 2002.–С. 374. – 742 с.

14. Карлгрен Ф. Антропософский путь познания: монографія / Ф. Карлгрен; пер. с нем. Я. Обухов. – М. : Алфавит, 1991. – 159 с.

15. Коджаспирова Г. М. Педагогический словарь : для студентов высших и средних педагогических учебных заведений / Г. М. Коджаспирова, А. Ю. Коджаспиров. – М. : Академия, 2001. – 176 с.

16. Кон И. С. Социология личности / И. С. Кон. – М. : Политиздат, 1967. – 383 с.

17. Консультація // Українська радянська енциклопедія : у 12 т. Т. 5. Кантата – Кулики ; гол. ред. М. П. Бажан [та ін.]. – К. : Поліграфкнига, 1980. – 622 с.

18. Коробов Є. Т. Актуалізація опорних знань – найважливіша умова розуміння [Електронний ресурс] / Є. Т. Коробов // «Образование и наука XXI века» : мат-ли Міжнародної науково-практичної конференції (17–25 жовтня 2012 р., Софія, Болгарія). – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/29_NIOXXI_2012/Pedagogica/3_117799.doc.htm. –

Назва з екрана.

19. Ланде Д.В. Основи інформаційного і соціально-правового моделювання : [монографія] / Д. В. Ланде, В. М. Фурашев; Нац. акад. прав. наук України, НДЦ прав. інф-ки. – К. : ПанТот, 2012. – 143 с.

20. Лук'янець В. Синергетика / В. Лук'янець // Філософський енциклопедичний словник/ НАН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди; голов. ред. В. І. Шинкарук [та ін.]. – К. : Абрис, 2002. – С. 580. – 742 с.

21. Лук'янова Л. Б. Соціокультурна функція освіти дорослих у сучасному суспільстві / Л. Б. Лук'янова // Вісник Черкаського національного ун-ту. Серія. Педагогічні науки. – 2010. – Вип. 183, ч. I. – С. 6–12.

22. Лушин П.В. Личностные изменения как процесс: теория и практика / П. В. Лушин. – Одесса: Аспект, 2005. – 334 с.

23. Мала гірнича енциклопедія : в 3 т. Т. 3: С – Я / [Альохін В. І. та ін.]; [за ред. д-ра техн. наук Білецького В. С.]. – Донецьк : Донбас, 2004–2013 ; Донецьк : Сх. вид. дім, 2013. – 642 с.

24. Мережко О. О. Конференції міжнародні / О. О. Мережко // Українська дипломатична енциклопедія : у 2-х т. Т. 1 / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин ; редкол. Л. В. Губерський [та ін.]. – К. : Знання України, 2004. – 760 с.

25. Методичні вказівки до другої педагогічної практики / Українська інженерно-педагогічна академія ; уклад. Т. І. Попова. – Харків : УПА, 2013. – 26 с.

26. Михайлова Э. А. Кейс и кейс-метод / Э. А. Михайлова. – М. : Центр маркетинговых исследований и менеджмента, 1999. – 204 с.

27. Мова викладання у закладах вищої освіти : ст. 48 ЗУ Про вищу освіту від 01.07.2014 № 1556-VII / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 37–38. – Ст. 2004. – Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/pro_viwu_osvitu/statja-48.htm. – Назва з екрана.

28. Молодых И. И. Мониторинг/ И. И. Молодых // Гражданская защита: энциклопедия в 4-х т. Т. II (К – О) ; под общ. ред. В. А. Пучкова / МЧС

России. – М. : ФГБУ ВНИИ ГОЧС (ФЦ), 2015. – С. 278. – 624 с.

29. Муха В. С. Доцент [Електронний ресурс] / В. С. Муха // Енциклопедія сучасної України : у 30 т. Т. 8: Дл–Дя ; гол. ред. І. М. Дзюба [та ін.]. – К. : [б. в.], 2008. – 716 с. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=21147. – Назва з екрана.

30. Наукові підходи до педагогічних досліджень : колективна монографія ; [кол. авт. Бойчук Ю. Д., Васильєва М. П. та ін. ; за заг. ред. Лозової В. І.]. – Харків : Вид-во Віровець А. П. «Апостроф», 2012. – 348 с.

31. Никандров В. В. Вербально-коммуникативные методы в психологии : беседа и опрос : учебное пособие / В. В. Никандров. – СПб. : Речь, 2002. – 72 с.

32. Педагогічна майстерність : підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; За ред. І. А. Зязюна. – К. : Вища шк., 1997. – 349 с.

33. Подольчак Н. Ю. Розвиток вищих навчальних закладів : монографія / Н. Ю. Подольчак, В. Я. Гаврилюк. – Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2015. – 182 с.

34. Приходько Ю. О. Психологічний словник-довідник : навч. посіб. для студ. ВНЗ / Ю. О. Приходько, В. І. Юрченко. – К. : Каравела, 2012. – 327 с.

35. Основні терміни та їх визначення : ст. 1 ЗУ Про вищу освіту від 01.07.2014 № 1556-VII / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 37–38. – Ст. 2004.

36. Про вищу освіту : закон України № 2984-III із змінами від 19.01.2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.osvita.org.ua/pravo/law_05/. – Назва з екрана.

37. Про вищу освіту : закон України від 01.07.2014 №1556-VII / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 37–38. – Ст. 2004.

38. Про вищу освіту : закон України від 17.01.2002 № 2984-III / Вер-

ховна Рада України / Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2002. – № 20. – Ст. 134.

39. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій : постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>. – Назва з екрана.

40. Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність : постанова Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 № 579 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF>. – Назва з екрана.

41. Про затвердження Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів : наказ від 25.07.2006 № 258 [Електронний ресурс] / Міністерство палива та енергетики України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1143-06>. – Назва з екрана.

42. Проблема // Філософський енциклопедичний словник / НАН України, Ін-т філософії імені Г. С. Сковороди; [редкол. В. І. Шинкарук (голова) та ін.]. – К. : Абрис, 2002. – С. 524. – 742 с.

43. Про освіту : закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2017. – № 38–39. – Ст. 380.

44. Погорілко В. Ф. Акредитація / В. Ф. Погорілко // Юридична енциклопедія : [в 6 т.]. Т. 1 : А – Г ; ред. кол. Ю. С. Шемшученко [та ін.]. – К. : Українська енциклопедія, 1998. – 672 с.

45. Подласый И. П. Педагогика. Новый курс : в 2-х кн. Кн. 1 : Общие основы. Процесс обучения / И. П. Подласый. – М. : Владос, 1999. – 576 с.

46. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти : монографія / Ю. М. Рашкевич. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 168 с.

47. Розвиток сучасної освіти: освітологічні наголоси : наук. вид. / за матеріалами першої Всеукр. наук.-практ. конференції «Освітологія – науко-

вий напрям інтегрованого пізнання освіти» ; [авт. кол. В. Г. Кремень та ін.]. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 162 с.

48. Сегеда С. П. Антропологія [Електронний ресурс] / С. П. Сегеда // Енциклопедія Сучасної України : у 30 т. Т. 1. А. ; гол. ред. Дзюба І. М. та ін. – К. : Координаційне бюро ЕСУ НАН України., 2001. – 824 с. – Режим доступу: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=43059. – Назва з екрана.

49. Ситаров В.А. Дидактика : посobie для практ. занять : учеб. посobie для студентів высш. пед. учеб. заведений / В. А. Ситаров ; под ред. В. А. Слaстенина. – М. : Академия, 2008. – 347 с.

50. Скворцова С. О. Застосування елементів концепції В. К. Дьяченка про колективні способи навчання на уроках математики при вивченні теми «Множення і ділення у межах 1000» [Електронний ресурс] / С. О. Скворцова // Початкова освіта. – 2000. – № 9(57), № 10(58). – Режим доступу: <https://skvor.info/publications/articles/view.html?id=5>. – Назва з екрана.

51. Слaстенин В. А. Педагогика : учеб. посobie для студ. пед. учеб. заведений / В. А. Слaстенин, И. Ф. Исаев, А. И. Мищенко, Е. Н. Шиянов. – М. : Школа-Пресс, 1997. – 512 с.

52. Словник іншомовних слів ; за ред. О. С. Мельничука.– К. : «Українська радянська енциклопедія», 1974. – 865 с.

53. Суїменко Є. І. Анкетне опитування: мистецтво ставити запитання [Електронний ресурс] / Є. І. Суїменко. – Режим доступу:<http://divovo.in.ua/anketne-opituvannya-mistectvo-staviti-zapitannya.html>. – Назва з екрана.

54. Теза // Великий тлумачний словник сучасної української мови ; уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. – Київ ; Ірпінь : Перун, 2005. – VIII, 1728 с.

55. Трубачева С. Е. Умови реалізації компетентнісного підходу в навчальному процесі / С. Е. Трубачева // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи (Бібліотека з освітньої політики) ; під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : «К.І. С», 2004. – С. 53–58.

56. Фіцула М. М. Педагогіка : навчальний посібник / М. М. Фіцула. –

К. : «Академія», 2000. – 544 с.

57. Фурман А. В. Методологічний аналіз систем розвивального навчання / А. В. Фурман. – Педагогіка і психологія. – 1995. – №1 (1). – С. 7–21.

58. Чуб О. О. Гроші та кредит. Інтерактивні методи викладання дисципліни : навч. посіб. / О. О. Чуб. – К. : КНЕУ, 2009. – 326 с.

59. Швецова-Водка Г. М. Загальна теорія документа і книги : навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Знання, 2014. – 405 с.

60. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушніренко. – К. : Знання, 2006. – 307 с.

61. Zwicky F. (1969). *Discovery, Invention, Research – Through the Morphological Approach*, 13 Toronto: The Macmillan Company, 276 p.

Навчальне видання

ПОЯСОК Тамара Борисівна

БЕСПАРТОЧНА Олена Іванівна

ГЕРАСИМЕНКО Лариса Віталіївна

**СЛОВНИК ТЕРМІНІВ
З ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ
(УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ
АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ)**

Навчальний посібник

Українською та англійською мовами

Підписано до друку 25.03.2019
Формат 60x84 ¹/₁₆. Умовн. друк. арк. 6,9.
Наклад 300 прим. Замовлення № 24-19.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Видавець і виготовлювач ПП Щербатих О.В.
вул. Софіївська, 36-Б, м. Кременчук, 39601
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК №2129 від 17.03.2005р.
www.novabook.com.ua
097 555 10 72